

Promemoria

Förstärkt insättningsgaranti

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Juni 2015

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	4
2	Lagförslag	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.....	16
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	17
2.4	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	18
3	Ärendet.....	19
4	Bakgrund.....	19
4.1	Allmänt om insättningsgarantin	19
4.2	Ändringsdirektivet.....	21
4.3	Insättningsgarantidirektivet	21
4.4	Krishanteringsdirektivet	22
5	Genomförande av insättningsgarantidirektivet	22
5.1	Relevanta administrativa myndigheter	22
5.2	Insättningsgarantins omfattning	23
5.2.1	Insättningar som undantas från garantin.....	23
5.2.2	Filialer inom EES	26
5.2.3	Tredjelandsfilialer	28
5.3	Insättningsgarantins ersättningsnivå.....	29
5.3.1	Ersättningsbeloppet i svenska kronor	29
5.3.2	Ett högre ersättningsbelopp för vissa insättningar	30
5.3.3	Kvittning.....	32
5.4	Finansiering av insättningsgarantin	33
5.4.1	Målnivå på tillgängliga medel	33
5.4.2	Avgifter	34
5.4.3	Placering av inbetalda avgifter	37
5.4.4	Alternativ finansiering.....	38
5.5	Övrig användning av garantins medel	38
5.6	Utlåning mellan insättningsgarantisystem.....	40
5.7	Utbetalning av ersättning.....	40
5.7.1	Utbetalningstid	40
5.7.2	Utbetalningsvaluta.....	43
5.7.3	Metoder för att göra utbetalningar.....	44
5.7.4	Ingen utbetalning av ersättning för vilande konto med lågt saldo	45
5.7.5	Utbetalning av värmedlemsstaters insättningsgarantisystem.....	46
5.7.6	Övertagande av fordran	47
5.8	Återbetalning av ersättning	48
5.9	Information om insättningsgarantin	49
5.9.1	Information till insättare	49

	5.9.2	Institutens skyldighet att lämna information till garantimyndigheten	51
5.10		Övergång till ett annat insättningsgarantisystem	52
5.11		Samarbete och informationsutbyte	52
5.12		Sekretess	54
5.13		Stresstester	55
5.14		Överklagande	55
6		Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	56
7		Förslagens konsekvenser	57
	7.1	Samhällsekonomiska konsekvenser	57
	7.2	Konsekvenser för berörda institut	59
	7.3	Konsekvenser för myndigheter och domstolar	61
8		Författningskommentar	62
	8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti	62
	8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	67
	8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	68
	8.4	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	68
Bilaga 1		Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem	69

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria förslås hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning), kallat insättningsgarantidirektivet, ska genomföras i svensk rätt. Insättningsgarantidirektivet är en omarbetning av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar.

Insättningsgarantidirektivet syftar till att harmonisera och stärka konsumenternas skydd. Ändringarna innebär bl.a. att det införs harmoniserade regler för finansieringen av insättningsgarantisystemen, att utbetalningstiden vid ersättningsfall förkortas och att informationen till insättarna förbättras.

I denna promemoria föreslås att insättningsgarantidirektivet genomförs huvudsakligen genom ändringar i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Ändringar föreslås också i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Lagändringarna förslås träda i kraft den 1 maj 2016.

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1995:1571) om insättningsgaranti²

dels att 25 § ska upphöra att gälla,

dels att 2, 3, 4, 5, 9, 11–15, 18 och 24 §§ och rubriken närmast före 24 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas elva nya paragrafer, 4 c, 9 a, 9 b, 11 c, 11 d, 13 a, 13 b, 15 a, 16 a, 17 b och 17 c §§, och närmast före 15 a och 17 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss

Föreslagen lydelse

Genomförande av krishanteringsdirektivet

2 §

I denna lag betyder

1. *institut*: en svensk bank, ett utländskt bankföretag, ett svenskt kreditmarknadsföretag, ett utländskt kreditföretag samt ett svenskt värdepappersbolag och ett utländskt värdepappersföretag, om de har tillstånd att ta emot kunders medel på konto,

2. *insättare*: den som har en insättning i ett institut,

3. *insättning*: tillgodohavande som avser inlåning på konto,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. *garantimyndigheten*: den myndighet som handlägger frågor om insättningsgarantin, *och*

6. *resolutionsmyndighet*: den myndighet som handlägger frågor om resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.

5. *garantimyndigheten*: den myndighet som handlägger frågor om insättningsgarantin,

6. *resolutionsmyndighet*: den myndighet som handlägger frågor om resolution enligt lagen (2015:000) om resolution, *och*

7. *insättningsgarantidirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning).

² Senaste lydelse av 25 § 2011:829.

3 §

En insättning omfattas av garantin, om insättningen finns hos ett svenskt institut här i landet eller hos en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut, om inte annat framgår av 3 a §.

Garantimyndigheten får besluta att garantin också ska omfatta insättningar som finns hos

1. en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut, *eller*
2. en filial här i landet till ett utländskt institut.

1. en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut,

2. en filial här i landet till ett utländskt institut, *eller*

3. en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut och som avser insättningar enligt artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet.

Beslut enligt andra stycket meddelas efter ansökan av institutet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §³

Om en insättning omfattas av garantin, har insättaren rätt till ersättning motsvarande dels insättningsens belopp, dels upplupen ränta till den dag då ersättningsrätt inträder.

Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i institutets konkurs för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får dock för varje institut uppgå till sammanlagt högst det belopp i kronor som vid tidpunkten för ersättningsrättens inträde motsvarar 100 000 euro.

Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i institutets konkurs för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får dock för varje institut uppgå till sammanlagt högst det belopp som per den 3 juli 2015 i svenska kronor motsvarar 100 000 euro, om inte något annat följer av 4 c §.

Beloppet ska betalas ut i svenska kronor eller i valutan i det land inom EES där kontot finns.

Beloppet i euro ska räknas om till svenska kronor enligt den valutakurs som gällde dagen för ersättningsrättens inträde.

Om beloppet ska räknas om till en annan valuta än svenska kronor ska den valutakurs tillämpas som gällde dagen för ersättningsrättens inträde.

4 c §

Ersättning, utöver det som följer av 4 §, får betalas ut från garantin med sammanlagt högst fem miljoner kronor (tilläggsbelopp), om insättaren på ett tillförlitligt sätt visar att insättningarna

³ Senaste lydelse 2010:1865.

grundar sig på medel som hänförs till

1. avyttring av permanentbostad enligt 47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229),

2. ersättning för skada på sådan egendom som avses i 1,

3. upphörande av anställning, bodelning, pension, sjukdom, invaliditet eller dödsfall, eller

4. ersättning för skada till följd av brott, felaktig dom eller fel eller försummelse vid myndighetsutövning.

Ersättning enligt första stycket medges endast om insättningen har gjorts inom tolv månader från ersättningsrättens inträde.

5 §⁴

En insättare som är en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett sådant värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kundens medel på konto, eller motsvarande utländska företag, kan inte få ersättning enligt garantin.

Följande insättare, eller utländska motsvarigheter, kan inte få ersättning enligt garantin

1. en bank,

2. ett kreditmarknadsföretag,

3. ett sådant värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kundens medel på konto,

4. ett försäkringsföretag,

5. ett återförsäkringsföretag,

6. en understödsförening,

7. ett finansiellt institut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

8. en värdepappersfond eller en alternativ investeringsfond

9. en pensionsfond,

10. ett landsting, en kommun eller en statlig myndighet, eller

11. en insättare som inte har identifierats enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁴ Senaste lydelse 2004:320.

9 §⁵

Ersättning enligt garantin betalas av garantimyndigheten.

Ersättningar ska *betalas ut inom* 20 arbetsdagar från det att
Ersättningar ska, *om inget annat följer av 9 a §, göras tillgängliga för insättaren inom sju arbetsdagar från det att*

1. Finansinspektionen meddelar ett sådant beslut som avses i 8 § första stycket 1,

2. institutet försätts i konkurs, eller

3. en myndighet som avses i 8 § andra stycket förklarat att insättningar hos institutet är indisponibla.

På ansökan av garantimyndigheten får Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut, om det finns synnerliga skäl, förlänga tidsfristen med högst tio arbetsdagar.

Utbetalning får göras på det sätt som garantimyndigheten anser är lämpligt. Garantimyndigheten får i detta syfte öppna ett konto i insättarens namn i ett annat kreditinstitut.

Utbetalning får göras på det sätt som garantimyndigheten anser är lämpligt. Garantimyndigheten får i detta syfte öppna ett konto i insättarens namn i ett annat kreditinstitut *eller hämta in uppgifter via ett kreditinstitut eller en clearingorganisation om konto till vilket utbetalning av ersättning ska ske.*

9 a §

Garantimyndigheten får, trots tidsfristen i 9 § andra stycket, skjuta upp utbetalningen av ersättningen om

1. *det är ovisst om insättaren har rätt till ersättningen,*

2. *insättningen är föremål för en rättstvist,*

3. *insättningen är föremål för restriktiva åtgärder som har beslutats av nationella regeringar eller internationella organ,*

4. *insättningen avser ett belopp som fastställs enligt 4 c §,*

5. *inga transaktioner har förekommit på kontot under de senaste 24 månaderna (kontot är vilande), eller*

6. *ersättningen ska betalas ut för*

⁵ Senaste lydelse 2011:829. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

ett annat insättningsgaranti-systems räkning i enlighet med artikel 14.2 i insättningsgaranti-direktivet.

Ersättningar som omfattas av artikel 7.3 i insättningsgaranti-direktivet ska betalas ut så snart som möjligt och senast inom tre månader från ersättningsrättens inträde.

9 b §

Ersättning ska inte betalas ut för ett konto på vilket det inte har förekommit några transaktioner under de senaste 24 månaderna före ersättningsrättens inträde och ersättningen understiger garanti-myndighetens administrativa kostnader för utbetalningen.

11 §⁶

Svenska institut samt utländska institut som tar emot insättningar hos en filial här i landet ska informera den som har gjort eller avser att göra en insättning om

1. huruvida insättningen omfattas av en garanti eller inte,
2. för det fall insättningen omfattas av insättningsgarantin enligt denna lag, resultatet av den prövning som gjorts enligt 3 a § första stycket,
3. den ersättningsnivå som gäller för garantin, och
4. formerna för utbetalning av ersättning från garantin.

Information enligt första stycket ska lämnas vid marknadsföring av ett erbjudande och innan ett avtalsförhållande ingås. Informationen ska vidare under avtalstiden framgå av kontoutdrag och liknande material som rör fordringsförhållandet.

Information enligt första stycket ska lämnas vid marknadsföring av ett erbjudande och innan ett avtalsförhållande ingås. *Innan ett avtal om mottagande av insättningar ingås ska insättaren få information enligt första stycket och ett informationsblad med ett innehåll enligt bilaga I till insättningsgarantidirektivet och med uppgift om garantimyndighetens webbplats. Insättaren ska bekräfta att denna information tagits emot. Informationsbladet ska tillhandahållas insättaren minst en gång varje år. Informationen ska vidare under avtalstiden framgå av*

⁶ Senaste lydelse 2011:829.

kontoutdrag och liknande material som rör fordringsförhållandet.

11 c §

Vid fusion eller annan form av ombildning av ett institut, som kan påverka insättarens rätt till ersättning, ska institutet informera insättaren minst en månad innan beslutet om ombildningen får laga kraft.

Om det finns särskilda skäl, får garantimyndigheten tillåta en kortare tidsfrist.

Insättaren har rätt att, inom tre månader från det att denne har informerats om ombildningen, ta ut eller till ett annat institut överföra insättningar och upplupen ränta till den del som överstiger ersättningsbeloppet enligt 4 §.

11 d §

Ett institut eller en filial som lämnar eller utesluts från insättningsgarantin enligt denna lag, ska informera berörda insättare inom en månad från det att institutet eller filialen lämnade garantin.

12 §⁷

Varje institut som omfattas av garantin *skall* betala en årlig avgift till garantimyndigheten. Avgiften för ett år grundas på institutens insättningar vid utgången av närmast föregående år, till den del insättningarna omfattas av garantin.

Institutens sammanlagda avgifter för ett år *skall* uppgå till ett belopp som motsvarar 0,1 procent av insättningarna.

Bestämmelsen i andra stycket behöver inte tillämpas när avgiften för ett enskilt institut

Varje institut som omfattas av garantin *ska* betala en årlig avgift till garantimyndigheten. Avgiften för ett år grundas på institutens insättningar vid utgången av närmast föregående år, till den del insättningarna omfattas av garantin.

Institutens sammanlagda avgifter för ett år *ska* uppgå till ett belopp som motsvarar 0,1 procent av insättningarna.

⁷ Senaste lydelse 2007:1433.

1. bestäms enligt 14 §, 1. bestäms enligt 14 § *första och andra styckena*,
2. bestäms genom omprovning enligt 27 § förvaltningslagen (1986:223), eller
3. efter överklagande bestäms av allmän förvaltningsdomstol.

13 §⁸

Garantimyndigheten ska årligen bestämma hur stort belopp varje institut ska betala i avgift. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för beslutet.

Avgiften ska *motsvara summan* av institutets insättningar till den del de omfattas av garantin, *multipliserat med lägst 60 procent och högst 140 procent av det tal som tillämpas enligt 12 § andra stycket*. Avgiften ska bestämmas med hänsyn till institutets *kapitalrelation enligt artikel 92 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012*.

Dröjsmålsränta *skall* tas ut på avgifter som inte betalas i rätt tid, om det inte finns särskilda skäl mot det. Dröjsmålsränta *skall* beräknas för år enligt en räntefot som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med ett tillägg av åtta procentenheter.

Avgiften ska *baseras på* institutets *sammanlagda* insättningar *vid utgången av närmast föregående år*, till den del de omfattas av garantin. Avgiften ska bestämmas med hänsyn till institutets *risknivå*.

Dröjsmålsränta *ska* tas ut på avgifter som inte betalas i rätt tid, om det inte finns särskilda skäl mot det. Dröjsmålsränta *ska* beräknas för år enligt en räntefot som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med ett tillägg av åtta procentenheter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av den årliga avgiften.

13 a §

Om behållna avgiftsmedel inte är tillräckliga för att betala ut ersättning, ska garantimyndigheten besluta om en extra avgift. Avgiften får motsvara högst 0,5 procent av institutens samman-

⁸ Senaste lydelse 2014:977.

lagda insättningar vid utgången av närmast föregående år, till den del insättningarna omfattas av garantin.

Om det finns synnerliga skäl får garantimyndigheten, efter samråd med Finansinspektionen, besluta om en högre avgift.

13 b §

Om betalning av en extra avgift enligt 13 a § skulle hota ett instituts likviditet eller solvens, får garantimyndigheten bevilja anstånd med betalning av avgiften.

Anstånd får beviljas för högst sex månader i taget.

Avgiften ska betalas när förutsättningarna för anståndet inte längre föreligger.

14 §⁹

Om garantin för ett institut börjar gälla under ett löpande kalenderår *skall* avgiften för det året fastställas med hänsyn till den tid garantin gällt. Avgiften *skall* grundas på summan av institutets insättningar vid årets utgång och i övrigt beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket.

Om garantin för ett institut upphör att gälla under ett löpande kalenderår *skall* avgiften för det året fastställas med hänsyn till den tid garantin gällt. Avgiften *skall* i övrigt beräknas på samma sätt som anges i 12 och 13 §§.

Om garantin för ett institut börjar gälla under ett löpande kalenderår *ska* avgiften för det året fastställas med hänsyn till den tid garantin gällt. Avgiften *ska* grundas på summan av institutets insättningar vid årets utgång och i övrigt beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket.

Om garantin för ett institut upphör att gälla under ett löpande kalenderår *ska* avgiften för det året fastställas med hänsyn till den tid garantin gällt. Avgiften *ska* i övrigt beräknas på samma sätt som anges i 12 och 13 §§.

Om ett institut helt eller delvis övergår till att omfattas av ett annat insättningsgarantisystem inom EES, ska de avgifter som institutet har betalat in enligt 13 § under de senaste tolv månaderna före övergången överföras till det andra insättningsgarantisystemet. Om övergången avser en del av

⁹ Senaste lydelse 2000:95.

verksamheten, ska avgiften överföras i proportion till överförda insättningar som omfattas av garantin.

En överföring av avgifter ska inte ske om institutet har utslutits från garantin enligt denna lag.

15 §¹⁰

Garantimyndigheten ska placera inbetalda avgifter på räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelser utfärdade av staten. Från de inbetalda avgifterna ska myndigheten dock räkna av de förvaltningskostnader som den haft för garantin *och de förvaltningskostnader som Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut haft för uppgifter enligt denna lag.*

Garantimyndigheten ska placera inbetalda avgifter på räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelser utfärdade av staten. Från de inbetalda avgifterna ska myndigheten dock räkna av de förvaltningskostnader som den haft för garantin.

I den utsträckning behållna avgiftsmedel inte räcker till för att betala ut ersättningar får garantimyndigheten låna medel i Riksgäldskontoret.

Målnivå på behållna medel

15 a §

De behållna avgiftsmedlen ska uppgå till ett belopp som motsvarar minst 0,8 procent av institutens sammanlagda insättningar, till den del insättningarna omfattas av garantin.

Om de behållna avgiftsmedlen minskar till mindre än två tredjedelar av den nivå som anges i första stycket, ska nivån återställas inom sex år.

16 a §

Ett institut som avser att helt eller delvis övergå till att omfattas av ett annat insättningsgarantisystem enligt insättningsgaranti-direktivet ska underrätta garanti-myndigheten senast sex månader före övergången.

¹⁰ Senaste lydelse 2011:829.

Samarbete och utbyte av information

17 b §

Garantimyndigheten, Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten ska samarbeta och utbyta information med varandra, med motsvarande myndigheter i andra länder, med företrädare för utländska garantisystem och med Europeiska bankmyndigheten i den utsträckning som följer av insättningsgarantidirektivet och Sveriges medlemskap i EU.

17 c §

Garantimyndigheten får hän-skjuta frågor till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 14.5 i insättningsgaranti-direktivet.

18 §¹¹

Om någon genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att ersättning betalats ut obehörigt eller med för högt belopp, *skall* återbetalning ske av vad som har betalats ut för mycket tillsammans med ränta beräknad enligt 6 § räntelagen (1975:635).

Sådan återbetalning *skall* ske också om någon i annat fall har tagit emot ersättning obehörigt eller med för högt belopp *och skäligen borde ha insett detta*. Ränta *skall* i sådana fall tas ut beräknad enligt 5 § räntelagen.

Beslut enligt första och andra styckena fattas av garantimyndigheten och får verkställas enligt utsökningsbalken.

Om det finns särskilda skäl, får återbetalningsskyldighet enligt första och andra styckena efterges helt eller delvis.

Om någon genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att ersättning betalats ut obehörigt eller med för högt belopp, *ska* återbetalning ske av vad som har betalats ut för mycket tillsammans med ränta beräknad enligt 6 § räntelagen (1975:635).

Sådan återbetalning *ska* ske också om någon i annat fall har tagit emot ersättning obehörigt eller med för högt belopp. Ränta *ska* i sådana fall tas ut beräknad enligt 5 § räntelagen.

¹¹ Senaste lydelse 2007:1433.

Överklagande *m.m.*

Överklagande

24 §¹²

Garantimyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Garantimyndighetens och *Finansinspektionens* beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut enligt 8 § första stycket 1 ska gälla omedelbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2016.
 2. Äldre föreskrifter gäller för årliga avgifter som beslutas under 2016.

¹² Senaste lydelse 2007:1433.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §¹

Ett annat utländskt kreditinstitut än ett sådant som avses i 1 § får ges tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse från filial i Sverige.

Tillstånd ska ges om

1. institutet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet och den myndigheten har medgett att företaget etablerar sig i Sverige,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 3 kap. 2–7 §§, och

3. insättningar hos filialen omfattas av garanti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som

a) omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti och

b) har en ersättningsnivå som åtminstone motsvarar 100 000 euro.

b) har en ersättningsnivå som åtminstone motsvarar *garantin enligt 4 och 4 c §§ lagen om insättningsgaranti.*

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2016.

¹ Senaste lydelse 2010:1866.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 6 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

6 §¹

Ett företag med tillstånd enligt 4 § får efter tillstånd av Finansinspektionen tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 2 § eller driva sidoverksamhet enligt 2 kap. 3 §. Tillstånd får bara ges om företaget får tillhandahålla motsvarande tjänster eller driva motsvarande verksamhet i sitt hemland.

Tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 får bara ges om insättningar hos filialen omfattas av garanti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som

1. omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti, och

2. har en ersättningsnivå som åtminstone motsvarar 100 000 euro.

2. har en ersättningsnivå som åtminstone motsvarar *garantin enligt 4 och 4 c §§ lagen om insättningsgaranti.*

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2016.

¹ Senaste lydelse 2010:1867.

2.4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 30 kap. 10 a §, och närmast före 30 kap. 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

Sekretessbrytande bestämmelse

10 a §

Sekretess enligt 10 § hindrar inte att uppgifter om insättare och deras insättningar lämnas till ett kreditinstitut eller en clearingorganisation, om uppgiften behövs för att förbereda eller genomföra utbetalningen av ersättningen.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2016.

3 Ärendet

Europaparlamentet och rådet har antagit direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning), i det följande benämnt insättningsgarantidirektivet, se *bilaga 1*. Insättningsgarantidirektivet är en omarbetning av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar, i det följande benämnt 1994 års insättningsdirektiv.

Under förhandlingarna om insättningsgarantidirektivet har en faktapromemoria upprättats och överlämnats till riksdagen (2009/10:FPM121).

I denna promemoria lämnas förslag till de lagändringar som krävs för att genomföra insättningsgarantidirektivet i svensk rätt.

4 Bakgrund

4.1 Allmänt om insättningsgarantin

Insättningsgarantisystemet, som infördes genom lagen (1995:1571) om insättningsgaranti, omfattade inledningsvis kunders insättningar i banker och vissa värdepappersbolag samt, efter ansökan, motsvarande utländska företag med filial i Sverige. När lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, förkortad LBF, trädde i kraft vid halvårsskiftet 2004 gavs även kreditmarknadsföretag möjlighet att ta emot inlåning från allmänheten. I och med detta utsträcktes insättningsgarantin till att även omfatta sådana företag.

Målsättningen med insättningsgarantin är att bidra dels till konsumentskyddet genom att garantera allmänhetens insättningar upp till ett visst belopp, dels till stabilitet inom det finansiella systemet. Garantin syftar dock framför allt till att skydda enskildas och företags spar- och transaktionsmedel.

Till grund för regleringen ligger 1994 års insättningsgarantidirektiv. Huvudkomponenterna i direktivet utgörs av en definition av vad som avses med insättning, regler om lägsta garanterade belopp och informationsbestämmelser. Av direktivet framgår att garantisystemet ska kunna betala ut ersättning till en insättare inom tre månader från den dag då antingen de behöriga myndigheterna eller en rättslig myndighet konstaterat att en insättning hos en bank eller annat kreditinstitut är indisponibel för insättaren.

Den svenska insättningsgarantin innebär att kunders – såväl fysiska som juridiska personers – insättningar i banker, kreditmarknadsföretag och i de värdepappersbolag som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot kunders medel på konto, skyddas vid konkurs. Mot bakgrund av de svenska reglerna om obestånd valdes att endast en domstols beslut om att försätta ett institut i konkurs skulle kunna leda till att garantisystemet få tas i anspråk. Enligt 2 § 3 lagen om insättningsgaranti definierades en insättning som omfattades av garantin som ett nominellt bestämt

tillgodohavande som är tillgängligt för insättaren med kort varsel. Med uttrycket kort varsel avsågs insättningar på konton där uppsägningstiden inte översteg en månad (prop. 1995/96:60 s. 55 f). Om insättaren hade rätt att när som helst ta ut pengar mot en avgift, omfattades kontot under vissa förutsättningar också av garantin. Ersättningen per kund och institut fastställdes till maximalt 250 000 kronor inklusive upplupen ränta per den dag ersättningsrätt inträder.

Garantin finansieras genom avgifter från de svenska institut som omfattas av insättningsgarantisystemet. Om ett institut inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen om insättningsgaranti, ska garantimyndigheten (fram t.o.m. den 1 januari 2008 Insättningsgarantinämnden och därefter Riksgäldskontoret) underrätta Finansinspektionen. Inspektionen kan då förelägga institutet att vidta rättelse och, om rättelse inte vidtagits inom ett år från föreläggandet, besluta att garantin inte längre ska gälla för insättningar som görs hos institutet. De institut som omfattas av insättningsgarantisystemet är skyldiga att informera bl.a. om huruvida insättningar som görs hos institutet omfattas av garantin eller inte. Åsidosätts informationsplikten kan ingripandemöjligheterna i marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas.

Garantimyndigheten har till uppgift att handlägga frågor enligt lagen om insättningsgaranti och lagen (1999:158) om investerarskydd. Detta innebär i huvudsak att myndigheten beslutar om de årliga avgifterna för systemet, förvaltar avgiftsmedlen, samarbetar med företrädare för utländska garantisystem samt hanterar ersättningsfall. Institutet är enligt lagen om insättningsgaranti skyldiga att lämna de uppgifter som garantimyndigheten behöver för att fastställa de avgifter som ska erläggas till myndigheten.

Regeringen beslutade den 26 april 2007 att tillsätta en särskild utredare. Uppdraget innefattade att göra en översyn av vilka åtgärder som krävs för att ytterligare effektivisera regelverket för och tillsynen av sådana institut som tar emot insättningar som omfattas av insättningsgarantisystemet för att bättre kunna uppnå målet om ett gott konsumentskydd och stabilitet inom det finansiella systemet (dir. 2007:60). Utredarens huvuduppgift var att se över på vilket sätt regelverket kunde förändras för att ge insättarna snabbare tillgång till sina medel för det fall att ett kreditinstitut får problem. Utredningsarbetet påverkades av den internationella finanskris som bröt ut under hösten 2008.

Med anledning av den tilltagande oron på de finansiella marknaderna överlämnade regeringen den 6 oktober 2008 en proposition (prop. 2008/09:49 Utvidgning av insättningsgarantin) till riksdagen med förslag till ändringar i lagen om insättningsgaranti. I propositionen föreslogs att den svenska insättningsgarantin fr.o.m. samma dag skulle utvidgas till att omfatta fler bankkonton och att rätten till ersättning enligt garantin skulle höjas från 250 000 till 500 000 kronor. Riksdagen beslutade i enlighet med förslagen i propositionen (bet. 2008/09:FiU14, rskr. 2008/09:16). Genom de beslutade ändringarna har en ny definition av insättning införts i lagen om insättningsgaranti. Enligt den nya definitionen omfattar begreppet insättning alla tillgodohavanden som avser inlåning på konto, oavsett om medlen finns på ett transaktionskonto eller inte och oavsett om beloppen är nominellt bestämda eller inte. Regeringen

konstaterade dock i propositionen att begreppet inte omfattar inlåning inom ramen för individuellt pensionssparande (IPS), annat pensions-sparande eller försäringssparande.

4.2 Ändringsdirektivet

Under hösten 2008 påbörjades ett arbete på EU-nivå med att stärka det skydd för insättare som följer av 1994 års insättningsgarantidirektiv. Arbetet resulterade i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/17/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, i det följande benämnt ändringsdirektivet. Ändringarna innebar bl.a. en harmonisering av täckningsnivån till 100 000 euro, att fristen för att konstatera att en insättning är indisponibel förkortades från 21 dagar till fem arbetsdagar och att fristen för utbetalning av ersättning förkortades från tre månader till 20 arbetsdagar. Den tidigare tillsatta utredaren fick ett utökat uppdrag att också lämna förslag avseende de ändringar som följde av ändringsdirektivet (dir. 2008:143). I april 2009 överlämnade utredningen, som antagit namnet 2007 års insättningsgarantiutredning (Fi2007:04), sitt betänkande Bättre och snabbare insättningsgaranti (SOU 2009:41).

Den 21 oktober 2010 överlämnade regeringen en proposition (prop. 2010/11:23 Ändring av insättningsgarantins täckningsbelopp) med förslag om att höja täckningsbeloppet till 100 000 euro enligt ändringsdirektivet. Riksdagen beslutade i enlighet med förslagen i propositionen (bet. 2010/11:FiU18, rskr. 2010/11:57). Ändringarna trädde i kraft den 31 december 2010.

I april 2011 överlämnade regeringen ytterligare en proposition till riksdagen (prop. 2010/11:109 Ändringar av insättningsgarantin). Propositionen innehöll förslag om att införa en skyldighet för institut att ansöka om förhandsprövning av kontoslag som används för att ta emot insättningar, särskilda it-krav på de system som institut använder för att ta emot insättningar, samt en skärpt skyldighet för både instituten och berörda myndigheter att informera om garantin. Vidare innehöll propositionen förslag om genomförande av de ändringar i ändringsdirektivet som ännu inte hade införlivats med svensk rätt – en förkortning av utbetalningstiden till 20 arbetsdagar, samt införande av en alternativ ordning för ersättningsrättens inträde. Riksdagen beslutade i enlighet med förslagen i propositionen (bet. 2010/11:FiU41, rskr. 2010/11:296). Ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2011.

4.3 Insättningsgarantidirektivet

Insättningsgarantidirektivet är, som nämns ovan, en omarbetning av 1994 års insättningsgarantidirektiv. Direktivet syftar till att harmonisera och stärka konsumenternas skydd. Ändringarna innebär bl.a. att utbetalningstiden vid ersättningsfall förkortas och att informationen till insättarna förbättras ytterligare. Det införs också harmoniserade regler för finansieringen av insättningsgarantisystemen och tydliga krav på

förhandsfinansiering. Medlemsstaterna ska säkerställa att de tillgängliga medlen i systemen motsvarar minst 0,8 procent av de garanterade insättningarna. En annan förändring är att avgifterna som ett institut ska betala in ska vara baserade på hur riskfylld institutets verksamhet är. Inbetalda avgiftsmedel ska enligt insättningsgarantidirektivet också kunna användas för att finansiera resolution av ett institut.

Med anledning av de nya ändringarna har direktivet av tydlighetsskäl omarbetats.

4.4 Krishanteringsdirektivet

Europaparlamentet och rådet antog den 15 maj 2014 direktiv 2014/59/EU om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, kallat krishanteringsdirektivet.

Krishanteringsdirektivet innebär att det införs ett ramverk för resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag samt företag som i ingår i samma koncern som sådana företag. Centralt i resolutionsprocessen är att företagets ägare och långgivare, snarare än staten, ska bära eventuella förluster i företaget. Krishanteringsdirektivet syftar inte bara till att ge möjligheter att rekonstruera eller avveckla sådana företag utan även till att undvika att enskilda företag hamnar i problem som kan framtvinga resolution. Krishanteringsdirektivet innehåller därför bestämmelser avseende resolution, förberedelser för ett sådant förfarande och förebyggande tillsynsåtgärder.

Krishanteringsdirektivet har kopplingar till insättningsgarantidirektivet när det gäller finansiering av vissa åtgärder avseende resolution. Regeringen har den 28 maj 2015 beslutat om lagrådsremiss Genomförande av krishanteringsdirektivet. I lagrådsremissen föreslås bl.a. ändringar i lagen om insättningsgaranti som innebär att medel från insättningsgarantisystemet i vissa fall kan användas i en resolution. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

5 Genomförande av insättningsgarantidirektivet

5.1 Relevanta administrativa myndigheter

<p>Promemorians bedömning: Det krävs inga lagstiftningsåtgärder för att genomföra insättningsdirektivets krav på att peka ut den relevanta administrativa myndigheten eller den utsedda myndigheten.</p>

Skälen för promemorians bedömning: Enligt insättningsgaranti-direktivet ska bedömningen av om när en insättning ska anses som indisponibel göras av en relevant administrativ myndighet. Medlemsstaterna ska ange den relevanta administrativa myndigheten i landet som ska göra denna bedömning (artiklarna 2.1.8 a och 3). Mot bakgrund av att det föreligger skillnader i administrativ praxis vad beträffar insättningsgarantisystem bör medlemsstaterna få bestämma vilken myndighet som ska besluta om att insättningar blivit indisponibla (skäl 50 i insättningsgarantidirektivet).

Av 8 § 1 lagen om insättningsgaranti framgår att garantin inträder när Finansinspektionen genom ett beslut har funnit att en insättning som har förfallit till betalning inte har återbetalats av institutet enligt de rättsliga och avtalsmässiga villkor som är tillämpliga och oförmågan att betala beror på institutets finansiella situation och inte endast är tillfällig.

I samband med genomförandet av ändringsdirektivet infördes en ny alternativ ordning i svensk rätt för insättningsgarantis inträde. Finansinspektionen ansågs som den lämpligaste myndigheten att ges uppgiften att konstatera utebliven betalning och indisponibilitet eftersom inspektionen genom sin tillsynsverksamhet har en god inblick i ett instituts verksamhet och finansiella ställning. Genom sin löpande tillsyn har Finansinspektionen också erforderliga befogenheter och möjligheter i övrigt att skaffa sig en sådan inblick (prop. 2010/11:109 s. 24 f.).

Det finns inte skäl att frågå tidigare ställningstagande avseende vilken myndighet som är den lämpligaste för uppgiften. Insättningsgaranti-direktivets krav att utse en relevant administrativ myndighet kräver därför inga lagstiftningsåtgärder.

Det förhållandet att Finansinspektionen behåller uppgiften, men i egenskap av administrativ myndighet i stället för behörig myndighet, kan dock föranleda ändring i förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen.

En utsedd myndighet är enligt artikel 2.1.18 i insättningsgaranti-direktivet ett organ som administrerar insättningsgarantisystemet.

Av gällande rätt framgår att frågor om insättningsgarantin handläggs av den myndighet som regeringen bestämmer. Riksgäldskontoret har utsetts till garantimyndighet och är den myndighet som handlägger frågor om insättningsgarantin (1 och 2 §§ lagen om insättningsgaranti). Inte heller i det avseendet krävs därför någon lagstiftningsåtgärd.

5.2 Insättningsgarantis omfattning

5.2.1 Insättningar som undantas från garantin

Promemorians förslag: Kretsen av undantagna insättarkategorier utvidgas till att även omfatta försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, finansiella institut, värdepappersfonder, alternativa investeringsfonder, pensionsfonder, landsting, kommuner och statliga myndigheter samt insättare som inte har identifierats.

Promemorians bedömning: Övriga kategorier av insättningar som enligt insättningsgarantidirektivet undantas från att omfattas av

garantin följer redan av gällande rätt och föranleder inte några lagstiftningsåtgärder.

Möjligheten att undanta små eller medelstora företags pensionsförsäkringssystem eller tjänstepensionsplaner, liksom myndigheter med en årsbudget på högst 500 000 euro kronor, från undantagsregeln bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Finansiella institut och offentliga myndigheter

I artikel 5.1 i insättningsgarantidirektivet anges vilka typer av insättningar som inte ska omfattas av återbetalning av garantin.

De insättningar som exkluderas är, förutom insättningar gjorda av de institut som är anslutna till insättningsgarantin, bl.a.

1. insättningar gjorda av finansiella institut enligt definitionen i artikel 4.1 punkten 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (kallad tillsynsförordningen) (artikel 5.1 d),

2. insättningar gjorda av värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1 punkten 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (artikel 5.1 e),

3. insättningar gjorda av försäkringsföretag och återförsäkringsföretag enligt artikel 13.1–13.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II-direktivet) (artikel 5.1 g),

4. insättningar gjorda av företag för kollektiva investeringar (artikel 5.1 h),

5. insättningar gjorda av pensionsfonder (artikel 5.1 i),

6. insättningar gjorda av offentliga myndigheter (artikel 5.1 j).

Utöver de ovan angivna insättarkategorierna omfattas inte heller insättningar som härrör från transaktioner i samband med vilka en brottmålsdom för tvättning av pengar har meddelats, enligt definitionen i artikel 1.2 i direktiv 2005/60/EG (kallat penningtvättsdirektivet), eller vars kontohavare aldrig har identifierats enligt artikel 9.1 i samma direktiv (artikel 5.1 c och 5.1 f).

Skuldebrev som kreditinstitut har ställt ut och skulder enligt egna accepter eller egna växlar omfattas inte heller av garantin (artikel 5.1 k). Kapitalbas enligt definitionen i artikel 4.1 punkten 118 i förordning (EU) nr 575/2013, dvs. kärnprimärkapital eller supplementärkapital, omfattas inte heller av återbetalning från insättningsgarantisystemet (artikel 5.1 b).

I skäl 31 i insättningsgarantidirektivet anges att vissa insättare inte bör omfattas av insättningskydd, framför allt inte myndigheter och andra finansiella institut. Deras ringa antal jämfört med alla andra insättare minimerar effekterna på den finansiella stabiliteten om ett kreditinstitut fallerar. Myndigheterna har dessutom bättre kreditmöjligheter än

enskilda personer. Medlemsstaterna bör dock kunna ha möjlighet att besluta att insättningar tillhörande lokala myndigheter med en årsbudget på högst 500 000 euro täcks. Företag utanför finanssektorn bör i princip omfattas oavsett storlek.

Enligt 5 § lagen om insättningsgaranti kan en insättare som är en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett sådant värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kunders medel på konto, eller motsvarande utländska företag, inte få ersättning enligt garantin. Den undantagna kretsen i gällande rätt är således något snävare än den krets som följer av insättningsdirektivet. För att genomföra ändringen i svensk rätt behöver paragrafen därför utvidgas i enlighet med direktivet. Det innebär att kretsen av undantagna insättarkategorier även kommer att omfatta försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, understödsföreningar, finansiella institut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, värdepappersfonder, alternativa investeringsfonder, pensionsfonder, landsting, kommuner, statliga myndigheter och insättare som inte har identifierats.

Det följer redan av gällande rätt att insättningar som härrör från penningtvättsbrott inte ger rätt till ersättning från insättningsgarantin (4 b § lagen om insättningsgaranti). Några särskilda genomförandeåtgärder i denna del krävs därför inte.

Enligt insättningsgarantidirektivet undantas även skuldebrev som kreditinstitut har ställt ut och skulder enligt egna acceptor eller egna växlar. Enligt gällande rätt omfattar garantin endast insättningar. I 2 § 3 lagen om insättningsgaranti definieras en insättning som ett tillgodohavande som avser inlåning på ett konto. Skuldebrev och växlar som har getts ut av ett kreditinstitut omfattas således inte av definitionen av en insättning. Undantaget för skuldebrev och växlar föranleder därför ingen lagstiftningsåtgärd.

Enligt artikel 5.1 b i insättningsgarantidirektivet ska inte heller kapitalbas enligt definitionen i artikel 4.1 punkten 118 i förordning (EU) nr 575/2013 omfattas av återbetalning från garantin. Bestämmelsen bedöms dock inte föranleda några särskilda genomförandeåtgärder.

Enligt artikel 5.2 a i insättningsgarantidirektivet finns en möjlighet för medlemsstaterna att, oberoende av bestämmelserna om de undantagna insättarkategorierna, säkerställa att innestående insättningar i små eller medelstora företags pensionsförsäkringssystem eller tjänstepensionsplaner får omfattas av garantisystemet.

Som angetts tidigare (avsnitt 4.1) omfattas varken individuellt pensionssparande (IPS), annat pensionssparande eller försäkrings-sparande av garantin. Det finns mot denna bakgrund inte skäl att särbehandla de nu angivna pensionsinsättningarna att omfattas av garantin. Möjligheten att undanta dessa pensionsinsättningar bör inte införas.

Medlemsstaterna får också undanta innestående insättningar från lokala myndigheter med en årsbudget på högst 500 000 euro (artikel 5.2 b).

Även i 1994 års insättningsgarantidirektiv gavs en möjlighet för medlemsstaterna att undanta vissa insättarkategorier. Vid genomförandet av direktivet i svensk rätt påtalades dock intresset av ett lättadministrerat system (prop. 1995/96:60 s. 58 f.). Att undanta insättningar utifrån storleken på en myndighets årsbudget skulle innebära ett avsteg från

denna princip. Det finns inte heller i övrigt skäl att särbehandla dessa insättningar. Undantaget bör därmed inte införas i svensk rätt.

Insättare som inte har identifierats

Av artikel 5.1 f i insättningsgarantidirektivet framgår att insättningar vars kontohavare aldrig har identifierats enligt artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG när insättningarna blir indisponibla, inte omfattas av rätt till ersättning.

När det gäller identifiering av insättare ska instituten enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom vid öppnande av ett konto.

Det framgår inte av gällande rätt att ersättning inte ska ske till insättare som inte har identifierats. Ett undantag från att omfattas av garantin för sådana insättare bör därför införas i lagen om insättningsgaranti.

5.2.2 Filialer inom EES

Promemorians förslag: Garantimyndigheten får besluta att garantin också ska omfatta insättningar enligt artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet som finns hos en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut, om värdlandet har en högre ersättningsnivå eller omfattning än vad som följer enligt lagen om insättningsgaranti, och det inte är möjligt för filialen att ansluta sig till och omfattas av den högre ersättningsnivån i värdlandets garantisystem.

Promemorians bedömning: Möjligheten för en filial från ett annat EES-land att kunna ansluta sig till och omfattas av den svenska garantin bör behållas

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt artikel 14 i insättningsgarantidirektivet ska insättningsgarantisystem omfatta insättare hos filialer som upprättas av deras medlemskreditinstitut i andra medlemsstater.

Kommissionen har vid de arbetsgruppsmöten som har hållits för genomförandet av insättningsgarantidirektivet ("Transposition workshops"), uppgett att det fortfarande är möjligt för medlemsstaterna att ansluta filialer till institut som är auktoriserade i andra medlemsstater. Om en medlemsstat avser att behålla möjligheten till sådan anslutning, bör dock vissa grundläggande principer beaktas. Anslutningen till ett värdlands insättningsgaranti ska vara frivillig för filialer från ett land inom EES. Vidare får anslutningen endast avse den del av insättningsgarantin som överstiger hemlandets skydd. Det måste också vara tydligt att möjligheten att ansluta sig frivilligt till en insättningsgaranti i ett värdland inte ger möjlighet att lämna hemlandets insättningsgaranti.

Av 3 § andra och tredje styckena lagen om insättningsgaranti framgår att garantimyndigheten, efter ansökan från ett institut, får besluta att sådana insättningar som finns hos en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut, eller en filial här i landet till ett utländskt institut ska omfattas av insättningsgarantin. Av 6 § lagen om insättningsgaranti framgår vidare att om en insättning hos en filial här i landet till ett

utländskt institut också omfattas av en garanti i ett annat land, svarar den svenska garantin bara för skillnaden mellan vad som kan betalas ut enligt den utländska garantin, i förekommande fall före avdrag för institutets motfordringar mot insättaren, och vad som kan betalas ut enligt den svenska garantin.

Det kan konstateras att insättningsgarantidirektivet i huvudsak bygger på principen om fullharmonisering. Det finns emellertid ett visst nationellt utrymme för skillnader i det skydd som direktivet ger. Så är t.ex. fallet när det gäller möjligheten att fastställa en högre ersättningsnivå för vissa typer av insättningar, men även omfattningen av dessa (se avsnitt 5.3.2). Detta skulle kunna leda till att filialer inte kan bedriva verksamhet på samma villkor som en medlemsstats institut och att även skyddet för insättarna i filialerna således skulle bli sämre.

För att inte skyddet ska urholkas för insättarna bör det även fortsättningsvis vara möjligt för garantimyndigheten att besluta att den svenska garantin också ska omfatta filialer till institut som är auktoriserade i andra länder inom EES.

Det är osäkert i vilken omfattning andra medlemsstater vid genomförandet av insättningsgarantidirektivet behåller möjligheten för filialer att kunna ansluta sig till värdlandets insättningsgarantisystem. En sådan situation skulle kunna innebära en konkurrensnackdel för en filial till ett svenskt institut i ett annat EES-land om värdlandets insättningsgarantisystem har en vidare omfattning och/eller en högre ersättningsnivå för vissa särskilt skyddsvärda insättningar än den svenska garantin. För att förhindra att det uppstår en osäkerhet för såväl instituten som insättarna bör ett tillägg göras i lagen om insättningsgaranti. Det bör införas en möjlighet för garantimyndigheten att besluta att garantin också ska omfatta insättningar enligt artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet, dvs. insättningar som hänförs till försäljning av en privatbostad eller vissa särskilt angivna livshändelser, som finns hos en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut, om värdlandet har en högre ersättningsnivå och omfattning än vad som följer enligt lagen om insättningsgaranti, och det inte är möjligt för filialen att ansluta sig till och omfattas av den högre ersättningsnivån i värdlandets garantisystem. Det ersättningsbelopp som därmed skulle kunna omfattas av garantin i dessa fall kan således uppgå till ett högre belopp än för motsvarande insättningar i Sverige.

Lagen om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige

Insättningsgarantidirektivet föranleder inga ändringar i lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige. Lagen, som infördes för att säkerställa insätternas skydd och värna den finansiella stabiliteten, bör finnas kvar även om insättningsgarantidirektivet innebär ett bättre skydd för insättarna än tidigare.

5.2.3 Tredjelandsfilialer

Promemorians förslag: Bestämmelserna om tredjelandsfilialer i lagen om bank- och finansieringsrörelse och lagen om värdepappersmarknaden ändras till följd av ändringarna i lagen om insättningsgaranti som möjliggör en högre ersättningsnivå för vissa typer av insättningar.

Skälen för promemorians förslag

Enligt artikel 15 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna kontrollera att filialer som har sitt säte utanför unionen har ett skydd som motsvarar det som föreskrivs i direktivet. Om skyddet inte är likvärdigt, kan medlemsstaterna kräva att filialen ska ansluta sig till medlemsstatens insättningsgarantisystem. Insättarna ska åtminstone åtnjuta samma garantinivå och räckvidd som föreskrivs i insättningsgarantidirektivet

Ändringar i lagen om bank- och finansieringsrörelse

Enligt 4 kap. 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse får ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i ett land utanför EES ges tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse från filial i Sverige. Tillstånd ska ges om 1) institutet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet och den myndigheten har medgett att företaget etablerar sig i Sverige, 2) det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 3 kap. 2–7 §§, och 3) insättningar hos filialen omfattas av garanti enligt lagen om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som a) omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti och b) har en ersättningsnivå åtminstone motsvarar 100 000 euro.

En ändring av den svenska garantin i lagen om insättningsgaranti innebär att förutsättningarna för att ett utländskt kreditinstitut hemmahörande utanför EES ska få tillstånd att etablera en filial i Sverige måste ändras så att dessa överensstämmer med kraven i insättningsgarantidirektivet. Som en följd av den föreslagna förändringen avseende en högre ersättningsnivå för vissa typer av insättningar (se avsnitt 5.3.2) bör motsvarande ändring införas i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ändringar i lagen om värdepappersmarknaden

Enligt 4 kap. 6 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden får ett företag som hör hemma utanför EES och som har tillstånd att driva värdepappersrörelse från filial i Sverige ges tillstånd att tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 2 § eller driva sidoverksamhet enligt 2 kap. 3 § samma lag. Tillstånd får bara ges om företaget får tillhandahålla motsvarande tjänster eller driva motsvarande verksamhet i sitt hemland. Tillstånd enligt 2 kap. 1 § första stycket 2 och 8 får bara ges om insättningar hos filialen omfattas av garanti enligt lagen om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som 1) omfattar insättningar som avses i 2 § lagen om insättningsgaranti, och 2) har en ersättningsnivå som åtminstone motsvarar 100 000 euro.

Detta motsvarar det som gäller enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse och samma ändring som föreslås i den lagen bör göras även i lagen om värdepappersmarknaden.

5.3 Insättningsgarantins ersättningsnivå

5.3.1 Ersättningsbeloppet i svenska kronor

Promemorians förslag: Det högsta ersättningsbeloppet från insättningsgarantin ska fastställas till ett belopp som per den 3 juli 2015 i svenska kronor motsvarar 100 000 euro. Beloppet ska anges i svenska kronor.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 6.1 och 6.5 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna se till att garantinivån för varje insättares sammanlagda insättningar ska vara 100 000 euro i den händelse insättningarna blir indisponibla. Medlemsstater som räknar om beloppet till sin nationella valuta ska vid omräkningen initialt tillämpa den omräkningskurs som gällde den 3 juli 2015. Beloppet som omräkningen resulterar i får avrundas, förutsatt att denna uppgår till högst 5 000 euro. Medlemsstater som räknar om beloppet till nationell valuta ska vart femte år anpassa täckningsnivån till 100 000 euro. Efter samråd med kommissionen får täckningsnivån anpassas vid en tidigare tidpunkt i händelse av oförutsedda händelser som valutafluktuationer.

Enligt 4 § lagen om insättningsgaranti uppgår den högsta ersättningen till ett belopp i kronor som vid tidpunkten för ersättningsrättens inträde motsvarar 100 000 euro. Beloppet i euro ska räknas om till svenska kronor enligt den valutakurs som gäller dagen för ersättningsrättens inträde.

I artikel 1.3 a i 2009 års ändringsdirektiv anges att medlemsstaterna ska se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar uppgår till 100 000 euro. Medlemsstater utanför euroområdet, som omräknar beloppet i euro till sina nationella valutor, ska säkerställa att de belopp i nationella valutor som faktiskt utbetalas till insättare motsvarar 100 000 euro. Vid genomförandet av artikeln i svenskt rätt konstaterades att den konstruktion som tidigare hade använts och där täckningsbeloppet angavs i både svenska kronor och i euro inte kunde behållas på grund av kravet på fullharmonisering. De alternativ som då stod till buds var därför att ange täckningsbeloppet enbart i svenska kronor eller enbart i euro. Det konstaterades vidare att direktivets utformning var olycklig eftersom det begränsade möjligheterna för länder utanför euroområdet att formulera ett tydligt och säkert konsumentskydd för sina insättare. För att möjliggöra att kravet på harmonisering uppfylls föreslogs därför att täckningsnivån skulle anges till det belopp i svenska kronor som vid tidpunkten för ersättningsrättens inträde motsvarar 100 000 euro (prop. 2010/11:23 s. 14 f.).

Riksdagen har i ett tillkännagivande framfört att regeringen vid genomförandet av insättningsgarantidirektivet ska sträva efter att täckningsbeloppet uttrycks i kronor (rskr. 2010/11:57).

Insättningsgarantidirektivets utformning möjliggör nu att ersättningsbeloppet i den svenska insättningsgarantin återigen kan anges i svenska kronor. Lagen om insättningsgaranti bör därför ändras så att ersättningsbeloppet i stället anges i svenska kronor.

Insättningsdirektivet knyter det högsta ersättningsbeloppet till eurons kurs vid ett visst angivet datum (den 3 juli 2015). I fråga om vilken valutakurs som bör tillämpas vid omräkningen har regeringen tidigare i prop. 2010/11:23 om ändring av insättningsgarantins täckningsbelopp bedömt att den s.k. mittkursen som dagligen fastställs av NASDAQ OMX Stockholm bör användas. Det kan vara lämpligt att även i detta sammanhang använda mittkursen. Enligt mittkursen den 3 juli 2015 motsvarar 1 euro x,xx svenska kronor. Beloppet som omräkningen resulterar i får avrundas, förutsatt att denna uppgår till högst 5 000 euro. Beloppet bör avrundas till ett så jämnt belopp som möjligt inom de ramar som insättningsgarantidirektivet tillåter.

5.3.2 Ett högre ersättningsbelopp för vissa insättningar

Promemorians förslag: Utöver ersättning motsvarande 100 000 euro får ersättning från insättningsgarantin betalas ut med sammanlagt högst fem miljoner kronor, om insättaren på ett tillförlitligt sätt visar att insättningarna grundar sig på medel som hänförs till försäljning av en privatbostad eller vissa särskilt angivna livshändelser.

Ett högre ersättningsbelopp får endast medges om insättningen har gjorts inom tolv månader från den dag då ersättningsrätten inträdde.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att ett belopp över 100 000 euro täcks när det gäller insättningar som hänförs till fastighetstransaktioner som avser privatbostäder, insättningar som uppfyller de sociala villkor som fastställs i nationell rätt och som är förknippade med vissa livssituationer för insättaren, såsom giftermål, skilsmässa, pension, uppsägning, övertalighet, invaliditet eller bortgång. Även insättningar som härrör från utbetalningar av försäkringar eller ersättningar för skador till följd av brott eller felaktiga domar ska täckas. Den högre garantinivån ska gälla under minst tre månader och längst tolv månader efter det att beloppet har krediterats, eller fr.o.m. den tidpunkt då det blir rättsligt möjligt att överföra sådana insättningar.

Enligt gällande rätt finns ingen möjlighet att erhålla en högre ersättning från insättningsgarantin än det högsta beloppet om motsvarande 100 000 euro (4 § lagen om insättningsgaranti). En möjlighet att besluta om utbetalning av ett ersättningsbelopp utöver dagens nivå bör därför införas i lagen om insättningsgaranti i enlighet med insättningsgarantidirektivets krav.

Det är upp till varje medlemsstat att i enlighet med nationell rätt bedöma vilka insättningar som är förknippade med livshändelser som ska ge rätt till en högre ersättningsnivå. Av de i insättningsgarantidirektivet angivna livssituationerna kan ett tillfälligt högre belopp på en insättares konto anses kunna härröra från alla uppräknade situationerna förutom giftermål. Det finns inga transaktioner som enligt svensk rätt torde kunna

anses hänförliga till själva giftermålet i sig. Övriga livssituationer får däremot anses uppfylla direktivets krav. Det bör framgå av lagen om insättningsgaranti att ett tillfälligt högt belopp på kontot och som kan hänföras till en transaktion avseende de i direktivet uppräknade livssituationerna, förutom giftermål, bör ge rätt till utbetalning av ett högre belopp från insättningsgarantin än maximibeloppet om motsvarande 100 000 euro.

Av skäl 26 i insättningsgarantidirektivet framgår att när det gäller storleken på ett sådant belopp bör skyddets betydelse för insättare och levnadsförhållandena i medlemsstaten beaktas.

Det överlämnas således till medlemsstaterna att bestämma beloppets storlek utifrån de levnadsförhållanden som gäller i medlemsstaten. I insättningsgarantidirektivet ges inte heller någon vägledning om det är så att ett belopp ska fastställas för var och en av insättningarna som kan ge rätt till ett högre belopp eller om ett samlat belopp ska fastställas per insättare och där beloppet innefattar samtliga insättningar som kan medge rätt till ett högre ersättningsbelopp. Det finns därför flera alternativa lösningar när det gäller att bestämma beloppets storlek.

En lösning skulle kunna vara att fastställa ett samlat belopp för samtliga skyddsvärda insättningar. En annan lösning skulle kunna vara att inte bestämma något takbelopp för vissa av insättningarna, exempelvis insättningar som är hänförliga till försäljning av permanentbostad. Den senare lösningen skulle innebära att sådana insättningar skulle vara skyddade av garantin oavsett beloppets storlek. En insättare som har avyttrat sin bostad och tillfälligt har ett stort belopp på sitt bankkonto när insättningsgarantin träder in skulle härigenom få ett fullgott konsumentskydd. Alternativt skulle beloppet kunna begränsas till exempelvis 80:e percentilen av försäljningspriset för småhus och bostadsrätter.

Några av de livssituationer som omnämns i insättningsgarantidirektivet skulle kunna anses mer skyddsvärda än andra. En modell som saknar beloppstak för vissa livshändelser, medför således en risk för att det inte alltid är de mest skyddsvärda insättarna som skyddas, och utan ett tak kan kostnaden dessutom bli hög. Detta talar för ett mer skraddarsytt ersättningsbelopp. För att ett sådant skraddarsytt belopp ska få legitimitet och acceptans av såväl insättare som betalande institut måste emellertid livshändelserna kunna identifieras och de enskilda beloppen motiveras på ett välgrundat sätt. Det är emellertid svårt att ta fram en sådan skraddarsydd modell. I denna promemoria förordas därför en modell som är enkel och robust. En lösning med ett samlat belopp för samtliga livshändelser bör därför införas i svensk rätt.

När det gäller storleken på ett sådant samlat belopp kan det genomsnittliga försäljningspriset på bostäder tjäna som utgångspunkt eftersom det huvudsakligen torde vara insättningar som är hänförliga till privatbostäder som kommer att föranleda de högsta insättningarna. Detta gäller oavsett om insättningarna är hänförliga till exempelvis försäljning av bostad, försäkringsersättning till följd av brand i bostad eller försäkringsersättning som har tecknats på någons liv för att efterlevande ska kunna bo kvar i bostaden.

Insättningsgarantin ska ge ett bra konsumentskydd oberoende av var i landet en insättare bor. De högsta genomsnittliga priserna på bostads-

rätter och villor finns i Storstockholm. Enligt uppgifter från Svensk Mäklarstatistik AB, som publicerades den 16 januari 2015, kostade en genomsnittsvilla i Storstockholm 4,5 miljoner och en genomsnittslägenhet i centrala Stockholm 4,4 miljoner under mätperioden oktober–december 2014.

Ett samlat belopp om fem miljoner kronor, utöver det högsta ersättningsbeloppet om motsvarande 100 000 euro, bör därför anses som skäligt utifrån svenska förhållanden. Härigenom kommer garantin att täcka sådana insättningar som är hänförliga till försäljning av privatbostad i hela landet, men även ytterligare insättningar som anses som särskilt skyddsvärda.

Av insättningsgarantidirektivet framgår att ersättning ska göras tillgänglig utan att det krävs en begäran till garantimyndigheten (artikel 8.6). Detta följer redan av gällande rätt och några särskilda genomförandeåtgärder krävs därför inte. För att garantimyndigheten ska kunna fatta ett korrekt beslut om utbetalning av ett ersättningsbelopp som överstiger motsvarande 100 000 euro behöver myndigheten emellertid få information från insättaren som visar att medlen härrör från någon livshändelse enligt insättningsgarantidirektivet. Garantimyndigheten kommer således att behöva kontakta insättaren för att få den information som myndigheten behöver för sitt beslut. Enligt artikel 8.5 i insättningsgarantidirektivet får utbetalningstiden därför skjutas upp avseende denna typ av insättningar (se avsnitt 5.7). Den information som insättaren kan behöva presentera för att visa att insättningen härrör från en sådan livshändelse som ger rätt till ett högre ersättningsbelopp skulle kunna vara exempelvis handlingar som visar en försäljning av en fastighet eller en bostadsrätt, försäkringsunderlag, avtal om avgångsvederlag, ett testamente, en bouppteckning eller en lagakraftvunnen dom m.m. Garantimyndigheten får bedöma vilken ytterligare information som myndigheten behöver för att kunna göra en korrekt utbetalning till insättaren. En utbetalning av det högre ersättningsbeloppet bör kunna ske så snart som möjligt efter det att garantimyndigheten har fått tillräckliga underlag för att kunna fatta sitt beslut.

Enligt insättningsgarantidirektivet ska det högre ersättningsbeloppet garanteras under en tid om minst tre och längst tolv månader. Mot bakgrund av att direktivet syftar till att stärka konsumenternas skydd bör den högsta tillåtna tidsfristen om tolv månader väljas. Under denna period får insättaren anses ha haft tillräckligt med tid och möjlighet att omdisponera sina medel.

Den utökade ersättningsrätten förstärker skyddet för insättare med tillfälligt höga belopp på kontot och som vid tidpunkten för garantins inträde inte hunnit omdisponera sina medel.

5.3.3 Kvittning

Promemorians bedömning: En insättares rätt till ersättning från insättningsgarantin bör även fortsättningsvis bestämmas med utgångspunkt i dennes bruttobehållning i institutet.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt artikel 7.5 i insättningsgarantidirektivet får medlemsstaterna besluta att insättares skyldigheter gentemot kreditinstitutet ska beaktas vid beräkning av det återbetalningsbara beloppet om de har förfallit till betalning vid tidpunkten för ersättningsrättens inträde.

I de fall insättaren har både inlåning och skulder i samma institut uppkommer frågan om skulderna ska beaktas redan i garantiförfarandet, dvs. om ersättningen från garantin ska bestämmas med utgångspunkt i insättares nettobehållning hos institutet eller om ersättningen ska baseras på bruttobehållningen.

I samband med genomförandet av 1994 års insättningsgarantidirektiv gjordes bedömningen att insättares rätt till ersättning skulle bestämmas med utgångspunkt utifrån dennes bruttobehållning hos institutet (prop. 1995/96:60 s. 64 f.).

Det saknas skäl att frånga tidigare ställningstagande. Det innebär att insättare även fortsättningsvis har rätt till full ersättning från garantin och att konkursförvaltaren i vanlig ordning får driva in fordringen på insättaren.

5.4 Finansiering av insättningsgarantin

5.4.1 Målnivå på tillgängliga medel

Promemorians förslag: Behållna avgiftsmedel ska uppgå till minst 0,8 procent av institutens sammanlagda insättningar, till den del de omfattas av garantin.

Om de behållna avgiftsmedlen minskar till mindre än två tredjedelar av den lägsta målnivån, ska denna återställas inom sex år.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 10.1 och 10.2 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna se till att insättningsgarantisystemen förfogar över lämpliga system för att fastställa sina potentiella skyldigheter. De tillgängliga finansiella medlen ska stå i proportion till insättningsgarantisystemets skyldigheter. Medlemsstaterna ska senast den 3 juli 2024 säkerställa att de tillgängliga medlen i insättningsgarantin åtminstone når upp till en målnivå på 0,8 procent av institutens garanterade insättningar. Om målnivån har uppnåtts initialt, men sedan har minskats till mindre än två tredjedelar ska den lägsta målnivån återställas inom sex år.

Genom insättningsgarantidirektivet införs en skyldighet för medlemsstaterna att finansiera insättningsgarantin i förskott. I direktivet anges inte någon övre målnivå. Det framgår inte heller att avgiftsuttag måste upphöra vid en viss målnivå. Däremot anges att målnivån åtminstone ska uppgå till 0,8 procent av institutens garanterade insättningar. Vad som ska gälla ovanför målnivån regleras alltså inte. Det finns varken någon skyldighet eller något förbud mot att en medlemsstat tar ut avgifter över målnivån.

När lagen om insättningsgaranti infördes 1996 bestämdes storleken på den målsatta behållningen på de fonderade medlen till en lägsta målnivå om 2,5 procent av de garanterade insättningarna Avgiftsuttaget fortsatte

dock även efter att målnivån hade uppnåtts, men med en lägre avgift. Ett fortsatt uttag ansågs motiverat som en ersättning för ett garantiåtagande under en viss tidsperiod och skulle därför anses förbrukad när denna tidsperiod förflutit, i likhet med en vanlig försäkringspremie. Det anfördes vidare att ett avgiftsuttag även efter det att den målsatta behållningen hade uppnåtts hade den principiella fördelen att det påverkade bankens beteende (prop. 1995/96:60 s. 98 f.).

Den ursprungliga målnivån togs sedermera bort 2005. Avgiftens anknytning till den målsatta nivån på behållna avgiftsmedel i förhållande till insättningarna ansågs medföra att avgiften för insättningsgarantin inte bara kunde påverkas vid ett ersättningsfall utan även vid flytt av en större stock insättningar till eller från insättningsgarantisystemet (prop. 2004/05:92 s. 10–13.). Detta innebär att det i gällande rätt saknas bestämmelser om en lägsta målnivå. För att genomföra insättningsgarantidirektivets krav på en miniminivå bör en sådan bestämmelse införas i lagen om insättningsgaranti. Eftersom det handlar om en miniminivå finns det inga skäl att införa ett tak på målnivån.

Det kan konstateras att behållningen av de fonderade medlen i den svenska insättningsgarantin redan uppfyller kravet på lägsta målnivå på 0,8 procent av garanterade insättningar. Enligt Riksgäldskontorets årsredovisning för 2014 uppgick de behållna avgiftsmedlen den 31 december 2014 till cirka 2,4 procent av de garanterade insättningarna.

Målnivån i direktivet utgör en miniminivå och bör således inte ses som en gräns för när avgiftsuttaget ska upphöra. Garantisystemets behållna avgiftsmedel kan minska till följd av att ersättningar betalas ut till insättare, men även av andra orsaker. Exempelvis ska institutets avgifter överföras till en annan medlemstats insättningsgarantisystem vid flytt av moderbolaget (se avsnitt 5.10). Genom direktivet införs även en skyldighet att finansiera resolution av institut (se avsnitt 5.5). För att avgifternas styrande effekt på institutens risktagande inte ska upphöra bör avgiftsuttaget fortsatt ske kontinuerligt och inte upphöra vid någon viss målnivå. En sådan ordning minskar också risken för underfinansiering när fonderade medel tas i anspråk. Behov av att ta ut extra avgifter av instituten minskar också med en sådan modell.

5.4.2 Avgifter

Promemorians förslag: Den årliga avgiften ska baseras på institutets insättningar vid utgången av närmast föregående år, till den del insättningarna omfattas av garantin, och risknivå.

Den årliga avgiften ska kompletteras med en extra avgift om behållna avgiftsmedel inte är tillräckliga för att ersätta insättare. Den extra avgiften får motsvara högst 0,5 procent av institutens garanterade insättningar per kalenderår. Om synnerliga skäl finns får garantimyndigheten, efter samråd med Finansinspektionen, besluta om högre avgifter.

Om den extra avgiften kan äventyra institutets likviditet eller solvens, får garantimyndigheten bevilja anstånd med betalning av avgiften.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av den årliga avgiften.

Skälen för promemorians förslag

Förfinansierade och riskbaserade avgifter

Enligt artikel 10.2 i insättningsgarantidirektivet utgörs insättningsgarantisystemets tillgängliga finansiella medel av avgifter som ska betalas minst årligen av deltagarna i systemet. I artikel 13.1 stadgas att avgifterna ska baseras på beloppet på respektive deltagares garanterade insättningar och risknivå. Insättningsgarantisystemen får i enlighet med artikel 13.2 använda sina egna riskbaserade metoder för att fastställa och beräkna sina deltagares riskbaserade avgifter. Avgifterna ska stå i proportion till deltagarnas risk och i rimlig utsträckning beakta riskprofilen för de olika affärsmodellerna. Metoderna får även beakta balansräkningens tillgångs- och riskindikatorer såsom kapitaltäckning, tillgångskvalitet och likviditet. Varje metod ska godkännas av den behöriga myndigheten i samarbete med den utsedda myndigheten. Eba ska informeras om de godkända metoderna (artikel 13.2 andra stycket).

För att säkerställa konsekvent tillämpning av insättningsgarantidirektivet ska Eba senast den 3 juli 2015 utfärda riktlinjer enligt artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010 om närmare angivande av metoderna för beräkning av avgifterna till insättningsgarantisystem. Den ska i synnerhet inbegripa en beräkningsformel, specifika indikatorer, riskklasser för deltagande, tröskelvärden för specifika riskklassers riskvägning och andra nödvändiga aspekter (artikel 13.3 första och andra styckena i insättningsgarantidirektivet).

Vidare får medlemsstaterna enligt direktivet föreskriva lägre avgifter för t.ex. kreditmarknadssektorer med särskilt låg risk som regleras i nationell rätt. Medlemsstater får även besluta att institut ska betala en minimiavgift, oavsett storleken på de garanterade insättningarna (artikel 13.1 andra och femte styckena).

Enligt gällande rätt ska varje institut som omfattas av garantin betala en årlig avgift som beslutas av garantimyndigheten. Avgifterna grundas på institutets insättningar, till den del insättningarna omfattas av garantin. Det totala avgiftsuttaget ska motsvara 0,1 procent av institutets totala garanterade insättningar. Avgifterna för det enskilda institutet differentieras inom ett intervall på 60 procent till 140 procent av den samlade årliga avgiften på 0,1 procent, dvs. avgiften får inte överstiga 0,14 procent eller understiga 0,06 procent av institutets garanterade insättningar. Var inom detta intervall avgiften hamnar styrs av hur institutets kapitalrelation förhåller sig till övriga instituts kapitaltäckningsgrad på så sätt att institut med högre kapitaltäckningsnivå än genomsnittet betalar en lägre avgift. Kapitalrelationen används således som grund för ett slags riskdifferentiering (12 och 13 §§ lagen om insättningsgaranti).

Den nuvarande avgiftsmodellen är enkel och endast till viss del riskbaserad. I Insättningsgarantiutredningens betänkande Reformerat system för insättningsgaranti (SOU 2005:16) identifieras ett antal brister i den nuvarande avgiftsmodellen. Det konstaterades bl.a. att avgiftsmodellen

inte ger en korrekt återspeglning av systemets risker, varken för de enskilda instituten eller för systemet som helhet.

För att genomföra insättningsgarantidirektivets krav när det gäller fastställandet och beräkningen av institutens årliga avgifter bör en ny riskbaserad avgiftsmodell införas. Insättningsgarantidirektivet anger utgångspunkterna för en riskbaserad avgiftsmodell, men varje insättningsgarantisystem har frihet att utforma och använda sina egna riskbaserade metoder. Eba kommer att utfärda riktlinjer för de riksbaseade metoderna. Den avgiftsmodell som kommer att tillämpas behöver ta hänsyn till metoder som ännu inte är fastställda. Den kommer också att behöva vara detaljerad och inbegripa olika beräkningsformler. Avgiftsmodellen bör också inbegripa hur den högre ersättningsnivån avseende vissa särskilt skyddsvärda insättningar ska beaktas vid avgiftsuttaget. Det bör därför framgå av lagen om insättningsgaranti att de årliga avgifterna ska vara riskbaserade. Detaljerna bör dock anges i föreskrifter på längre nivå än lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör bemyndigas att meddela föreskrifter om den riskbaserade metod som ska användas för att fastställa och beräkna avgifterna och avgiftsmodellens utformning.

Enligt artikel 13.1 i insättningsgarantidirektivet finns en möjlighet att införa vissa nationella val. Medlemsstaterna får bl.a. föreskriva lägre bidrag för kreditmarknadssektorer med särskilt låg risk som regleras i nationell rätt. Vidare får medlemsstaterna besluta att kreditinstitut ska betala en minimiavgift, oavsett beloppet på deras garanterade insättningar.

Det finns inte skäl att i lag införa särskilda regler med anledning av dessa nationella valmöjligheter. I stället bör det beaktas om det finns skäl att i den riskbedömning och modell som tas fram för avgiftsuttag väga in dessa möjligheter.

Extra avgifter

Den årliga avgiften ska enligt insättningsgarantidirektivet kompletteras med extra avgifter om behållna avgiftsmedel inte är tillräckliga för att ersätta insättare. De extra avgifterna får i normalfallet inte överstiga 0,5 procent av institutens garanterade insättningar per kalenderår. Insättningsgarantisystemet får under exceptionella omständigheter, med den behöriga myndighetens samtycke, kräva högre avgifter (artikel 10.8 första stycket).

Den behöriga myndigheten får helt eller delvis skjuta upp ett instituts betalning av extra avgifter om de skulle äventyra institutets likviditet eller solvens. Ett sådant uppskjutande får beviljas med högst sex månader, men får förlängas på begäran av institutet. Om anstånd har beviljats ska avgiften betalas när betalningen inte längre äventyrar institutets likviditet eller solvens (artikel 10.8 andra stycket).

Enligt svensk rätt får garantimyndigheten inte ta ut extra avgifter utöver den årliga avgiften. För att tillgodose insättningsgarantidirektivets krav på att garantisystemet ska kunna ta ut extra avgifter när behållna avgiftsmedel är otillräckliga bör en sådan möjlighet införas i lagen om

insättningsgaranti. Även bestämmelser om anstånd med betalning av sådana avgifter bör införas i lagen.

Insättningsgarantidirektivet anger att det är den behöriga myndigheten som helt eller delvis får besluta att skjuta upp ett instituts betalning av extra avgifter. Eftersom det i Sverige är garantimyndigheten som beslutar om uttag av avgifter bör även ett beslut om att skjuta upp inbetalningen av extra avgiften beslutas av garantimyndigheten. Ett sådant beslut bör dock ske efter samråd med Finansinspektionen.

För att garantimyndigheten ska kunna bevilja anstånd med betalning av extra avgifter måste institutet ansöka om detta. Institutet ska lämna de uppgifter som garantimyndigheten behöver för att kunna bedöma om avgiften kan äventyra institutets likviditet eller solvens.

5.4.3 Placering av inbetalda avgifter

Promemorians bedömning: Inbetalda avgifter bör även framöver placeras på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i statspapper.

Insättningsgarantidirektivets krav på att de behållna avgiftsmedlen ska placeras med låg risk och tillräcklig diversifiering ryms inom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt artikel 10.7 i insättningsgarantidirektivet ska insättningsgarantisystemets finansiella medel placeras med låg risk och tillräcklig diversifiering. Lågriskstillgångar definieras som sådana tillgångar som omfattas av den första eller andra kategorin som avses i tabell 1 i artikel 336 i förordning (EU) nr 575/2013 eller andra tillgångar som, enligt den behöriga myndigheten eller utsedda myndigheten, kan anses jämförbara med dessa vad beträffar säkerhet och likviditet (artikel 2.14). Vad som avses med uttrycket tillräcklig diversifiering framgår inte uttryckligen av insättningsgarantidirektivet. En generell beskrivning lämnas dock i skäl 34 som anger att de tillgängliga finansiella medlen i garantisystemen bör kunna innefatta kontanter, insättningar, betalningsåtaganden och lågriskstillgångar, som kan likvideras inom kort tid. Det innebär att placeringstillgångarna ska vara av sådan art att de kan omsättas inom kort och därigenom även ha lämpliga löptider.

Enligt 15 § lagen om insättningsgaranti ska garantimyndigheten placera inbetalda avgifter på räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelser utfärdade av staten.

Gällande placeringsregler bedöms uppfylla insättningsdirektivets krav på tillåtna placeringstillgångar. Det finns inga skäl att vid genomförandet av insättningsgarantidirektivet införa någon annan ordning. Några särskilda genomförandeåtgärder krävs därmed inte.

5.4.4 Alternativ finansiering

Promemorians bedömning: Garantimyndighetens möjlighet att låna i Riksgäldskontoret bör behållas. Några ytterligare finansieringsåtgärder är inte nödvändiga.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt artikel 10.9 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna se till att insättningsgarantisystemen förfogar över lämplig alternativ finansiering för att med kort varsel kunna erhålla finansiering för att kunna tillgodose de fordringar som ställs på dessa insättningsgarantisystem. Det överlämnas till medlemsstaterna att välja hur detta ska uppnås.

Enligt 15 § andra stycket lagen om insättningsgaranti får garantimyndigheten låna medel i Riksgäldskontoret i den utsträckning behållna avgiftsmedel inte räcker till för att betala ut ersättningar.

Vid införandet av insättningsgarantin i svensk rätt betonades att ett trovärdigt insättningsgarantisystem måste ha en upplåningsrätt som komplement till den egna betalningskapaciteten (prop. 1995/96:60 s. 101).

Garantimyndighetens möjlighet att låna i Riksgäldskontoret uppfyller direktivets krav på alternativ finansiering. För att fortsätta att ha ett trovärdigt insättningsgarantisystem bör nuvarande ordning även gälla framöver. Upplåning i Riksgäldskontoret torde dessutom vara att föredra framför upplåning i andra institut eftersom staten oftast har lägre kostnader för sin finansiering.

Enligt artikel 10.4 får en medlemsstat, om behållna avgiftsmedel inte räcker till, skaffa fram medel genom de obligatoriska avgifter som betalas in av instituten till befintliga system för obligatoriska avgifter som inrättats för att täcka kostnader som kan kopplas till systemrisk, fallissemang och resolution av institut.

Denna option, som möjliggör för en medlemsstat att kunna använda andra befintliga stödsystem för finansiering av insättningsgarantin, bör inte införas i svensk rätt. Den upplåningsmöjlighet som garantimyndigheten har i Riksgäldskontoret bedöms vara en tillräcklig finansieringsåtgärd om befintliga medel inte skulle räcka till för att täcka utbetalningen av ett ersättningsfall.

5.5 Övrig användning av garantins medel

Promemorians bedömning: Behållna avgiftsmedel får, förutom att användas för att betala ut ersättning till insättare, användas för att finansiera resolution av institut enligt artikel 109 i krishanteringsdirektivet.

Möjligheten att utöka garantimyndighetens mandat att använda fonderade medel för andra åtgärder bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians bedömning

Finansera resolution av institut

Av artikel 11.1 och 11.2 i insättningsgarantidirektivet framgår att inbetalda avgiftsmedel i första hand ska användas för att ersätta insättare. Medlen i insättningsgarantisystemet ska även användas för att finansiera resolution av kreditinstitut i enlighet med artikel 109 i direktiv 2014/59/EU (kallat krishanteringsdirektivet). Resolutionsmyndigheten ska, efter att ha hört insättningsgarantisystemet, fastställa det belopp som insättningsgarantisystemets ansvar omfattar.

Av artikel 109 i krishanteringsdirektivet framgår att om resolutionsmyndigheten vidtar en resolutionsåtgärd som medför att borgenärer måste bära förluster samtidigt som garanterade insättare får fortsatt tillgång till sina insatta medel, ska insättningsgarantisystemet utbetala ersättning till ett belopp som motsvarar de förluster som garanterade insättare hade vållats om de saknat skydd. Detta ska gälla vid tillämpning av samtliga resolutionsverktyg. Åtagandet ska enligt artikel 109.3 i krishanteringsdirektivet fullgöras genom en utbetalning i kontanta medel. Huvudregeln är dock att beloppet inte ska överstiga de kostnader som insättningsgarantin hade fått stå för vid ett ersättningsfall i det aktuella institutet.

Av skäl 51 i insättningsgarantidirektivet framgår att myndigheterna ska samarbeta på ett tidigt stadium vid utarbetandet och genomförandet av resolutionsåtgärder för att fastställa det belopp som insättningsgarantisystemet ska ansvara för när finansiella resurser används för att finansiera resolution av institut.

Finansieringsarrangemanget som införs för resolutionsåtgärder genom krishanteringsdirektivet får inte användas för att finansiera kostnaderna för insättningsgarantin. Sådana kostnader ska i stället bäras av insättningsgarantisystemet.

Enligt svensk rätt får medlen i insättningsgarantin enbart användas för betalning av ersättning till insättare.

I regeringens lagrådsremiss den 28 maj 2015 Genomförande av krishanteringsdirektivet behandlas genomförandet i svensk rätt av artikel 109 i det direktivet. Förslagen i lagrådsremissen innebär bl.a. att medel från insättningsgarantin i vissa särskilt angivna situationer ska kunna användas för att finansiera resolution av institut.

Insättningsgarantidirektivets krav på utökat användningsområde för behållna avgiftsmedel i insättningsgarantin beaktas således inom ramen för genomförandet av krishanteringsdirektivet. Inom ramen för denna promemoria görs därför bedömningen att det inte krävs några ytterligare genomförandeåtgärder.

Annan användning av garantins medel

Genom insättningsgarantidirektivet införs en möjlighet att ge insättningsgarantisystemen ett bredare mandat än att betala ut ersättning till insättare. Med hänsyn till samhällets kostnader för ett fallerat kreditinstitut och de negativa effekterna på den finansiella stabiliteten och insättarnas förtroende bör insättningsgarantisystemen inte bara ha en funktion för återbetalning till insättarna. Insättningsgarantisystemen får även vidta andra åtgärder i syfte att minska sannolikheten för anspråk på

insättningsgarantisystemet i framtiden (skäl 3). Av artikel 11.3–11.6 i insättningsgarantidirektivet framgår de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att fonderade medel ska få användas för sådana alternativa åtgärder.

Det finns inte nuläget inte skäl att ytterliga utöka garantimyndighetens mandat att använda fonderade medel för andra åtgärder än de ovan angivna.

5.6 Utlåning mellan insättningsgarantisystem

Promemorians bedömning: Möjligheten att tillåta garantimyndigheten att ge lån till andra insättningsgarantisystem bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt artikel 12 i insättningsgarantidirektivet får medlemsstaterna tillåta insättningsgarantisystem att ge lån till andra insättningsgarantisystem inom unionen på frivillig basis, förutsatt att ett flertal särskilt angivna villkor är uppfyllda.

Sveriges riksdag har i ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande framfört bl.a. följande avseende kommissionens förslag om en obligatorisk kreditmekanism mellan insättningsgarantisystemen. Riksdagen anser att förslaget strider mot närhetsprincipen och att förslagen riskerar att leda till att vissa länder underfinansierar sina system, eftersom länder vet att det finns en sista utväg i form av lån från något annat EU-land. Enligt riksdagen bör ansvaret för finansieringen av garantisystemen fullt ut vara ett nationellt ansvar.

Mot bakgrund härav bör den aktuella optionen inte införas i svensk rätt. Garantimyndigheten bör således inte ges rätt att låna ut medel från den svenska insättningsgarantin till andra garantisystem.

5.7 Utbetalning av ersättning

5.7.1 Utbetalningstid

Promemorians förslag: Utbetalningstiden vid ersättningsfall förkortas från 20 till sju arbetsdagar.

I vissa särskilt angivna situationer får utbetalningstiden förlängas eller utbetalningen av ersättningen skjutas upp tills vidare.

Skälen för promemorians förslag

Förkortad utbetalningstid

Enligt artikel 8.1 i insättningsgarantidirektivet ska det återbetalningsbara beloppet finnas *tillgängligt* inom sju arbetsdagar från den dag som garantin träder in.

Medlemsstaterna medges dock att under en övergångsperiod successivt förkorta utbetalningstiden. En utbetalningstid om 20 arbetsdagar får tillämpas fram t.o.m. den 31 december 2018, 15 arbetsdagar fr.o.m. den

1 januari 2019 t.o.m. den 31 december 2020 och tio arbetsdagar fr.o.m. den 1 januari 2021 t.o.m. den 31 december 2023 (artikel 8.2). Om en medlemsstat väljer att successivt förkorta utbetalningstiden ställs dock krav på att insättningsgarantisystemet säkerställer att insättare har tillgång till ett lämpligt belopp av sina garanterade insättningar för att täcka levnadsomkostnader inom fem arbetsdagar efter begäran (artikel 8.4).

Enligt 9 § lagen om insättningsgaranti ska ersättningar *betalas ut* inom 20 arbetsdagar från den dag som insättningsgarantin har trätt in. Någon ansökan behöver inte lämnas för att få ersättningen utbetald.

Om möjligheten till en successiv förkortning av utbetalningstiden ska utnyttjas under övergångsperioden måste garantimyndigheten betala ut ett lämpligt belopp i förtid. En sådan ordning skulle innebära att ett särskilt ansökningsförfarande behöver införas och att myndigheten skulle tvingas handlägga ansökningar om förtida utbetalning samtidigt som myndigheten också skulle handlägga ersättningsfallet. Ett sådant ansökningsförfarande skulle öka garantimyndighetens arbetsbelastning i en tid då myndigheten redan skulle vara ansträngd till följd av handläggningen av ersättningsfallet. Många insättare torde också föredra att få hela ersättningsbeloppet vid ett tillfälle utan en ansökning framför att få ett lämpligt belopp inom fem dagar efter att ha behövt ansöka om en s.k. nödutbetalning.

Mot bakgrund härav föreslås att den förkortade utbetalningstiden bör införas utan någon föregående övergångsperiod.

Förutom att utbetalningstiden förkortas genom insättningsgaranti-direktivet ändras även formuleringen från att ersättningen ”ska betalas ut” till att ersättningen ”ska göras tillgänglig”. Den ändrade formuleringen i direktivet får tolkas som att garantimyndigheten ska ha vidtagit de åtgärder som ankommer på myndigheten för att en utbetalning ska kunna ske inom sju arbetsdagar.

För att genomföra kravet på förkortad utbetalningstid bör lagen om insättningsgaranti ändras i enlighet med insättningsgarantidirektivet.

Förlängning av utbetalningstiden i vissa fall

Enligt lagen om insättningsgaranti får Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut (Prövningsnämnden) på ansökan av garantimyndigheten förlänga utbetalningsfristen med högst tio arbetsdagar, om det finns synnerliga skäl (9 § tredje stycket).

Genom insättningsgarantidirektivet tas möjligheten till en generell förlängning av utbetalningsperioden bort. I stället införs en möjlighet att för vissa i direktivet angivna insättningar förlänga utbetalningsfristen eller skjuta upp betalningen (artikel 8).

Den nuvarande ordningen, som ger garantimyndigheten möjlighet att ansöka om förlängd utbetalningstid hos Prövningsnämnden, bör därför tas bort. I lagen om insättningsgaranti bör i stället en bestämmelse införas avseende de situationer i enlighet med insättningsgarantidirektivet som motiverar förlängd utbetalningsfrist eller uppskjuten utbetalning.

Förlängd utbetalningstid för klientmedelskonton

Om en insättare inte är berättigad till det belopp som finns inestående på ett konto, ska den eller de personer som är faktiskt berättigade ha rätt till ersättning. Ersättningsrätten förutsätter att sådana personer har blivit identifierade eller har kunnat identifieras före det datum då insättningsgarantin träder in (artikel 7.3). Genom insättningsgarantidirektivet införs i sådana situationer en möjlighet för medlemsstaterna att besluta om en längre utbetalningstid, som inte får överstiga tre månader, räknat från det datum som insättningsgarantin träder in (artikel 8.3).

Institutens krav på identifiering samt krav på att uppnå kundkännedom och dokumentation framgår av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Lagen omfattar utöver instituten, även värdepappersbolag, advokatverksamhet, fastighetsmäklare m.fl.

Insättningar som innebär att någon annan än kontoinnehavaren kan vara faktiskt berättigad till ersättning kan till exempel avse s.k. klientmedelskonton som innehas av ett värdepappersbolag, en advokatbyrå, en fastighetsmäklare m.fl. Det skulle även kunna avse exempelvis aktiesparkklubbar och dylikt.

Det finns inget krav på att de institut som omfattas av insättningsgarantin ska ha kännedom om när ett sådant konto öppnas. Det innebär att kontoinnehavaren i händelse av att insättningsgarantin har trätt in, får meddela garantimyndigheten om att rätt till ersättning kan föreligga för underliggande klienter. En sådan anmälan blir framför allt aktuell när det högsta ersättningsbeloppet inte täcker utbetalning till underliggande klienter.

För att underliggande insättare ska ha rätt till ersättning krävs att dessa har identifierats. Garantimyndigheten ska därför säkerställa rätten till ersättning genom att bl.a. från kontoinnehavaren begära dokumentation som styrker att identifiering har gjorts utifrån gällande lagstiftning och före den tidpunkt då beslut om insättningsgarantins inträde har meddelats. Kontoinnehavaren ska även till garantimyndigheten lämna sådana handlingar som styrker de underliggande klienternas rätt till belopp som har satts in på kontot.

Om kontoinnehavare inte kan styrka att identifiering har gjorts av underliggande klienter enligt gällande lagstiftning eller i övrigt inte kan lämna de underlag som garantimyndigheten har begärt, ska garantimyndighet behandla insättningarna som om de hade gjorts av en enda insättare vid beräkning av ersättningsrätten.

Med hänsyn till att handläggningen av utbetalningen av klientmedelskonto m.m. kan kräva särskild utredning i garantimyndigheten bör möjligheten till förlängd utbetalningstid införas i svensk rätt i enlighet med direktivet.

Uppskjuten utbetalning i särskilda situationer

Enligt artikel 8.5 i insättningsgarantidirektivet får återbetalningen skjutas upp, utöver sju arbetsdagar, om

1. det är ovisst om en person har rätt till återbetalningen, eller om insättningen är föremål för en rättstvist,

2. insättningen är föremål för restriktiva åtgärder som införts av nationella regeringar eller internationella organ,

3. inga transaktioner som avser insättningen har förekommit under de senaste 24 månaderna (kontot är vilande),

4. det belopp som ska återbetalas anses utgöra en del av ett tillfälligt högt tillgodohavande som härrör från försäljning av privatbostad eller vissa särskilda livssituationer, eller

5. beloppet ska betalas ut av en värdmedlemsstats insättningsgarantisystem för hemmedlemsstatens räkning.

Insättningsgarantidirektivet anger dock inte någon övre tidsgräns för när en utbetalning i de ovan angivna fallen ska vara genomförd. Garantmyndigheten kan i de angivna fallen bl.a. behöva begära in ytterligare information för att utreda vem som faktiskt är berättigad till ersättningen, vem som har rätt att ta emot ersättningen, alternativt avvakta en lagakraftvunnen dom innan utbetalning kan genomföras. När myndigheten har erhållit nödvändiga uppgifter för att fastställa ersättningens storlek bör utbetalning av ersättningen dock ske utan onödigt dröjsmål.

Enligt artikel 8.8 i insättningsgarantidirektivet kan insättningsgarantisystemet också tillfälligt inhibera alla betalningar till den berörda insättaren i väntan på en domstolens dom, om insättaren eller en annan person som har anspråk på det belopp som finns inestående på ett konto har anklagats för ett brott som har direkt eller indirekt samband med penningtvätt.

Av lagen om insättningsgaranti framgår att garantimyndigheten har rätt att besluta att ersättning tills vidare inte ska betalas ut om åtal har väckts för häleri, häleriförseelse eller penningtvättsbrott avseende viss insättning (4 b § andra stycket).

Övriga situationer där garantimyndigheten får skjuta upp utbetalningen enligt insättningsgarantidirektivet framgår dock inte uttryckligen av lagen om insättningsgaranti. För att genomföra direktivet i dessa delar bör det därför införas bestämmelser i lagen om insättningsgaranti i enlighet med insättningsgarantidirektivet.

5.7.2 Utbetalningsvaluta

Promemorians förslag: Ersättningsbeloppet ska betalas ut i svenska kronor eller i valutan i det EES-land där kontot finns.

Om beloppet ska räknas om till en annan valuta än svenska kronor, ska den valutakurs tillämpas som gällde dagen för ersättningsrättens inträde.

Skälen för promemorian förslag: Av artikel 6.4 i insättningsgarantidirektivet framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att återbetalningar görs antingen a) i valutan i den medlemsstat där insättningsgarantisystemet har sitt säte, b) i valutan i den medlemsstat där kontohavaren är bosatt, c) i euro, d) i kontots valuta, eller e) i valutan i den medlemsstat där kontot finns. Vidare framgår att insättare ska informeras om återbetalningsvalutan. Om kontots valuta var en annan valuta än

utbetalningsvalutan, ska den omräkningskurs tillämpas som gällde dagen för ersättningsrättens inträde.

Bestämmelsen ger medlemsstaterna stor frihet att välja utbetalningsvaluta. Det går även att använda en eller flera olika utbetalningsvalutor för ett och samma ersättningsfall.

Enligt den praxis som gäller i dag betalar garantimyndigheten ut ersättningsbeloppet i det landets valuta där insättaren är bosatt.

Den förkortade utbetalningstiden innebär att det ställs högre krav på att garantimyndigheten har faktisk tillgång till den valuta som utbetalningen ska ske i. Ersättningsbeloppet bör därför även framöver betalas ut i svenska kronor om ersättningsfallet inträffar i ett institut i Sverige. För att inte försvåra för garantimyndigheten och för att det ska vara tydligt för insättaren bör ersättningsbeloppet för filialer till ett svenskt institut i ett land inom EES i stället betalas ut i det landets valuta.

Lagen om insättningsgaranti bör därför kompletteras med en bestämmelse som uttryckligen anger i vilken valuta ersättningsbeloppet ska betalas ut. Om beloppet ska räknas om till en annan valuta än svenska kronor, bör den valutakurs tillämpas som gällde dagen för ersättningsrättens inträde.

5.7.3 Metoder för att göra utbetalningar

Promemorians förslag: Garantimyndigheten ges möjlighet att via ett kreditinstitut eller en clearingorganisation hämta in uppgifter om till vilket konto utbetalningen av ersättningen ska ske.

Skälen för promemorians förslag: I 9 § fjärde stycket lagen om insättningsgaranti anges att utbetalning får göras på det sätt som garantimyndigheten anser är lämpligt. Garantimyndigheten får i detta syfte öppna ett konto i insättarens namn i ett annat kreditinstitut.

En trovärdig och säker utbetalningslösning är central för förtroendet för insättningsgarantin. Gällande rätt ger garantimyndigheten stor valfrihet att bestämma vilken metod som i det enskilda fallet är bäst. Det utbetalningsalternativ som garantimyndigheten använder i dag är utbetalning via avi, vilket innefattar att trycka och med postgång distribuera utbetalningsavier till de ersättningsberättigade. Utbetalningsmetoden innebär kortfattat att varje ersättningsberättigad erhåller en utbetalningsavi inom tjugo arbetsdagar. Insättaren kan välja att lösa in avin på valfritt bankkontor eller om beloppet understiger 2 000 kronor även på andra serviceställen. När utbetalningsperioden nu ska förkortas till sju arbetsdagar ställs högre krav på automatisering av utbetalningshanteringen. Tidsåtgången för att trycka avier och antal dagar för postgång gör att nuvarande utbetalningsmetod behöver ses över.

En säker, snabb och effektiv utbetalningsmetod vid ett ersättningsfall är kontoöverföring till den ersättningsberättigades konto i ett annat institut. Garantimyndigheten måste dock i sådana fall ha aktuella uppgifter om ett konto till vilket utbetalningen kan ske. Dessa kontouppgifter måste kunna hämtas in på ett effektivt och säkert sätt.

En tänkbar metod för utbetalning är att ersättningsberättigade insättare, såväl fysiska som juridiska personer, via ett kreditinstitut eller en

clearingorganisation lämnar uppgifter om det konto till vilket de önskar utbetalningen. Uppgiften lämnas antingen genom att fysiska personer med hjälp av e-legitimation anmäler sitt konto via en särskild webbportal, eller genom att juridiska eller fysiska personer vänder sig till ett kreditinstitut, t.ex. genom att besöka ett bankkontor, och anmäler sitt utbetalningskonto.

Metoden gör det även möjligt att använda viss befintlig teknisk infrastruktur för elektronisk identifiering hos kreditinstitut och clearingorganisationer. På så sätt möjliggörs för insättare att i samband med ett ersättningsfall samtidigt identifiera sig och registrera ett konto dit ersättning kan utbetalas.

Ett förtydligande i lagen om insättningsgaranti bör därför göras för att möjliggöra för garantimyndigheten att vid ett ersättningsfall använda den ovan angivna utbetalningsmetoden.

5.7.4 Ingen utbetalning av ersättning för vilande konto med lågt saldo

Promemorians förslag: Om det inte har förekommit några transaktioner på ett konto under de senaste 24 månaderna före ersättningsrättens inträde, ska garantimyndigheten inte betala ut ersättning om insättningsens värde understiger den administrativa kostnaden för utbetalningen.

Skälen för promemorians förslag: Av artikel 8.9 i insättningsgarantidirektivet framgår att återbetalning inte ska ske när det inte har förekommit några transaktioner som avser insättningen under de senaste 24 månaderna och insättningsens värde är lägre än de administrativa kostnader som skulle uppstå för insättningsgarantisystemet genom en sådan återbetalning. Det lämnas till medlemsstaterna att fastställa den administrativa utbetalningskostnaden.

Begreppet transaktioner definieras inte i insättningsgarantidirektivet. En transaktion torde dock i detta sammanhang inte anses innefatta den ränta som omfattas av villkoren för kontot om insättaren i övrigt inte har använt kontot under de senaste 24 månaderna. En sådan tolkning innebär att undantaget bör omfatta de konton där några transaktioner inte har förekommit under de senaste 24 månaderna, utöver en ränteinsättning som har bokförts av institutet och som följer av kontots villkor, och saldot på kontot, inräknat ränta och eventuell upplupen ränta, understiger den administrativa utbetalningskostnaden.

Utbetalningskostnaden kan variera beroende på vilket utbetalningssätt som garantimyndigheten använder. Den administrativa kostnaden bör därför fastställas av garantimyndigheten för varje utbetalningssätt.

Enligt svensk rätt finns det inte någon möjlighet för garantimyndigheten att hålla inne en ersättning avseende ett konto som är vilande och där saldot understiger den administrativa utbetalningskostnaden. För att uppfylla direktivets krav bör det därför införas en sådan bestämmelse i lagen om insättningsgaranti.

5.7.5 Utbetalning av värdmedlemsstaters insättningsgarantisystem

Promemorians bedömning: Insättningsgarantidirektivets krav på att hemmedlemsstaternas insättningsgarantisystem ska tillhandahålla de medel som krävs för utbetalning till insättare i värdlandet och att medlemsstaterna ska bistå varandra med informationsgivning och hantering av skriftväxling från berörda insättare bör regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians bedömning: Av insättningsgarantidirektivet framgår att insättare i filialer som har upprättats av institut i en annan medlemsstat ska ersättas av ett insättningsgarantisystem i värdmedlemsstaten för det i hemmedlemsstaten befintliga insättningsgarantisystemets räkning. Värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska göra återbetalningar i enlighet med instruktioner från hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem. Värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska inte ha någon ansvarsskyldighet vad gäller åtgärder som har vidtagits i enlighet med instruktioner från hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem. Hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska tillhandahålla de medel som krävs före utbetalningen och kompensera värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem för alla kostnader som det ådragit sig (artikel 14.2 första stycket).

Värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska även informera berörda insättare för hemmedlemsstatens insättningsgarantisystems räkning och vara berättigad till att erhålla skriftväxling från dessa insättare för hemmedlemsstatens insättningsgarantisystems räkning (artikel 14.2 andra stycket).

Enligt insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna se till att lämpliga förfaranden inrättas så att insättningsgarantisystemen kan utbyta information och kommunicera effektivt med andra insättningsgarantisystem, sina anslutna institut, de relevanta myndigheterna inom deras egen jurisdiktion och med andra myndigheter, om så krävs på ett gränsöverskridande sätt (artikel 14.6).

Enligt gällande rätt ansvarar garantimyndigheten för att kommunicera och genomföra utbetalningar till insättare i svenska instituts filialer inom EES. Däremot finns inte något ansvar för myndigheten att kommunicera och administrera utbetalningar för andra insättningsgarantisystems räkning.

Det framgår särskilt av direktivet att värdmedlemsstaternas insättningsgarantisystem inte ska ha någon ansvarsskyldighet för de betalningar som görs för ett annat systems räkning. Det är inte möjligt för en värdmedlemsstat att granska de uppgifter som erhålls från en hemmedlemsstat exempelvis för att säkerställa att utbetalningar endast görs utifrån kraven i direktivet. Det är således endast värdmedlemsstatens uppgift att vidareförmedla betalningar i enlighet med hemmedlemsstatens instruktioner.

Garantimyndigheten bör tillsammans med de berörda insättningsgarantisystemen ta fram de rutiner som krävs för att uppfylla de nya kraven kring kommunikation och administration av utbetalningar avseende filialer inom EES.

De nya skyldigheterna för garantimyndigheten vad gäller bl.a. administration av utbetalning till insättare i filialer här i landet bör genomföras genom föreskrifter på längre nivå än lag. Detsamma gäller reglerna om kommunikation med berörda insättningsgarantisystem och informationsgivning och hantering av skriftväxling från berörda insättare.

5.7.6 Övertagande av fordran

Promemorians bedömning: Insättningsgarantidirektivets bestämmelser om övertagande av fordran följer redan av gällande rätt eller beaktas inom ramen för genomförandet av krishanteringsdirektivet.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt artikel 9.2 i insättningsgarantidirektivet ska insättningsgarantisystemet träda in i insättarens rätt vid likvidations- eller rekonstruktionsförfaranden för det belopp som systemet har betalat ut. Om ett insättningsgarantisystem gör utbetalningar inom ramen för ett resolutionsförfarande, inbegripet tillämpning av resolutionsverktyg eller vid utövande av resolutionsbefogenheter enligt artikel 11, ska insättningsgarantisystemet ha en fordran mot det berörda kreditinstitutet motsvarande det belopp som det har betalat ut. Denna fordran ska ha samma prioritet som garanterade insättningar.

I fråga om utbetalade ersättningar enligt garantin träder staten in i insättarens rätt mot institutet med företrädesrätt framför insättaren intill det utgivna beloppet (19 § första stycket lagen om insättningsgaranti).

I regeringens lagrådsremiss den 28 maj 2015 Genomförande av krishanteringsdirektivet föreslås bl.a. ändringar i förmånsrättslagen (1979:979) avseende insättningar som omfattas av insättningsgarantin. De föreslagna ändringarna innebär att allmän förmånsrätt ska gälla för insättningar som omfattas av garantin i lagen om insättningsgaranti upp till det belopp som motsvarar 100 000 euro. Allmän förmånsrätt med prioritet föreslås gälla för insättningar som omfattas av insättningsgarantin utöver det belopp som är ersättningsgillt enligt lagen, avseende 1) fysiska personer, 2) mikroföretag samt små- och medelstora företag, och 3) insättningar som har gjorts via en filial utanför EES till ett institut och som skulle betraktas som insättningar från personer eller företag som avses i 1 och 2 om de inte hade gjorts via filialen. Medel från insättningsgarantin får, förutom att användas för att betala ut ersättning till insättare, användas för att finansiera resolution av institut (avsnitt 5.5). Den förmånsrätt som enligt krishanteringsdirektivet ska införas för insättningar omfattar fordringar som uppkommer vid sådan användning av medlen.

Insättningsgarantidirektivets bestämmelser om övertagande av fordran följer således redan av gällande rätt eller beaktas inom ramen för genomförandet av krishanteringsdirektivet. Inom ramen för denna promemoria görs därför bedömningen att det inte krävs några ytterligare genomförandeåtgärder.

5.8 Återbetalning av ersättning

Promemorians förslag: Om någon har tagit emot ersättning obehörigt eller med för högt belopp ska återbetalning ske.

Skälen för promemorians förslag: I 18 § lagen om insättningsgaranti finns bestämmelser om återbetalning av ersättning. Om någon genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att ersättning betalats ut obehörigt eller med för högt belopp, ska återbetalning ske av vad som har betalats ut för mycket tillsammans med ränta beräknad enligt 6 § räntelagen (1975:635). Sådan återbetalning ska också ske om någon i annat fall har tagit emot ersättning obehörigt eller med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta. Ränta ska i sådana fall tas ut beräknad enligt 5 § räntelagen. Beslut om återbetalning fattas av garantimyndigheten och får verkställas enligt utsköningsbalken. Om det finns särskilda skäl, får återbetalningsskyldigheten efterges helt eller delvis.

Gällande bestämmelser om återbetalningsskyldighet infördes i samband med genomförandet i svensk rätt av 1994 års insättningsgarantidirektiv. Av förarbetena framgår att en insättare kommer att underrättas om den ersättning som kommer att betalas ut till följd av ersättningsfallet (prop. 1995/96:60 s. 84 f.). I allmänhet bör de uppgifter som kommit in till garantinämnden (numera garantimyndigheten) kunna läggas till grund för bestämmandet av ersättningens storlek. Det måste emellertid förutsättas att i enstaka fall kan det i efterhand konstateras att lämnade uppgifter resulterat i att ersättning betalats ut trots att rätt till ersättning inte funnits eller med för högt belopp. Även om nämnden inte har anledning att misstänka att försök till missbruk av garantisystemet föreligger, bör nämnden ges möjlighet att i särskilda fall besluta att en felaktig utbetalning ska återgå.

Vid införandet av bestämmelsen om återbetalning uppgick tidsfristen för utbetalning från insättningsgarantin till tre månader. Detta innebar att insättaren hade möjlighet att få del av beslutet och därmed inse eller skäligen borde inse att den följande utbetalningen var felaktig. En insättare som har tagit del av beslutet före utbetalningen kan alltså inte i efterhand hävda att han eller hon inte har haft vetskap om utbetalningen och dess storlek.

Med anledning av att utbetalning enligt insättningsgarantidirektivet ska göras tillgänglig för insättaren inom sju arbetsdagar finns en ökad risk för att beslutet om ersättningen inte når insättaren före utbetalningen. Det kan medföra att insättaren inte förstår att han eller hon inte är berättigad till det utbetalade beloppet vid utbetalningstidpunkten. Detta skulle kunna försvåra för garantimyndigheten att återkräva ett felaktigt utbetalt belopp.

Paragrafen bör därför ändras på så sätt att återbetalningskravet ska göras strikt. Den föreslagna ändringen innebär att garantimyndigheten kan besluta om återbetalning av ett för högt utbetalt belopp även då mottagaren har varit i god tro vid utbetalningstillfället. Garantimyndigheten bör även fortsättningsvis helt eller delvis få efterge återbetalningsskyldigheten i enlighet med gällande rätt.

5.9 Information om insättningsgarantin

5.9.1 Information till insättare

Promemorians förslag: Institutens informationsskyldighet till insättarna förtydligas i lagen om insättningsgaranti.

Innan ett avtalsförhållande ingås ska insättaren bekräfta att han eller hon har tagit del av information om garantin.

Ett institut som lämnar garantisystemet ska informera sina insättare om detta inom en månad från det att institutet lämnade systemet.

Vid fusion eller annan form av ombildning av ett institut, som kan påverka insättarens rätt till ersättning, ska institutet informera insättaren minst en månad innan beslutet om ombildningen får laga kraft. Om särskilda skäl föreligger får garantimyndigheten tillåta en kortare tidsfrist.

Insättaren har rätt att ta ut den del av insättningen som överstiger det högsta ersättningsbeloppet inom tre månader från det att denne har informerats om ombildningen.

Promemorians bedömning: Direktivets krav på att garantimyndighetens webbplats ska innehålla all nödvändig information för insättarna bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Grundläggande information

I 11 § lagen om insättningsgaranti regleras vilken information som institut som tar emot insättningar ska ge till den som har gjort eller avser att göra en insättning. Institutet ska bl.a. lämna information om huruvida insättningen omfattas av en garanti eller inte, den ersättningsnivå som gäller och formerna för utbetalning av ersättning. Informationen ska lämnas vid marknadsföring och innan ett avtalsförhållande ingås. Informationen ska under avtalsstiden framgå av kontoutdrag och liknande som rör fordringsförhållandet.

Av insättningsgarantidirektivet följer att institut, innan ett avtalsförhållande ingås, ska informera insättare om skyddet för insättningar. Informationen ska lämnas i form av ett standardinformationsblad, motsvarande det som finns i bilaga I till direktivet. Det handlar dels om grundläggande information om skyddet för ersättningar, dels om ytterligare information som ska lämnas i tillämpliga fall. Det relevanta insättningsgarantisystemets webbplats är en av uppgifterna som ska anges på informationsbladet. Insättaren ska bekräfta att denne har tagit emot informationen. Informationen ska tillhandahållas insättaren minst en gång per år och en hänvisning till informationen ska också göras på kontoutdraget till insättarna (artikel 16.2 och 16.3). Institutet ska informera om insättningsgarantin på det språk som institutet och insättaren enades om när kontot öppnades eller på det eller de officiella språken i den medlemsstat där en filial har inrättats (artikel 16.4). Om en insättare använder sig av nätbaserade banktjänster får den information som ska tillhandahållas enligt insättningsgarantidirektivet förmedlas

elektroniskt. Om insättaren kräver det ska denne underrättas i pappersform (artikel 16.8).

För att uppfylla insättningsgarantidirektivets krav avseende information bör ett förtydligande göras i lagen om insättningsgaranti. Det bör framgå att insättaren, innan ett avtal om mottagande av insättningar ingås, ska få information om garantin och ett informationsblad med ett innehåll enligt bilaga 1 till insättningsgarantidirektivet och med uppgift om garantimyndighetens webbplats. Insättaren ska bekräfta att denna information har tagits emot. Informationsbladet ska tillhandahållas insättaren minst en gång varje år.

Kravet att insättarna ska underrättas om vilka insättningar eller kategorier av insättningar eller andra instrument som inte längre kommer att omfattas av insättningsgarantisystemet bedöms följa av informations-skyldigheten i 11 § lagen om insättningsgaranti (artikel 19.2).

Enligt artikel 16.3 andra stycket i insättningsgarantidirektivet ska insättningsgarantisystemets webbplats innehålla all nödvändig information för insättarna, särskilt information om reglerna för förfarandet och villkoren för insättningsgarantier i enlighet med direktivet. Detta informationskrav bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

Information om fusion m.m.

Enligt artikel 16.6 i insättningsgarantidirektivet ska institutet, i händelse av fusion, omvandling av dotterbolag till filialer eller liknande åtgärder, underrätta insättarna minst en månad före det att åtgärden fått laga kraft. Den behöriga myndigheten kan medge en kortare tidsfrist om det är motiverat av hänsyn till företagshemligheter eller finansiell stabilitet

De aktuella åtgärderna kan medföra att en insättares sammanlagda behållning efter åtgärden överstiger det högsta ersättningsbeloppet.

Insättarna ska, utan att drabbas av någon sanktion, kunna ta ut eller överföra insättningar, inklusive all upplupen ränta och alla förmåner som förvärvats, till ett annat institut, i den mån beloppet överskrider garantinivån vid tidpunkten för åtgärden. Detta gäller dock under tre månader efter det att händelsen har meddelats (artikel 16.6 andra stycket).

Direktivets bestämmelser om institutets informationsskyldighet i samband med fusion m.m. bör införas i lagen om insättningsgaranti.

Institut som lämnar garantisystem

Av artikel 16.7 i insättningsgarantidirektivet framgår att institut som lämnar eller utesluts från ett insättningsgarantisystem ska ha underrättat sina insättare om detta inom en månad.

Bestämmelserna i lagen om insättningsgaranti bör kompletteras med ett informationskrav i enlighet med direktivet.

Krav på informationsspråk

Insättningsgarantisystemets skriftväxling med insättare ska vara på det språk som institutet använder vid skriftväxling med insättaren, eller på ett officiellt språk som används i den medlemsstat där insättningen har gjorts (artikel 8.7).

Frågan om språk behandlades redan i samband med att lagen om insättningsgaranti infördes. Vid genomförandet av 1994 års insättningsgarantidirektiv uttalades emellertid att informationen bör vara lättillgänglig och utformad på svenska språket. I den mån banken och kunden i sin affärsförbindelse använt annat språk bör informationen om insättningsgarantin också lämnas på det språket (se prop. 1995/96:60 s. 72).

Insättningsgarantidirektivets språkrav avseende insättningsgarantisystemet bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

5.9.2 Institutens skyldighet att lämna information till garantimyndigheten

Promemorians bedömning: Insättningsgarantidirektivets krav på att instituten ska lämna information till garantimyndigheten följer redan av gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: Av insättningsgarantidirektivet framgår att medlemsstaterna ska se till att ett insättningsgarantisystem när som helst på begäran, får all den information från de deltagande instituten som krävs för att förbereda en återbetalning av insättningar (artikel 4.8). Vidare följer att medlemsstaterna ska se till att institutet märker kvalificerade insättningar på ett sådant sätt att de omedelbart kan identifieras (artikel 5.4). Slutligen föreskriver direktivet att medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystemet när som helst kan begära information från kreditinstituten om storleken på varje insättares sammanlagda kvalificerade insättningsbelopp (artikel 7.6).

Enligt 16 § lagen om insättningsgaranti ska ett institut som omfattas av garantin lämna de uppgifter till garantimyndigheten som den behöver för att fastställa institutets avgift. Institutet ska också utan dröjsmål lämna garantimyndigheten de uppgifter den behöver om insättare och deras insättningar samt de uppgifter myndigheten i övrigt behöver för sin verksamhet. Vidare följer av 17 § andra stycket nämnda lag att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana uppgifter som avses i 16 §.

Exempel på information som omfattas av gällande rätt är bl.a. uppgifter som myndigheten behöver för att kunna fastställa institutets avgifter, men även uppgifter för att fastställa ersättningsrätten. För att garantimyndigheten ska ha möjlighet att betala ut ersättning till insättarna inom utbetalningsfristen är det nödvändigt att institutet tillhandahåller uppgifterna i enlighet med garantimyndighetens begäran. Insättningsgarantidirektivets krav på att institutet ska lämna information till garantimyndigheten följer redan av gällande rätt och kräver därför inte några lagstiftningsåtgärder.

5.10 Övergång till ett annat insättningsgarantisystem

Promemorians förslag: Ett institut som avser att övergå till ett annat garantisystem som omfattas av insättningsgarantidirektivet ska underätta garantimyndigheten senast sex månader före övergången.

Garantimyndigheten ska till det andra systemet överföra sådana avgifter som institutet har betalat in under de senaste tolv månaderna före övergången. En överföring av avgifter ska dock inte ske om institutet har uteslutits från garantin.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 14.4 andra stycket i insättningsgarantidirektivet ska ett institut som har för avsikt att övergå från ett insättningsgarantisystem till ett annat anmäla en sådan avsikt minst sex månader i förväg. Även om institutet har anmält en sådan avsikt är institutet fortsatt skyldigt att betala avgifter till det ursprungliga systemet.

Om ett institut övergår till ett annat insättningsgarantisystem, ska de avgifter som har betalats in till det ursprungliga systemet under de senaste tolv månaderna före övergången överföras till det nya insättningsgarantisystemet. Detta gäller dock inte sådana extra avgifter som har tagits ut med stöd av artikel 10.8. Om endast en del av ett instituts verksamhet överförs till ett annat insättningsgarantisystem, ska avgifterna överföras i proportion till de överförda garanterade insättningarna. Detta gäller dock inte om institutet har uteslutits från garantisystemet enligt artikel 4.5 (artikel 14.3).

Av 14 § lagen om insättningsgaranti framgår att instituten ska betala avgifter för den tid garantin har gällt. Det gäller även för de institut som helt eller delvis har för avsikt att byta insättningsgarantisystem. Ett sådant byte kan föranledas exempelvis av en flytt av institutets säte eller att delar av verksamheten läggs i ett nybildat dotterbolag utomlands.

Det bör i lagen om insättningsgaranti införas bestämmelser som motsvarar direktivets krav om institutets anmälningsskyldighet och garantimyndighetens skyldighet att överföra erhållna avgifter till det nya systemet.

5.11 Samarbete och informationsutbyte

Promemorians förslag: Garantimyndigheten, Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten ska samarbeta och utbyta information med varandra, med andra motsvarande utländska myndigheter, med andra utländska garantisystem och med Europeiska bankmyndigheten i den utsträckning som följer av insättningsgarantidirektivet och Sveriges medlemskap i EU.

Garantimyndigheten får hänskjuta frågor till Europeiska bankmyndigheten för tvistelösning i enlighet med artikel 14.5 i insättningsgarantidirektivet.

Promemorians bedömning: Garantimyndigheten bör bemyndigas att ingå internationella överenskommelser enligt insättningsgaranti-

direktivet som inte kräver riksdagens eller Utrikesnämndens medverkan.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt insättningsgarantidirektivet ska behöriga myndigheter, utsedda myndigheter, resolutionsmyndigheter och relevanta administrativa myndigheter samarbeta med varandra och utöva sina befogenheter i överensstämmelse med direktivet (artikel 3.2). Vidare framgår att Europeiska bankmyndigheten, förkortad Eba, de behöriga myndigheterna och de utsedda myndigheterna ska samarbeta med varandra och utöva sina befogenheter i enlighet med bestämmelserna i direktivet och i förordning (EU) nr 1093/2010 (artikel 14.7).

Medlemsstaterna ska senast den 31 mars varje år informera Eba om vilket belopp som garanterade insättningar uppgår till i medlemsstaten och de tillgängliga finansiella medel som deras insättningsgarantisystem den 31 december föregående år förfogade över (artikel 10.10). Eba ska också informeras om den metod som används för beräkning av avgifter (artikel 13.2 andra stycket). Vidare ska Eba underrättas om förekomsten och innehållet i samarbetsavtal som har ingåtts med andra insättningsgarantisystem som omfattas av insättningsgarantidirektivet. Om utsedda myndigheter eller insättningsgarantisystem inte kan nå en överenskommelse eller det uppstår oenighet i fråga om tolkning av ett avtal, får endera parten hänskjuta frågan till Eba för tvistelösning (artikel 14.5 andra stycket).

Direktivet föreskriver vidare att medlemsstaterna ska se till att hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem utbyter information med systemen i värdmedlemsstaten (artikel 14.4 första stycket).

Därtill ställer direktivet krav på att medlemsstaterna ska se till att lämpliga förfaranden inrättas så att insättningsgarantisystemen kan utbyta information och kommunicera effektivt med andra insättningsgarantisystem, sina anslutna institut, de relevanta behöriga och utsedda myndigheterna inom deras egen jurisdiktion och med andra myndigheter, om så krävs på ett gränsöverskridande sätt (artikel 14.6).

Det bör införas en generell skyldighet för garantimyndigheten att utbyta information med andra behöriga och utsedda myndigheter på det sätt som följer av insättningsgarantidirektivet. Det bör i lagen om insättningsgaranti också införas bestämmelser om samarbetskyldighet i enlighet med insättningsgarantidirektivet.

Direktivets krav på lämpliga förfaranden för utbyte av information förutsätter att det upprättas olika former av samarbetsavtal mellan den svenska garantimyndigheten och annan behörig eller utsedd myndighet. Ett sådant samarbetsavtal är emellertid en sådan internationell överenskommelse som huvudregel ska ingås av regeringen. Av 10 kap. 2 § regeringsformen följer dock att regeringen får uppdra åt en förvaltningsmyndighet att ingå sådana internationella överenskommelser som inte kräver riksdagens eller Utrikesnämndens medverkan.

Garantimyndigheten bör därför bemyndigas att ingå internationella överenskommelser enligt insättningsgarantidirektivet som inte kräver riksdagens eller Utrikesnämndens medverkan. Det bedöms därför finnas anledning att ge garantimyndigheten ett sådant mandat genom ändring i förordningen (2007:1447) med instruktion för Riksgäldskontoret.

Artikel 14.2 i insättningsgarantidirektivet om samarbetet mellan hemmedlemsstaternas och värdmedlemsstaternas insättningsgarantisystem bör som föreslås i avsnitt 5.7.5 genomföras i svensk rätt genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

5.12 Sekretess

Promemorians förslag: Utan hinder av sekretess får garantimyndigheten lämna sekretessbelagda uppgifter till ett kreditinstitut eller en clearingorganisation, om dessa behöver uppgifterna för att vid ett ersättningsfall enligt lagen om insättningsgaranti kunna förbereda eller genomföra utbetalningen av ersättningen.

Promemorians bedömning: Insättningsgarantidirektivets krav på att uppgifterna om insättarnas konton ska vara konfidentiella följer redan av gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Av insättningsgarantidirektivet framgår att insättningsgarantisystemet ska se till att uppgifterna om insättarnas konton är konfidentiella och skyddas. Behandlingen av sådana uppgifter ska ske i enlighet med direktiv 95/46/EG (det s.k. dataskyddsdirektivet) (artikel 4.9).

Av 30 kap. 10 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, följer att sekretess gäller hos garantimyndighet för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Sekretess gäller även för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för någon annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser eller med ett utländskt institut med filial i Sverige som endast omfattas av ett utländskt garantisystem.

Det krävs effektiva utbetalningsmetoder för att kunna uppfylla insättningsgarantidirektivets krav på kortare frister för utbetalning vid ett ersättningsfall. Den utbetalningsmetod som föreslås i avsnitt 5.7.3 innebär att garantimyndigheten vid ett ersättningsfall kommer att behöva lämna uppgifter till ett kreditinstitut eller en clearingorganisation om vilka insättare som har rätt till ersättning, för att kreditinstitutet eller clearingorganisationen ska kunna identifiera insättaren och hämta in uppgifter om till vilket konto utbetalning av ersättning ska ske. Detta är uppgifter som omfattas av absolut sekretess enligt 30 kap. 10 § OSL. För att möjliggöra utlämnande av uppgifter som omfattas av sekretess bör det därför införas en särskild bestämmelse som bryter sekretessen. Vid ett ersättningsfall enligt lagen om insättningsgaranti bör garantimyndigheten därför få möjlighet att lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt 30 kap. 10 § till ett kreditinstitut eller en clearingorganisation, förutsatt att det behövs för att förbereda eller genomföra utbetalningen av ersättningen.

Såväl clearingorganisationer som kreditinstitut omfattas av tystnadsplikt enligt 1 kap. 11 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden respektive 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Insättningsgarantidirektivets krav på sekretess i övrigt följer redan av 30 kap. 10 § OSL och kräver därför inga ytterligare genomförande-åtgärder.

5.13 Stresstester

Promemorians bedömning: Skyldigheten att utföra stresstester av garantinsystemet bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 4.10 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna se till att insättningsgarantinsystemet stresstestar sina system. Sådana tester ska genomföras minst vart tredje år eller oftare i de fall det anses vara lämpligt. Med utgångspunkt i resultaten av stresstesterna ska Eba minst vart femte år utföra inbördes utvärderingar för att undersöka motståndskraften hos insättningsgarantinsystemen.

Insättningsdirektivets krav på stresstester bör genomföras i svensk rätt genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

5.14 Överklagande

Promemorians förslag: Finansinspektionens beslut om ersättningsrättens inträde får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om ersättningsrättens inträde ska gälla omedelbart.

Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut utmönstras från lagen om insättningsgaranti.

Promemorians bedömning: Insättningsgarantidirektivets krav på att insättare ska kunna föra talan mot garantinsystemet i övrigt följer redan av gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut, som inrättades hösten 2008, har till uppgift att pröva tvister enligt 3 och 4 kap. lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut (kallad stödlagen). I stödlagen finns det också bestämmelser om nämndens sammansättning, utseende av ledamöter och ersättare, förordnande av ordförande och vice ordförande samt om handläggning av ärenden enligt stödlagen. Prövningsnämnden har även till uppgift att pröva ansökningar enligt 9 § tredje stycket och överklaganden enligt 25 § lagen om insättningsgaranti.

I regeringens lagrådsremiss den 28 maj 2015, Genomförande av krishanteringsdirektivet, föreslås att bestämmelserna om Prövningsnämnden införs i lagen om insättningsgaranti. Motivet för det är att Prövningsnämnden inte längre kommer att ha några uppgifter enligt det nya krishanteringsregelverket, dvs. inte kommer att pröva tvister om stöd, utan enbart i fråga om prövning av vissa beslut enligt lagen om insättningsgaranti. I lagrådsremissen framhålls att det mot denna bakgrund framstår som lämpligast att bestämmelser om Prövnings-

nämnden förs in i lagen om insättningsgaranti. Eftersom nämnden inte längre kommer att pröva tvister om stöd, framstår det dock som överflödigt att i lagen om insättningsgaranti införa särskilda bestämmelser om delgivning, förordnande av god man i vissa fall och processkostnader. I lagrådsremissen förslås därför ett överflyttande från stödlagen till lagen om insättningsgaranti av de bestämmelser som fortfarande är aktuella avseende Prövningsnämndens handläggning m.m..

Prövningsnämndens uppgifter enligt lagen om insättningsgaranti består dels av att pröva ansökningar om en förlängd utbetalningsfrist (9 § tredje stycket), dels av att pröva överklaganden av Finansinspektionens beslut enligt 8 § första stycket 1 om garantins inträde (25 §). Denna instansordning infördes vid genomförandet av ändringsdirektivet (prop. 2010/11:109).

Mot bakgrund av att möjligheten till en generell förlängning tagits bort i insättningsgarantidirektivet föreslås att Prövningsnämndens uppgift avseende utbetalningsfristen tas bort (se avsnitt 5.7.1). Den enda kvarstående uppgiften för Prövningsnämnden är därmed överprövning av Finansinspektionens beslut om garantins inträde.

Med beaktande av att Prövningsnämndens uppgifter numera så kraftigt begränsats i förhållande till nämndens ursprungliga ändamål kan det ifrågasättas om det är rimligt att ha en särlösning för en enda typ av beslut. Det kan också konstateras att ett sådant beslut om garantins inträde, som det här är fråga om, hittills aldrig har fattats och att det följaktligen inte heller har funnits något att överklaga.

Vid en sammantagen bedömning framstår det i nuläget som en rimligare ordning att Finansinspektionens beslut, på samma sätt som alla andra beslut som Finansinspektionen fattar, i stället får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det föreslås därför att ett överklagande av Finansinspektionens beslut enligt lagen om insättningsgaranti bör följa den ordinarie instansordningen. Prövningsnämnden bör därmed utmönstras från lagen om insättningsgaranti. Det bör också förtydligas i lagen att Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om ersättningsrättens inträde ska gälla omedelbart.

Insättningsgarantidirektivets krav på att insättare ska kunna föra talan mot garantisystemet i övrigt följer redan av gällande rätt och föranleder inga lagändringar.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 maj 2016.

Äldre föreskrifter ska gälla för årliga avgifter som beslutas under 2016.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 20 i insättningsgarantidirektivet ska medlemsstaterna senast den 3 juli 2015 sätta i kraft

de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

Det har inte varit möjligt att genomföra direktivet i svensk rätt inom föreskriven tidsfrist. Det är emellertid angeläget att genomförandet av direktivet sker så snart som möjligt för att minimera de negativa konsekvenserna av förseningen. De föreslagna lagändringarna bör därför träda i kraft så snart det är möjligt, vilket bedöms vara den 1 maj 2016.

Eftersom den avgiftsmodell som ska användas för att beräkna den årliga avgiften ännu inte har fastställts (avsnitt 5.4.2) bör äldre föreskrifter gälla för årliga avgifter som beslutas under 2016.

7 Förslagets konsekvenser

7.1 Samhällsekonomiska konsekvenser

Inom EU finns ett stort antal insättningsgarantisystem med olika särdrag. Genom det omarbetade insättningsgarantidirektivet som enligt förslagen i denna promemoria ska genomföras i svensk rätt kommer insättare att ges en mer enhetlig skyddsnivå och samtidigt garanteras en likvärdig stabilitet inom insättningsgarantisystemen. Det är angeläget att det finansiella systemet omfattas av regler som gör att verksamheterna håller hög kvalitet. De positiva samhällsekonomiska effekterna av detta är flera, bl.a. ett ökat konsumentskydd och förstärkt finansiell stabilitet som i förlängningen även är gynnsamt ur ett statsfinansiellt perspektiv.

Konsumentskydd

Konsumentskyddet för den enskilde insättaren är en viktig utgångspunkt och stärks bl.a. genom förslagen på skärpta informationskrav och att en insättare kommer att få snabbare tillgång till sina pengar då utbetalningstiden förkortas från tjugo till sju arbetsdagar. Vidare kommer förslagen i promemorian att bidra till ett utökat konsumentskydd för privatpersoner genom att högre ersättningsbelopp (tilläggsbelopp) kan medges om insättningen är hänförlig till särskilda transaktioner, t.ex. försäljning av privatbostad.

Många konsumenter befinner sig i ett informationsunderläge gentemot t.ex. sin bank och har därför svårt att skaffa sig en god och tillförlitlig bild av bankens stabilitet. Ett tilläggsbelopp är därför viktigt utifrån ett konsumentskyddsperspektiv. Tilläggsbeloppet kan bidra till att skydda konsumenter från förluster av större banktillgodohavanden av tillfällig karaktär, exempelvis om insättningen är hänförlig till försäljning av privatbostad. Den utökade garantin förväntas därmed bidra till en tryggare tillvaro för alla hushåll.

Finansiell stabilitet

Betydelsen av insättningsgarantin och tilläggsbeloppet för att behålla den finansiella stabiliteten är också en central utgångspunkt för förslagen i promemorian. Insättningsgarantin garanterar insättningar i banker,

kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag och innebär att insättarna får ersättning om ett sådant institut saknar betalningsförmåga. Ett institut som får finansiella problem kan drabbas av en uttagsanstormning (s.k. ”bank run”), dvs. att många insättare omgående vill ta ut sina medel.

Avsaknad av ett väl utformat tilläggsbelopp kan på marginalen bidra till en osäkerhet kring insättningsgarantin och därmed också öka risken för en uttagsanstormning. Uttagningsanstormningar kan i förlängningen medföra spridningsrisker till andra institut och därmed bidra till att hota den finansiella stabiliteten.

I förlängningen är det staten som ansvarar för betalningarna, vilket innebär att en utökad garanti (tilläggsbelopp) kan belasta statsfinanserna. Risken för uttagsanstormning kvarstår dock om det finns osäkerheter kring garantin. Ett högt tilläggsbelopp kan förväntas minska denna osäkerhet och därmed bidra till en ökad finansiell stabilitet.

Även om ett tilläggsbelopp innebär att ett totalt sett större belopp kan komma att betalas ut vid ett ersättningsfall, så innebär genomförandet av krishanteringsdirektivet i svensk rätt en minskad risk för att stora utbetalningar kommer att behöva göras från insättningsgarantin. Den faktiska extra kostnad som staten riskerar att få på kort sikt bedöms därför som begränsad. Att öka konsumentskyddet och stärka förutsättningarna för finansiell stabilitet är positivt för statsfinanserna och det bör även i betydande grad väga upp eventuellt ökade kostnader för staten.

Ett försök har gjorts att beräkna de kvantitativa konsekvenserna av tilläggsbeloppet på statens finanser om fyra av de mindre finansiella instituten faller samtidigt. Detta sker med utgångspunkt från statistik från Statistiska centralbyrån och givet ett antal antaganden.

För småhus (villor) uppgick under perioden kvartal 3 år 2012 till kvartal 3 år 2014 medelpriset till 2 244 000 kronor och dagligen genomfördes 143 transaktioner (totalt 117 121 transaktioner). Motsvarande uppgick medelpriset för bostadsrätter under åren 2012–2013 till 1 472 000 kronor och dagligen genomfördes 265 transaktioner (totalt 193 506).

Det första antagandet som görs är att bankkunderna i genomsnitt har tillfälliga medel på sina bankkonton i 90 arbetsdagar. Banksystemets samtliga kunder beräknas därför ha tillfälliga medel utöver det normala (tilläggsbelopp) som uppgår till 64 miljarder kronor samma dag som fallissemang inträffar. Av dessa utgörs 75 procent (dvs. ca 48 miljarder) av tillgodohavanden hos de fyra storbankerna och resten ca 16 miljarder av tillgodohavanden hos övriga institut.

Det andra antagandet är att händelsen endast kommer att gälla svenska bankaktiebolag. Utöver storbankerna finns det 33 sådana bolag. Givet det tredje antagandet om en jämnt fördelad marknadsandel uppgår därmed de tillfälliga medlen till ca 500 miljoner kronor per mindre institut. Om fyra av dessa institut faller samtidigt skulle därmed det utökade behovet av tilläggsbelopp kunna uppgå till ca två miljarder kronor.

I sammanhanget är det värt att kort beröra risken för s.k. ”moral hazard”, dvs. ett osunt riskbeteende till följd av alltför generös insättningsgaranti. Generellt är det så att skyddsnät som på olika sätt gör finansärer immuna mot vissa av de risker som institutens verksamhet ger

upphov till kan ge incitament till överdrivet risktagande. Skydds nätet minskar i de fallen kostnaderna för att tillämpa mer riskfyllda strategier och bidrar till att undergräva den försiktighet som följer av att man själv får stå för följderna av sina misstag. Ett tilläggsbelopp kan dock inte utnyttjas, eller ses som en grund för ett ökat riskbeteende, då det blir aktuellt enbart i specifika situationer när individer och hushåll är extra utsatta och i behov av skydd. Sammantaget görs därför bedömningen att risken för moral hazard inte kan anses öka till följd av införandet av ett tilläggsbelopp.

Införande av riskbaserade avgifter innebär också att instituten i högre utsträckning betalar för den risk som institutet utgör för insättningsgarantin, vilket också skulle kunna motverka ett negativt riskbeteende.

Slutligen medför förslagen i promemorian att vissa insättare, exempelvis försäkringsföretag och offentliga myndigheter, inte längre kommer att omfattas av insättningsgarantin. Det innebär att dessa insättare kommer att gå miste om 100 000 euro för sina eventuella kontotillgodohavanden hos en bank. I det avseendet har insättningsgarantin blivit snävare. Dock förväntas det inte få några effekter för den finansiella stabiliteten eftersom de garanterade beloppen är för små i relation till eventuella kontotillgodohavanden för att i praktiken ha någon effekt på dessa insättares vilja att behålla medel på kontot vid en förtroendekris.

7.2 Konsekvenser för berörda institut

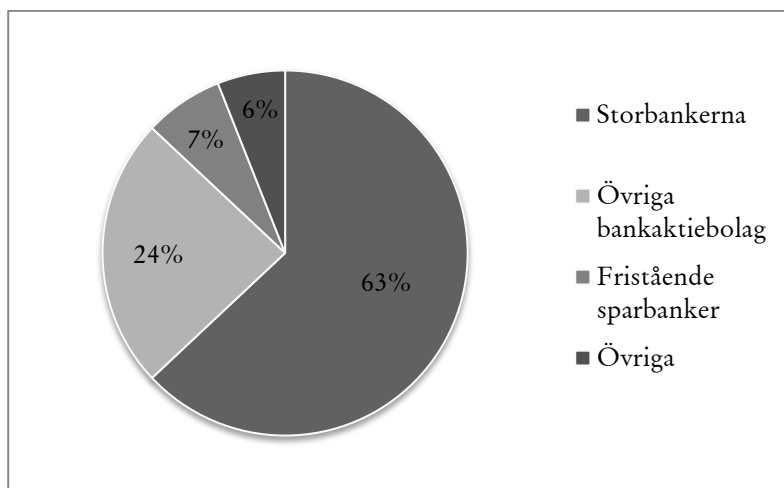
Promemorians förslag kommer att påverka sådana institut som tar emot insättningar som omfattas av insättningsgarantin och således inte samtliga institut som är anslutna till insättningsgarantin.

Enligt uppgifter från Riksgäldskontoret omfattade insättningsgarantin 135 institut i Sverige i mars 2015.

De institut som omfattas fördelades i mars 2015 på 39 bankaktiebolag, 37 kreditmarknadsbolag, 48 sparbanker, 2 medlemsbanker, 5 utländska bankfilialer och 4 värdepappersbolag. De fyra största bankerna har cirka 31 000 anställda i Sverige. I december 2013 uppgick det totala antalet anställda inom bankaktiebolag, utländska bankfilialer och sparbanker till cirka 40 000, varav 37 000 av dessa var anställda inom bankaktiebolag.

Av de insatta medlen återfinns cirka 63 procent på konton i de fyra storbankerna. Övriga bankaktiebolag och fristående sparbanker har 24 procent respektive 7 procent av kundernas insatta medel, övriga 6 procent av insättningarna återfinns därmed inom kategorierna medlemsbanker, utländska bankfilialer och värdepappersbolag.

Diagram: Fördelning (i procent) av insatta medel på olika institut

Administrativa och övriga kostnader

Enligt förslagen i promemorian införs en skyldighet för medlemsstaterna att utöver det befintliga högsta ersättningsbeloppet om 100 000 euro också säkerställa att garantin täcker ett belopp utöver den högsta ersättningsnivån om insättningarna är hänförliga till vissa transaktioner, ett s.k. tilläggsbelopp. I likhet med det befintliga högsta ersättningsbeloppet kommer även tilläggsbeloppet att finansieras via bankernas avgifter till insättningsgarantin och detta innebär att kostnaden (dvs. avgiften) för bankernas insättningsgaranti kan förväntas stiga. Även de administrativa kostnaderna relaterade till beräkningen av avgifternas storlek kan komma att öka något. Det är sammantaget svårt att göra en exakt bedömning av de ökade administrativa kostnaderna eftersom omfattningen av dessa är direkt avhängiga av de befintliga it-system och rutiner som redan finns hos instituten.

I promemorian föreslås också att riskbaserade avgifter införs vilket innebär att instituten i högre utsträckning än i dag kommer att kunna påverka den individuella avgiften då avgiften inte längre korrelerar med andra instituts nyckeltal. Detta kommer sannolikt medföra att kostnaderna kommer att begränsas något, framför allt för mindre aktörer eller aktörer med lägre risker.

En tydligare reglering av omfattningen av insättningsgarantin kommer att underlätta för instituten att ge insättare korrekt information om vilket skydd som erbjuds. Förslaget om det standardinformationsblad som instituten ska tillhandahålla insättarna bedöms inte innebära några större administrativa kostnader eller kostnader i övrigt för instituten. En initial administrativ kostnad bedöms kunna uppstå för berörda institut vad gäller förslaget om information till de insättare som inte längre omfattas av insättningsgarantin. Omfattningen av denna kostnad bedöms dock vara begränsad. Därtill kan också vissa, även dessa sannolikt smärre, administrativa kostnader uppstå kopplat till de ändringar som behöver genomföras i den information som instituten är skyldiga att lämna om insättningsgarantin.

För att inte belasta instituten med ett utökat rapporteringskrav till myndigheter, vad gäller samma uppgifter, bör Riksgäldskontoret för beräkning av ett instituts avgift, så långt det är möjligt, kunna använda de uppgifter som instituten har rapporterat till Finansinspektionen.

De uppgifter som Riksgäldskontoret behöver få från instituten för att betala ut ersättningar skulle kunna påverkas i och med genomförandet av insättningsgarantidirektivet. De krav som ställs på vilka uppgifter som instituten ska lämna framgår av de föreskrifter (RGKFS 2011:2) som Riksgäldskontoret har meddelat enligt 16 § och 17 § första stycket lagen om insättningsgaranti. Bedömningen är dock att det inte borde röra sig om alltför stora förändringar då den tekniska lösningen som har byggts för filöverföringen utifrån Riksgäldskontorets föreskrifter inte förutses påverkas.

Förändringarna av insättningsgarantin bedöms sammanfattningsvis inte vara så stora att de kan förväntas medföra omfattande kostnader för instituten. De initialt ökade kostnaderna (administrativa och övriga) som skulle kunna drabba bankerna bör därtill kunna vägas upp av en ökad finansiell stabilitet, ett stärkt och utökat konsumentskydd, samt en minskad risk för att kunder vidtar försiktighetsåtgärder såsom att flytta över medel till andra institut när belopp som omfattas av en utökad garanti (tilläggsbeloppet) sätts in på konto.

Förändringarna bedöms inte heller ge några internationella konkurrensnackdelar för de svenska instituten.

7.3 Konsekvenser för myndigheter och domstolar

Promemorians förslag innebär att garantimyndigheten (Riksgäldskontoret) bl.a. ska betala ut ersättning till insättare snabbare än tidigare, beräkna och ta ut riskbaserade avgifter, och i övrigt möta de nya krav som ställs vad gäller bl.a. information till insättare samt stresstester. Kostnaderna för detta arbete bedöms dock kunna rymmas inom befintliga anslag.

Finansinspektionens ansvar ökar också något genom promemorians förslag bl.a. vad gäller möjligheten och behovet av ta ut extra avgifter. Det kan dock noteras att eftersom de behållna avgiftsmedlen överstiger den lägsta målnivå som fastställs i insättningsgarantidirektivet, samt att de ordinarie avgiftsuttagen fortsätter, bedöms sannolikheten för att Riksgäldskontoret ska behöva ta ut extra avgifter som låg. Därmed bedöms också Finansinspektionens arbetsinsats som mycket begränsad. Finansinspektionens tillkommande uppgifter bedöms därmed rymmas inom befintligt anslag.

Riksgäldskontorets rätt att använda uppgifter för beräkning av avgifter som institut lämnat till Finansinspektionen kan, vid framtagandet av sådana rutiner, initialt innebära ett ökat resursbehov för båda myndigheterna. Kostnaderna för detta arbete bedöms dock rymmas inom befintliga anslag.

Det finns en möjlighet att överklaga beslut enligt lagen om insättningsgaranti till allmän förvaltningsdomstol. Förslagen i denna promemoria bedöms dock inte innebära någon ökning av antalet mål i domstolarna.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

2 §

Paragrafen innehåller definitioner av i lagen centrala begrepp.

Ändringen innebär att katalogen utökas med begreppet ”insättningsgarantidirektivet”.

3 §

I paragrafen anges hos vilket institut en insättning ska finnas för att den ska kunna omfattas av det svenska garantisystemet och därmed kunna grunda rätt till ersättning från garantin.

I andra stycket inför en ny bestämmelse i *punkten 3*. Tillägget innebär att en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut kan ansöka om att få omfattas av den svenska garantin också vad gäller insättningar enligt artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet. Denna möjlighet tar sikte på de fall där värdlandets garantisystem har en annan omfattning alternativt ett högre ersättningsbelopp avseende vissa särskilt skyddsvärda insättningar enligt artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet än den svenska garantin, samt att det inte är möjligt för filialen att ansöka om att få omfattas av värdlandets garantisystem.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.2.

4 §

Paragrafen genomför artikel 6.1 och 6.5 i insättningsgarantidirektivet.

I paragrafen anges vilken ersättningsnivå som omfattas av insättningsgarantin.

Ändringen i *andra stycket* innebär att det högsta ersättningsbeloppet anges i svenska kronor (det belopp som per den 3 juli 2015 i svenska kronor motsvarar 100 000 euro).

Ett nytt *tredje stycke* införs som anger i vilken valuta ersättningsbeloppet ska betalas ut i.

I *fjärde stycket* anges hur beräkningen ska gå till om beloppet ska betalas ut i en annan valuta än svenska kronor.

Övervägandena finns i avsnitten 5.3.1 och 5.7.2.

4 c §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 6.2 i insättningsgarantidirektivet.

Enligt *första stycket* finns det en möjlighet att få ett högre ersättningsbelopp om insättaren på ett tillförlitligt sätt visar att insättningarna grundar sig på medel som hänförs till vissa särskilt angivna livshändelser. Ersättningsbeloppet som kan betalas ut får sammanlagt uppgå till högst fem miljoner kronor. Det högsta totala

ersättningsbeloppet från garantin kan därmed uppgå till motsvarande 100 000 euro plus fem miljoner kronor.

I *andra stycket* anges att en högre ersättning från garantin endast medges om insättningen har gjorts inom tolv månader från ersättningsrättens inträde.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

5 §

Paragrafen genomför artikel 5.1 i insättningsgarantidirektivet.

I paragrafen anges vilka kategorier av insättare som är undantagna från rätten till ersättning från garantin.

Ändringen innebär att den krets som inte kan få ersättning från garantin utvidgas.

Övriga ändringar är endast redaktionella.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.1.

9 §

Paragrafen genomför artikel 8.1 i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om utbetalningsfristens längd.

Ändringen i *andra stycket* innebär att utbetalningsfristen för det högsta ersättningsbeloppet förkortas. Ersättningen ska som huvudregel göras tillgänglig för insättaren inom sju arbetsdagar.

Nuvarande *tredje stycket* upphävs.

I det nya *tredje stycket* (nuvarande fjärde stycket) förtydligas att garantimyndigheten får hämta in uppgifter via ett kreditinstitut eller en clearingorganisation om till vilket konto utbetalning av ersättning ska ske.

Övervägandena finns i avsnitten 5.7.1 och 5.7.3.

9 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artiklarna 7.3, 8.3 och 8.5 i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en längre utbetalningstid.

I *första stycket* anges att garantimyndigheten får skjuta upp utbetalningen av ersättningen i vissa särskilt angivna fall, t.ex. där det krävs mer information för att kunna göra en korrekt utbetalning.

Av *andra stycket* framgår att ersättningen ska betalas ut så snart som möjligt och senast inom tre månader från ersättningsrättens inträde för det fall att kontohavaren inte faktiskt är berättigad till insättningen. Den förlängda utbetalningsfristen kan exempelvis tillämpas för s.k. klientmedelskonto där pengar satts in av exempelvis en advokatbyrå eller ett värdepappersbolag för flera kunders räkning. Huvudregeln för ett klientmedelskonto är att var och en av de bakomliggande ägarna till pengarna ska få ersättning upp till det högsta ersättningsbeloppet.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.1.

9 b §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 8.9 i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innebär att ersättning inte ska betalas ut för vilande konton där ersättningsbeloppet understiger garantimyndighetens administrativa kostnader för utbetalningen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.4.

11 §

Paragrafen genomför artiklarna 16.2, 16.3 och 19.2 i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om institutets informationskyldighet mot insättare och potentiella sådana.

I *första stycket 2* finns en hänvisning till 3 a §. I regeringens lagrådsremiss den 28 maj 2015, Genomförande av krishanteringsdirektivet, föreslås att nuvarande 3 a § ska betecknas 3 b § (avsnitt 4.4).

Ändringen i *andra stycket* innebär att insättaren innan ett avtal om mottagande av insättningar ingås, ska få information enligt första stycket och ett informationsblad med ett innehåll enligt bilaga 1 till insättningsgarantidirektivet och med uppgift om garantimyndighetens webbplats. Insättaren ska bekräfta att denna information tagits emot. Informationsbladet ska tillhandahållas insättaren minst en gång varje år.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.1.

11 c §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 16.6 i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om information vid ombildning av institut.

I *första stycket* anges att institutet är skyldigt att minst en månad innan en ombildning informera insättarna om sådana ombildningar som kan påverka insättarens rätt till ersättning. Om insättaren exempelvis har insättningar hos två institut som fusioneras kan detta komma att påverka ersättningens storlek eftersom alla insättningar hos ett och samma institut ska läggas samman och det sammanlagda beloppet inte får överstiga det högsta ersättningsbeloppet motsvarande 100 000 euro.

Enligt *andra stycket* får garantimyndigheten tillåta en kortare tidsfrist om särskilda skäl föreligger.

I *tredje stycket* anges att insättaren har rätt att inom tre månader, från det att insättaren informerats om ombildningen, ta ut eller till ett annat institut överföra insättningar som överstiger den högsta ersättningsnivån. Detta innebär t.ex. att en insättare som har 110 000 euro, varav 90 000 kommer från konto i det övertagande institutet och 20 000 euro från konto i det överlåtande institutet, har rätt att ta ut 10 000 euro under övergångsperioden, även om insättaren har avtalat om en längre bindningstid.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.1.

11 d §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 16.7 i insättningsgarantidirektivet.

Genom paragrafen införs ett krav på att institutet ska informera sina insättare om att det har lämnat garantisystemet och att insättningarna inte längre omfattas av garantin.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.1.

12 §

Av paragrafen följer att sådana institut som omfattas av garantin ska betala en årlig avgift.

Ändringen i *tredje stycket 1* innebär att hänvisningen till 14 § ändras till 14 § första och andra styckena, vilket endast är en följdändring.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.2.

13 §

Paragrafen genomför artikel 13.1 första stycket och 13.2 första stycket i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen behandlar metoden för beräkningen av den årliga avgiften till insättningsgarantin.

Ändringen i *andra stycket* innebär att avgiften blir mer riskbaserad än för närvarande. Detta medför att avgiften i större utsträckning än tidigare kommer att grundas på den risk som institutet utgör för insättningsgarantisystemet. Härigenom kommer sådana institut som har en affärsmodell som medför en högre risk att få betala en högre avgift än andra institut.

Fjärde stycket, som är nytt, innebär att det införs en möjlighet att meddela föreskrifter om hur avgiftsmodellen ska utformas och de omständigheter som ska beaktas vid fastställandet av den riskbaserade avgiftsnivån.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.2.

13 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 10.8 första stycket i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om extra avgifter utöver de avgifter som tas ut enligt 13 §. Extra avgifter ska tas ut om behållna avgiftsmedel inte är tillräckliga för att betala ut ersättning till insättare. Den extra avgiften får uppgå till högst 0,5 procent av institutens sammanlagda insättningar, såvida inte synnerliga skäl föreligger.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.2.

13 b §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 10.8 andra stycket i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om anstånd med betalning av extra avgifter.

I *första stycket* anges att garantimyndigheten får besluta om anstånd med betalning av den extra avgiften om avgiften skulle kunna hota institutets likviditet eller solvens.

Av *andra stycket* framgår att anstånd får beviljas för högst sex månader i taget.

Enligt *tredje stycket* ska avgiften betalas när förutsättningarna för anståndet inte längre är föreligger.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.2.

14 §

Paragrafen genomför artikel 14.3 i insättningsgarantidirektivet

I paragrafen anges hur avgiften ska bestämmas då institutet inte har omfattats av insättningsgarantin under ett helt kalenderår.

I ett nytt *tredje stycke* införs en skyldighet för garantimyndigheten att till det nya insättningsgarantisystemet överföra sådana avgifter som institutet har betalt in under de senaste tolv månaderna före övergången. Om övergången endast avser en del av verksamheten ska avgifterna överföras i proportion till de överförda insättningarna.

Av *fjärde stycket*, som är nytt, framgår att avgifterna inte ska överföras om institutet har uteslutits från garantin.

Övervägandena finns i avsnitt 5.10.

15 §

Ändringen innebär att Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut tas bort från paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.14.

15 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 10.2 första och tredje styckena i insättningsgarantidirektivet.

I *första stycket* preciseras vilken den lägsta tillåtna målnivån är för de behållna avgiftsmedlen i insättningsgarantisystemet.

I *andra stycket* anges tidsfristen för återställande av målnivån om avgiftsmedlen minskat till mindre än två tredjedelar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.1.

16 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 14.4 andra stycket i insättningsgarantidirektivet.

I paragrafen införs en skyldighet för ett institut att underrätta garantimyndigheten när det har för avsikt att övergå till ett annat insättningsgarantisystem. En sådan övergång kan föranledas av exempelvis byte av säte. Anmälan ska ske minst sex månader innan övergången.

Övervägandena finns i avsnitt 5.10.

17 b §

Paragrafen, som är ny, genomför artiklarna 3.2, 10.10, 13.2 andra stycket, 14.4 första stycket och 14.5–14.7 i insättningsgarantidirektivet.

Genom paragrafen införs en skyldighet för relevanta myndigheter och företrädare för utländska garantisystem att samarbeta och utbyta information med varandra i den utsträckning som följer av insättningsgarantidirektivet och Sveriges medlemskap i EU.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

17 c §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 14.5 i insättningsgarantidirektivet.

Paragrafen innebär att garantimyndigheten får hänskjuta frågor till Europeiska bankmyndigheten (Eba) för bindande medling.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

18 §

I paragrafen anges att återbetalning av felaktig utbetalning ska ske i vissa fall.

Ändringen i *andra stycket* innebär att garantimyndigheten ska återkräva felaktig utbetald ersättning även om insättaren inte insett eller bort inse att ersättningen var felaktig (strikt återbetalningskrav).

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

24 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

Ändringen i *första stycket* innebär att också Finansinspektionens beslut enligt lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I det nya *tredje stycket* anges att Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om garantins inträde ska gälla omedelbart.

Övervägandena finns i avsnitt 5.14.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *punkten 1* framgår att lag om ändring i lagen om insättningsgaranti träder i kraft den 1 maj 2016.

Punkten 2 innebär att äldre föreskrifter gäller för årliga avgifter som beslutas under 2016.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

4 kap.

4 §

Paragrafen genomför artikel 15.1 i insättningsgarantidirektivet.

Ändringen i *andra stycket 2* är en följd av att ersättningsbeloppet i 4 § lagen om insättningsgaranti ändras och att det i enlighet med 4 c § samma lag införs en möjlighet att få ett högre ersättningsbelopp.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.3.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

4 kap.

6 §

Paragrafen genomför artikel 15.1 i insättningsgarantidirektivet.

Ändringen i *andra stycket 2* är en följd av att ersättningsbeloppet i 4 § lagen om insättningsgaranti ändras och att det i enlighet med 4 c § samma lag införs en möjlighet att få ett högre ersättningsbelopp.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.3.

8.4 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap.

10 a §

Paragrafen, som är ny, innebär att garantimyndigheten vid ett ersättningsfall enligt lagen om insättningsgaranti, får lämna uppgifter som omfattas av sekretess enligt 10 § till ett kreditinstitut eller en clearingsorganisation, om uppgifterna behövs för att förbereda eller genomföra utbetalningen av ersättningen

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/49/EU

av den 16 april 2014

om insättningsgarantisystem

(omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 53.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG ⁽³⁾ har ändrats på väsentliga punkter ⁽⁴⁾. Med anledning av nya ändringar bör det direktivet av tydlighetsskäl omarbetas.
- (2) För att göra det lättare att starta och driva verksamhet i kreditinstitut är det nödvändigt att undanröja vissa skillnader mellan de nationella rättsregler för insättningsgarantisystem som de kreditinstituten omfattas av.
- (3) Detta direktiv utgör ett viktigt instrument för att förverkliga den inre marknaden med avseende på etableringsfrihet för kreditinstitut och friheten för sådana institut att tillhandahålla tjänster, samtidigt som banksystemet görs stabilare och skyddet för insättarna ökas. Med hänsyn till samhällets kostnader för ett fallerat kreditinstitut och de negativa effekterna på den finansiella stabiliteten och insättarnas förtroende bör insättningsgarantisystemen inte bara ha en funktion för återbetalning till insättarna utan även ge medlemsstaterna tillräcklig flexibilitet för att insättningsgarantisystemen ska kunna vidta åtgärder i syfte att minska sannolikheten för anspråk på insättningsgarantisystemet i framtiden. De åtgärderna bör i samtliga fall överensstämma med bestämmelserna om statligt stöd.
- (4) Med hänsyn till den inre marknads fortsatta integration bör det vara möjligt att slå samman insättningsgarantisystem i olika medlemsstater eller skapa egna gränsöverskridande system på frivillig basis. Medlemsstaterna bör säkerställa tillräcklig stabilitet och en välbalanserad sammansättning av nya och befintliga insättningsgarantisystem. Negativa effekter på den finansiella stabiliteten bör undvikas, exempelvis när endast kreditinstitut med högriskprofil överförs till ett gränsöverskridande insättningsgarantisystem.

⁽¹⁾ EUT C 99, 31.3.2011, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 februari 2012 (EUT C 249 E, 30.8.2013, s. 81) och rådets beslut vid första behandlingen av den 3 mars 2014 (ännu ej offentliggjort i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 april 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar (EGT L 135, 31.5.1994, s. 5).

⁽⁴⁾ Se bilaga III.

- (5) I direktiv 94/19/EG föreskrivs det att kommissionen vid behov ska lägga fram förslag om ändring av det direktivet. Det här direktivet omfattar harmoniseringen av finansieringsmekanismerna för insättningsgarantisystem, införande av riskbaserade avgifter och harmonisering av de produkter och insättare som täcks.
- (6) Direktiv 94/19/EG bygger på principen om minsta harmoniseringsnivå. Följaktligen finns det för närvarande inom unionen ett stort antal insättningsgarantisystem med olika särdrag. Genom de gemensamma kriterier som fastställs i detta direktiv bör insättarna ges en enhetlig unionsomfattande skyddsnivå samtidigt som en likvärdig stabilitet i insättningsgarantisystemen garanteras. Samtidigt är dessa gemensamma bestämmelser synnerligen viktiga för att marknadsnedvridning ska kunna elimineras. Detta direktiv bidrar därför till fullbordandet av den inre marknaden.
- (7) Som en följd av detta direktiv kommer insättare att få betydligt bättre tillgång till insättningsgarantisystem tack vare utvidgad och förtydligad täckning, kortare återbetalningsperioder, bättre information och krav på stabil finansiering. Detta kommer att stärka konsumenternas tilltro till finansiell stabilitet på hela den inre marknaden.
- (8) Medlemsstaterna bör se till att deras insättningsgarantisystem har inrättat sunda styrningsmetoder och att de tar fram en årsrapport om verksamheten.
- (9) Om ett insolvent kreditinstitut stängs bör insättarna hos filialer i andra medlemsstater än den medlemsstat i vilken kreditinstitutet har sitt huvudkontor skyddas av samma insättningsgarantisystem som kreditinstitutets övriga insättare.
- (10) Detta direktiv bör inte hindra medlemsstaterna att i dess tillämpningsområde låta ingå kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ⁽¹⁾, som inte omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU ⁽²⁾, enligt artikel 2.5 i det direktivet. Medlemsstaterna bör kunna besluta att den centrala företagsenheten och samtliga kreditinstitut som underställs den centrala företagsenheten behandlas som ett enda kreditinstitut vid tillämpning av det här direktivet.
- (11) Enligt detta direktiv måste i princip varje kreditinstitut ansluta sig till ett insättningsgarantisystem. En medlemsstat som tillåter filialer till kreditinstitut med huvudkontor i ett tredjeland bör dels besluta hur detta direktiv ska tillämpas på sådana filialer, dels beakta behovet av att skydda insättarna och bevara det finansiella systemets stabilitet. Sådana filialers insättare bör ha full kännedom om de skyddsåtgärder som berör dem.
- (12) Det bör tas hänsyn till att det finns institutionella skyddssystem som skyddar själva kreditinstitutet och som särskilt garanterar dess likviditet och solvens. I de fall där ett sådant system är åtskilt från ett insättningsgarantisystem, bör dess kompletterande skyddsfunktion beaktas vid fastställandet av dess deltagares avgifter till insättningsgarantisystemet. Den harmoniserade täckningsnivån som föreskrivs i detta direktiv bör inte påverka system som skyddar själva kreditinstitutet utom om dessa system ersätter insättaren.
- (13) Varje kreditinstitut bör ingå i ett insättningsgarantisystem som godkänns enligt detta direktiv, vilket borgar för hög nivå på konsumentskyddet och lika villkor för kreditinstitutet samt förebygger regleringsarbitrage. Insättningsgarantisystemen bör ständigt erbjuda detta skydd.
- (14) Insättningsgarantisystemens huvuduppgift är att skydda insättaren från följderna av att ett kreditinstitut hamnar i insolvens. Insättningsgarantisystemen bör garantera detta skydd på olika sätt. Insättningsgarantisystem bör främst användas för att ersätta insättare i enlighet med detta direktiv (ren återbetalningsfunktion).

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

- (15) Insättningsgarantisystem bör också bidra till att finansiera resolution av kreditinstitut i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU ⁽¹⁾.
- (16) Insättningsgarantisystem bör också, i de fall där nationell rätt tillåter det, kunna gå längre än den rena återbetalningsfunktionen och använda de tillgängliga finansiella medlen för att förhindra kreditinstitutfallissemang i syfte att undvika kostnaderna för ersättning till insättare och andra negativa effekter. De åtgärderna bör dock vidtas inom en tydligt fastställd ram och bör i samtliga fall överensstämma med bestämmelserna om statligt stöd. Insättningsgarantisystemen bör bland annat ha lämpliga system och förfaranden för att välja och genomföra sådana åtgärder och övervaka därmed förbundna risker. Genomförandet av sådana åtgärder bör ske i enlighet med vissa villkor för kreditinstitutet, bland annat att understå sig skärpt riskövervakning och mer omfattande kontroller från insättningsgarantisystemets sida. Kostnaden för de åtgärder som vidtas för att förhindra kreditinstitutfallissemang bör inte överstiga kostnaderna för att respektive insättningsgarantisystems avtalsgrundade eller lagstadgade mandat ska kunna fullgöras vad gäller skyddet för garanterade insättningar hos kreditinstitutet eller institutet självt.
- (17) Insättningsgarantisystemen bör också kunna fungera som institutionella skyddssystem. Behöriga myndigheterna bör kunna godkänna institutionella skyddssystem som insättningsgarantisystem om de uppfyller samtliga kriterier i detta direktiv.
- (18) Detta direktiv bör inte tillämpas på system eller institutionella skyddssystem som regleras genom avtal och som inte officiellt godkänns som insättningsgarantisystem, med undantag för de begränsade kraven om reklam och om information till insättare i händelse av att ett kreditinstitut utesluts eller drar sig ur. Under alla omständigheter omfattas system och institutionella skyddssystem som regleras genom avtal av bestämmelserna om statligt stöd.
- (19) I samband med den senaste tidens finanskris har en okontrollerad ökning av garantinivåerna i hela unionen i några fall lett till att insättare fört över pengar till kreditinstitut i länder med högre insättningsgarantier. Sådana icke samordnade ökningarna har resulterat i att kreditinstitut i kristider drabbats av likviditetsbrist. När finansläget är stabilt kan varierande täckning resultera i att insättare väljer det högsta insättningsskyddet i stället för lämpligaste sparprodukt. Sådana skillnader i garantinivå kan förorsaka snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden. Det är därför nödvändigt att säkerställa en harmoniserad nivå för insättarskydd för alla godkända insättningsgarantisystem oavsett var i unionen insättningen är gjord. Vissa insättningar som är kopplade till insättares personliga situation bör för en begränsad tid kunna omfattas av en högre garantinivå.
- (20) Samma garantinivå bör gälla för alla insättare, oberoende av om en medlemsstat har euron som valuta eller ej. Medlemsstater som inte har euron som valuta bör dock ha möjlighet att avrunda de konverterade beloppen, om det motsvarande skyddet för insättarna inte påverkas negativt.
- (21) Å ena sidan bör den täckningsnivå som föreskrivs i detta direktiv inte lämna en allt för stor del av insättningarna utan skydd, av hänsyn såväl till konsumentskydd som till stabiliteten i det finansiella systemet. Å andra sidan bör kostnaden för att finansiera insättningsgarantisystemen också beaktas. Det är därför rimligt att fastställa den gemensamma garantinivån till 100 000 EUR.
- (22) Detta direktiv bibehåller principen om en gemensam nivå per insättare snarare än per insättning. Det är därför lämpligt att beakta de insättningar som har gjorts av insättare som inte står som kontohavare eller som inte är ensamma kontohavare. Nivån bör tillämpas på varje identifierbar insättare. Principen att nivån tillämpas på varje identifierbar insättare bör inte vara tillämplig på företag för kollektiva investeringar som är föremål för särskilda skyddsbestämmelser vilka inte är tillämpliga på sådana insättningar.
- (23) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG ⁽²⁾ infördes en fast garantinivå som fastställdes till 100 000 EUR, vilket har gjort att vissa medlemsstater försatts i en situation där de behöver sänka sin garantinivå, något som riskerar att undergräva förtroendet hos insättarna. Även om harmonisering är av avgörande betydelse för att säkerställa likvärdiga förutsättningar och finansiell stabilitet på den inre marknaden bör risken att undergräva förtroendet hos insättare beaktas. Därför bör medlemsstater kunna tillämpa en högre garantinivå om de före

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG och 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (Se sidan 190 i detta nummer av EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen (EUT L 68, 13.3.2009, s. 3).

tillämpningen av direktiv 2009/14/EG föreskrev en garantinivå som var högre än den harmoniserade nivån. En sådan högre garantinivå bör vara begränsad i tid och omfattning, och den berörda medlemsstaten bör göra en proportionell justering av målnivån och de avgifter som betalas in till deras insättningsgarantisystem. Eftersom det inte är möjligt att justera målnivån om täckningsnivån är obegränsad, är det lämpligt att inskränka möjligheten till medlemsstater som den 1 januari 2008 tillämpade en garantinivå inom en spännvidd på 100 000–300 000 EUR. För att minska inverkan av skiljaktiga garantinivåer är det, med tanke på att kommissionen kommer att se över genomförandet av detta direktiv senast den 31 december 2018, lämpligt att tillåta denna möjlighet fram till det datumet.

- (24) Insättningsgarantisystem bör endast få kvitta en insättares skulder mot dennes återbetalningskrav om dessa skulder förfaller till betalning den dag då insättningen blir indisponibel eller tidigare. En sådan kvittning bör inte hindra insättningsgarantisystemen från att kunna återbetala insättningar inom den tidsfrist som fastställs genom detta direktiv. Medlemsstaterna bör inte förhindras att vidta lämpliga åtgärder i fråga om insättningsgarantisystems rättigheter vid ett kreditinstituts avvecklings- eller omstruktureringsförfarande.
- (25) Det bör vara möjligt att från återbetalning utesluta insättningar där de insatta medlen enligt nationell rätt inte står till insättarens förfogande, eftersom insättaren och kreditinstitutet har avtalat att insättningen endast skulle syfta till att återbetala ett lån som ingåtts för förvärv av fast egendom. Sådana insättningar bör kvittas mot det utestående lånebeloppet.
- (26) Medlemsstater bör se till att skyddet för insättningar som följer av vissa särskilda transaktioner, eller som har vissa särskilda sociala eller andra syften, är mer än 100 000 EUR för en i förväg angiven tidsperiod. Medlemsstaterna bör besluta om en tillfällig maximalgarantinivå för sådana insättningar och därvid beakta skyddets betydelse för insättare och levnadsförhållandena i medlemsstaterna. Under alla sådana omständigheter bör bestämmelserna avseende statligt stöd följas.
- (27) Det är nödvändigt att harmonisera metoderna för finansiering av insättningsgarantisystem. Dels bör kostnaderna för finansiering av insättningsgarantisystemen i princip bäras av kreditinstitutet själva, dels bör den finansiella styrkan hos insättningsgarantisystemen stå i proportion till institutens åtaganden. För att säkerställa att insättare i alla medlemsstater åtnjuter samma höga skyddsnivå bör finansiering av insättningsgarantisystem harmoniseras på hög nivå, med en enhetlig och på förhand fastställd målnivå för finansiella medel för alla insättningsgarantisystem.
- (28) Under vissa omständigheter kan det dock hända att kreditinstitut är verksamma på en ytterst koncentrerad marknad där de flesta kreditinstitut är så stora och så nära sammanbundna att det är osannolikt att de skulle avvecklas inom ramen för ett normalt insolvensförfarande utan att detta äventyrar den finansiella stabiliteten och det därför är sannolikare att de skulle bli föremål för förfaranden för resolution under ordnade former. Under sådana omständigheter skulle system kunna bli föremål för en lägre målnivå.
- (29) Elektroniska pengar och medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar bör, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG ⁽¹⁾, inte behandlas som en insättning och bör därmed inte omfattas av tillämpningsområdet för det här direktivet.
- (30) För att kunna begränsa insättningsskyddet till den räckvidd som är nödvändig för att ge insättarna rättslig säkerhet och för att undvika att investeringsrisker överförs till insättningsgarantisystem, bör finansiella instrument inte omfattas av täckningen, med undantag för redan befintliga sparprodukter styrkta med ett bankcertifikat utställt till en namngiven person.
- (31) Vissa insättare bör inte omfattas av insättningsskydd, framför allt inte myndigheter och andra finansiella institut. Deras ringa antal jämfört med alla andra insättare minimerar effekterna på den finansiella stabiliteten om ett kreditinstitut fallerar. Myndigheter har dessutom bättre kreditmöjligheter än enskilda personer. Medlemsstater bör dock kunna ha möjlighet att besluta att insättningar tillhörande lokala myndigheter med en årsbudget på högst 500 000 EUR täcks. Företag utanför finanssektorn bör i princip omfattas oavsett storlek.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7).

- (32) Insättare vars verksamhet inbegriper penningtvätt i den mening som avses i artikel 1.2 eller 1.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG⁽¹⁾ bör inte omfattas av återbetalningar från ett insättningsgarantisystem.
- (33) Kreditinstitutens kostnad för deltagande i ett insättningsgarantisystem står inte i relation till den kostnad som skulle bli följden av mycket stora uttag av insättningar, inte bara från kreditinstitut i svårigheter utan också från institut med god ekonomisk ställning, på grund av att insättarna förlorat förtroendet för banksystemets soliditet.
- (34) Det är nödvändigt att tillgängliga finansiella medel i insättningsgarantisystem uppgår till en viss målnivå och att extraordinära avgifter kan tas ut. Under alla omständigheter bör insättningsgarantisystemen förfoga över lämpliga alternativa finansieringsmöjligheter för att kunna erhålla kortfristig finansiering för att tillgodose krav. De tillgängliga finansiella medlen i insättningsgarantisystemen bör kunna innefatta kontanter, insättningar, betalningsåtaganden och lågriskstillgångar, som kan likvideras inom kort tid. Avgifterna till insättningsgarantisystemen bör ta vederbörlig hänsyn till konjunkturcykeln, stabiliteten i sektorn för mottagande av insättningar och insättningsgarantisystemets befintliga skulder.
- (35) Insättningsgarantisystem bör investera i lågriskstillgångar.
- (36) Avgifter till insättningsgarantisystem bör baseras på beloppet på respektive deltagares garanterade insättningar och den risk som respektive deltagare tar. Detta gör det möjligt att beakta enskilda kreditinstituts riskprofil, inklusive deras olika affärsmodeller. Det bör också leda till att avgifterna beräknas rättvist samtidigt som det uppmuntrar till att välja mindre riskfyllda affärsmodeller. Insättningsgarantisystemen bör kunna använda egna riskbaserade metoder för att anpassa avgifterna till marknadsförhållanden och riskprofiler. Med hänsyn till marknadsområden med särskilt låg risk, som regleras genom nationell rätt, bör medlemsstaterna i motsvarande mån få minska avgifterna samtidigt som de lever upp till målnivån för respektive insättningsgarantisystem. Under alla omständigheter bör beräkningsmetoderna godkännas av behöriga myndigheter. Europeiska tillsynsmyndigheten (den europeiska bankmyndigheten) (EBA) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010⁽²⁾ bör utfärda riktlinjer om metoder för beräkning av avgifter.
- (37) Skydd för insättningar är en viktig komponent i genomförandet av den inre marknaden och ett nödvändigt komplement till tillsynen över kreditinstitut på grund av den solidaritet det skapar mellan alla institut på en viss finansiell marknad om ett av dem inte skulle kunna infria sina förpliktelser. Därför bör medlemsstaterna tillåta insättningsgarantisystem att på frivillig basis kunna låna pengar till varandra.
- (38) Den nuvarande återbetalningsperioden är inte förenlig med behovet att bevara insättnarnas förtroende och motsvarar inte deras behov. Återbetalningsperioden bör därför inskränkas till sju arbetsdagar.
- (39) Ofta saknas dock de förfaranden som behövs för en kort tidsfrist för återbetalningar. Därför bör medlemsstaterna få möjlighet att under en övergångsperiod gradvis förkorta återbetalningsperioden till sju arbetsdagar. Den längsta tidsfrist för återbetalning som anges i detta direktiv bör inte förhindra insättningsgarantisystem att återbetala insättare tidigare. För att se till att insättare under övergångsperioden inte hamnar i finansiellt trångmål om deras kreditinstitut fallerar, bör insättnarna emellertid kunna ha tillgång till ett lämpligt belopp av sina garanterade insättningar för att täcka levnadskostnader. Sådan tillgång bör endast ges på grundval av uppgifter som lämnas av kreditinstitutet. Med tanke på att levnadskostnaderna skiljer sig åt mellan olika medlemsstater bör det beloppet fastställas av medlemsstaterna.
- (40) Vid fastställandet av den period som behövs för återbetalning av insättningar bör hänsyn tas till fall där system har svårt att bestämma återbetalningsbeloppet och insättarens rättigheter, särskilt om insättningarna härrör från bostadstransaktioner eller vissa livssituationer, om en insättare inte är faktiskt berättigad till beloppen på ett konto, om insättningen är föremål för en rättstvist eller motstridiga anspråk på beloppen på ett konto eller om insättningen är föremål för ekonomiska sanktioner som utfärdats av nationella regeringar eller internationella organ.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (EUT L 309, 25.11.2005, s. 15).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

- (41) För att säkra att återbetalning sker bör insättningsgarantisystemen ha rätt att överta de rättigheter som insättare som erhållit ersättning har gentemot fallerade kreditinstitut. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att begränsa den tid inom vilken insättare, vars insättningar inte återbetalts eller erkänts inom tidsfristen för återbetalning, kan kräva återbetalning av sina insättningar så att insättningsgarantisystemet ska kunna utöva de rättigheter det övertagit senast vid den tidpunkt då dessa rättigheter ska upptas i insolvensförfarandet.
- (42) Insättningsgarantisystem i en medlemsstat där ett kreditinstitut har upprättat filialer bör för insättningsgarantisystemet i den medlemsstats räkning där kreditinstitutet auktoriserats informera och ersätta insättare. Det krävs säkerhetsmekanismer för att garantera att det insättningsgarantisystem som gör återbetalningar till insättare får de finansiella medel och instruktioner som krävs från hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem innan återbetalningen görs. För att underlätta dessa uppgifter bör de insättningsgarantisystem som kan komma att beröras ingå avtal på förhand.
- (43) Information är en betydande del av insättningsgarantisystemet. Därför bör insättare på sina kontoutdrag informeras om sin täckning och om det ansvariga insättningsgarantisystemet. De som avser att göra insättningar bör ges samma information genom ett standardinformationsblad vars mottagande de bör ombes att bekräfta. Samma information bör ges till alla insättare. En oreglerad användning i marknadsföring av hänvisningar till täckningsnivån på och omfattningen av ett insättningsgarantisystem skulle kunna påverka stabiliteten i banksystemet eller insättningsgarantisystemets förtroende. När det i reklam hänvisas till insättningsgarantisystem bör hänvisningen därför begränsas till en kortfattad förklaring av fakta.
- (44) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁽¹⁾ är tillämpligt på behandling av personuppgifter som sker till följd av detta direktiv. Insättningsgarantisystem och relevanta myndigheter bör behandla uppgifter om enskilda insättningar med utomordentlig aktsamhet och iaktta högt ställda normer för skydd av personuppgifter i enlighet med det direktivet.
- (45) Om ett eller flera system, som garanterar insättningar eller kreditinstituten som sådana och säkerställer kompensation eller skydd för insättare enligt de villkor som föreskrivs i detta direktiv, har införts och officiellt erkänts, bör detta direktiv inte medföra att medlemsstaterna eller deras relevanta myndigheter blir ansvariga gentemot insättare.
- (46) Genom förordning (EU) nr 1093/2010 tilldelades EBA ett antal uppgifter med avseende på direktiv 94/19/EG.
- (47) EBA ska, med beaktande av medlemsstaternas behörighet att utöva tillsyn över insättningsgarantisystemen, medverka till att underlätta för kreditinstitut att starta och driva verksamhet samtidigt som ett effektivt skydd för insättare säkerställs och riskerna för skattebetalarna minimeras. Mot bakgrund av kravet på samarbete mellan EBA och utsedda myndigheter enligt detta direktiv bör medlemsstaterna hålla kommissionen och EBA underrättade om vilken som är deras utsedda myndighet.
- (48) För att säkerställa likvärdiga konkurrensvillkor och adekvat skydd för insättare i hela unionen är det nödvändigt att införa riktlinjer för finansiella tjänster. Sådana riktlinjer om metoden för beräkningen av riskbaserade avgifter bör utfärdas.
- (49) För att se till att insättningsgarantisystemen fungerar effektivt och ändamålsenligt och att väl avvägd hänsyn tas till deras ställning i olika medlemsstater bör EBA kunna reglera tvister mellan dem med bindande verkan.
- (50) Mot bakgrund av att det föreligger skillnader i administrativ praxis vad beträffar insättningsgarantisystem i medlemsstaterna bör medlemsstaterna få bestämma vilken myndighet som ska besluta om att insättningar blivit indisponibla.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EUT L 281, 23.11.1995, s. 31).

- (51) Behöriga myndigheter, utsedda myndigheter, resolutionsmyndigheter, relevanta administrativa myndigheter och insättningsgarantisystemet bör samarbeta med varandra och utöva sina befogenheter i överensstämmelse med detta direktiv. De bör samarbeta på ett tidigt stadium vid utarbetandet och genomförandet av resolutionsåtgärder för att fastställa det belopp som insättningsgarantisystemet ansvarar för när finansiella resurser används för att finansiera resolution av kreditinstitut.
- (52) Kommissionen bör ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, för att den täckningsnivå för varje insättares sammanlagda insättningar som anges i detta direktiv ska kunna anpassas till inflationen i unionen med ledning av förändringar i konsumentprisindex. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (53) I enlighet med medlemsstaternas och kommissionens gemensamma politiska uttalande om förklarande dokument ⁽¹⁾, har medlemsstaterna åtagit sig att i motiverade fall till anmälan av införlivandeåtgärder bifoga ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan ett direktivs olika delar och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.
- (54) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen harmonisering av reglerna om insättningsgarantisystemets funktionsätt, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det målet.
- (55) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell rätt bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till de tidigare direktiven. Införlivandet av de oförändrade bestämmelserna följer av de tidigare direktiven.
- (56) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i bilaga II.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs regler och förfaranden som hör samman med insättningsgarantisystemens inrättande och funktionsätt.
2. Detta direktiv är tillämpligt på
 - a) insättningsgarantisystem som regleras genom lagstiftning,
 - b) insättningsgarantisystem som regleras genom avtal och är officiellt erkända som insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 4.2,
 - c) institutionella skyddssystem är officiellt erkända som insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 4.2,
 - d) kreditinstitut som är anslutna till de system som avses i punkterna a, b eller c i denna punkt.

⁽¹⁾ Gemensam politisk förklaring av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument (EUT C 369, 17.12.2011, s. 14).

3. Utan hinder av artikel 16.5 och 16.7 ska följande system inte omfattas av detta direktiv:
- a) system som regleras genom avtal och som inte är officiellt erkända som insättningsgarantisystem, inbegripet system som erbjuder en högre skyddsnivå än den som föreskrivs i artikel 6.1,
 - b) institutionella skyddssystem som inte är officiellt erkända som insättningsgarantisystem.

Medlemsstaterna ska se till att de system som avses i första stycket led a och b förfogar över tillräckliga finansiella medel eller relevanta finansieringsarrangemang för att fullgöra sina skyldigheter.

Artikel 2

Definitioner

1. I detta direktiv gäller följande definitioner:
- 1. *insättningsgarantisystem*: system som avses i led a, b eller c i artikel 1.2.
 - 2. *institutionella skyddssystem*: institutionella skyddssystem som avses i artikel 113.7 i förordning (EU) nr 575/2013.
 - 3. *insättning*: ett tillgodohavande i form av inlåning eller som ett tillfälligt led i normala banktransaktioner och som ett kreditinstitut måste betala tillbaka enligt de lagliga och avtalsmässiga villkor som är tillämpliga, inklusive insättningar med fast löptid och insättningar på sparkonton, men exklusive tillgodohavanden om
 - a) dess existens enbart kan påvisas genom ett finansiellt instrument enligt definitionen i artikel 4.17 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG ⁽¹⁾, utom när det rör sig om en sparprodukt som styrks i ett bankcertifikat (*bon de caisse*) som ställts till en viss namngiven person och som finns i en medlemsstat den 2 juli 2014,
 - b) det inte ska betalas tillbaka till det nominella värdet,
 - c) det endast ska betalas tillbaka till det nominella värdet inom ramen för en särskild garanti eller ett avtal som tillhandahålls av ett kreditinstitut eller en tredjepart.
 - 4. *kvalificerade insättningar*: insättningar som inte är undantagna från skydd i enlighet med artikel 5.
 - 5. *garanterade insättningar*: den del av kvalificerade insättningar som inte överstiger den garantinivå som avses i artikel 6.
 - 6. *insättare*: kontohavaren eller, om det rör sig om ett gemensamt konto, var och en av de personer som är kontohavare.
 - 7. *gemensamt konto*: ett konto som är öppnat i två eller flera personers namn eller som två eller flera personer är berättigade till och som utövar sina rättigheter genom undertecknande av en eller flera av dessa personer.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (EUT L 145, 30.4.2004, s. 1).

8. *indisponibel insättning*: en insättning som har förfallit till betalning men som inte har betalats ut av ett kreditinstitut enligt de rättsliga eller avtalsmässiga villkor som är tillämpliga, och om endera av följande två alternativ är tillämpligt:
 - a) De relevanta administrativa myndigheterna i fråga har konstaterat att, enligt deras uppfattning, kreditinstitutet i fråga för närvarande och av skäl direkt förknippade med dess finansiella ställning, verkar sakna förmåga att kunna återbetala insättningen och att denna oförmåga hos institutet inte endast är tillfällig.
 - b) En rättslig myndighet har av orsaker som är direkt förknippade med kreditinstitutets finansiella ställning meddelat ett avgörande som innebär att insättarnas rätt att framställa krav mot institutet tillfälligt upphävs.
 9. *kreditinstitut*: ett kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1 led 1 i förordning (EU) nr 575/2013.
 10. *filial*: ett driftställe i en medlemsstat som utgör en rättsligt beroende del av ett kreditinstitut och som självständigt utför alla eller vissa av de transaktioner som är hänförliga till verksamhet i kreditinstitut.
 11. *målnivå*: den nivå av tillgängliga finansiella medel som insättningsgarantisystemet måste uppnå enligt artikel 10.2, uttryckt i procent av dess deltagares garanterade insättningar.
 12. *tillgängliga finansiella medel*: kontanter, insättningar och lågrisktillgångar, som kan likvideras inom en tidsperiod som inte överstiger den tidsgräns som fastställs i artikel 8.1 och betalningsåtaganden som högst uppgår till det tak som fastställs i artikel 10.3.
 13. *betalningsåtaganden*: ett kreditinstituts betalningsåtaganden gentemot insättningsgarantisystem med fullständiga säkerheter under förutsättning att säkerheten
 - a) utgörs av lågrisktillgångar,
 - b) är fri från anspråk från tredje part och tillgänglig för insättningsgarantisystemet.
 14. *lågrisktillgångar*: tillgångar som omfattas av den första eller andra kategorin som avses i tabell 1 i artikel 336 i förordning (EU) nr 575/2013 eller andra tillgångar som, enligt den behöriga eller utsedda myndigheten, kan anses jämförbara med dessa vad beträffar säkerhet och likviditet.
 15. *hemmedlemsstat*: en hemmedlemsstat enligt definitionen i artikel 4.1 led 43 i förordning (EU) nr 575/2013.
 16. *värmedlemsstat*: en värmedlemsstat enligt definitionen i artikel 4.1 led 44 i förordning (EU) nr 575/2013.
 17. *behörig myndighet*: en nationell behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1 led 40 i förordning (EU) nr 575/2013.
 18. *utsedd myndighet*: ett organ som administrerar insättningsgarantisystemet enligt detta direktiv eller, i de fall där insättningsgarantisystemet administreras av en privat enhet, en statlig myndighet som av den berörda medlemsstaten utsetts för att utöva tillsyn över detta system enligt detta direktiv.
2. I de fall där detta direktiv hänvisar till förordning (EU) nr 1093/2010 ska ett organ som administrerar ett insättningsgarantisystem eller, om det är en privat enhet som står för verksamheten i insättningsgarantisystemet, den offentliga myndighet som utövar tillsynen över det systemet vid tillämpning av den förordningen betraktas som en behörig myndighet i enlighet med vad som fastställs i artikel 4.2 i den förordningen.

3. Andelar i irländska eller brittiska *building societies*, bortsett från andelar som utgör en form av eget kapital i enlighet med artikel 5.1 b i detta direktiv, ska anses vara insättningar.

Artikel 3

Relevanta administrativa myndigheter

1. Medlemsstaterna ska ange den relevanta administrativa myndigheten i landet för tillämpningen av artikel 2.1.8 a.
2. Behöriga myndigheter, utsedda myndigheter, resolutionsmyndigheter och relevanta administrativa myndigheter ska samarbeta med varandra och utöva sina befogenheter i överensstämmelse med detta direktiv.

Den relevanta administrativa myndigheten ska göra konstaterandet som avses i artikel 2.1.8 a så snart som möjligt och under alla omständigheter senast fem arbetsdagar efter det att de först har blivit förvissade om att ett kreditinstitut inte har återbetalat insättningar som utgör vederbörligen styrkta och förfallna fordringar.

Artikel 4

Officiellt erkännande, deltagande och tillsyn

1. Varje medlemsstat ska säkerställa att ett eller flera insättningsgarantisystem införs och officiellt erkänns inom dess territorium.

Detta utesluter dock inte sammanslagning av olika medlemsstaters insättningsgarantisystem eller inrättande av gränsöverskridande insättningsgarantisystem. Dessa gränsöverskridande eller sammanslagna insättningsgarantisystem ska godkännas av de medlemsstater där de berörda insättningsgarantisystemen är etablerade.

2. Ett system som regleras genom avtal och som avses i artikel 1.2 b i detta direktiv får bli officiellt erkänt som ett insättningsgarantisystem om det står i överensstämmelse med detta direktiv.

Ett institutionellt skyddssystem får bli officiellt erkänt som insättningsgarantisystem om det uppfyller kriterierna i artikel 113.7 i förordning (EU) nr 575/2013 och står i överensstämmelse med detta direktiv.

3. Ett kreditinstitut som godkänts i en medlemsstat enligt artikel 8 i direktiv 2013/36/EU ska inte ta emot insättningar om det inte deltar i ett system som är officiellt erkänt i dess hemmedlemsstat i enlighet med punkt 1 i den här artikeln.

4. Om ett kreditinstitut inte uppfyller de förpliktelser som åligger det såsom deltagare i ett insättningsgarantisystem, ska de behöriga myndigheterna omedelbart underrättas och, i samarbete med insättningsgarantisystemet, direkt vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive, vid behov, användande av sanktioner, för att säkerställa att kreditinstitutet uppfyller sina förpliktelser.

5. Om de åtgärder som vidtas enligt punkt 4 inte leder till att kreditinstitutet uppfyller sina förpliktelser, kan insättningsgarantisystemet, om nationell rätt tillåter uteslutning av en deltagare, med de behöriga myndigheternas uttryckliga samtycke och med minst en månads frist, meddela att det ämnar utesluta kreditinstitutet från deltagande i insättningsgarantisystemet. Insättningar som har gjorts före fristens utgång ska även i fortsättningen vara helt garanterade av insättningsgarantisystemet. Om kreditinstitutet vid fristens utgång inte har uppfyllt sina förpliktelser ska insättningsgarantisystemet utesluta kreditinstitutet.

6. Insättningar som redan har gjorts vid den tidpunkt då ett kreditinstitut utesluts från deltagande i insättningsgarantisystemet ska fortsätta att vara garanterade av det insättningsgarantisystemet.

7. De utsedda myndigheterna ska löpande utöva tillsyn över att insättningsgarantisystem som avses i artikel 1 efterlever detta direktiv.

Tillsyn över gränsöverskridande insättningsgarantisystem ska utövas av företrädare för utsedda myndigheter i de medlemsstater där de anslutna kreditinstituten har godkänts.

8. Medlemsstaterna ska se till att ett insättningsgarantisystem när som helst och på insättningsgarantisystemets begäran erhåller all den information från deltagarna som krävs för att förbereda en återbetalning av insättningar, inklusive märkningar i enlighet med artikel 5.4.

9. Insättningsgarantisystemet ska se till att uppgifterna om insättnarnas konton är konfidentiella och skyddas. Behandlingen av sådana uppgifter ska ske i enlighet med direktiv 95/46/EG.

10. Medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystemet stresstestar sina system och så snart som möjligt informeras om de behöriga myndigheterna upptäcker problem i ett kreditinstitut som kan förväntas leda till att insättningsgarantisystemet måste ingripa.

Sådana tester ska genomföras minst vart tredje år eller oftare i de fall det anses vara lämpligt. Det första testet ska äga rum senast den 3 juli 2017.

Med utgångspunkt i resultaten av stresstesterna ska EBA minst vart femte år utföra inbördes utvärderingar enligt artikel 30 i förordning (EU) nr 1093/2010 för att undersöka motståndskraften hos insättningsgarantisystemen. Insättningsgarantisystemen ska vid utbyte av information med EBA omfattas av kraven som hör samman med den tystnadsplikt som avses i artikel 70 i den förordningen.

11. Insättningsgarantisystemen får endast använda information som krävs för att genomföra testerna av sina system för att utföra dessa stresstester, och informationen får inte lagras längre än vad som är nödvändigt för det syftet.

12. Medlemsstaterna ska se till att deras insättningsgarantisystem har inrättat sunda styrelseformer med möjlighet till insyn. Insättningsgarantisystemen ska varje år upprätta en verksamhetsrapport.

Artikel 5

Kvalificerade insättningar

1. Följande ska inte omfattas av återbetalning från ett insättningsgarantisystem:

- a) Insättningar som andra kreditinstitut har gjort i eget namn och för egen räkning, om inte annat följer av artikel 7.3 i detta direktiv.
- b) Kapitalbas enligt definitionen i artikel 4.1 led 118 i förordning (EU) nr 575/2013.
- c) Insättningar som härrör från transaktioner i samband med vilka en brottmålsdom för tvättning av pengar har meddelats, enligt definitionen i artikel 1.2 i direktiv 2005/60/EG.
- d) Insättningar gjorda av finansiella institut enligt definitionen i artikel 4.1 led 26 i förordning (EU) nr 575/2013.
- e) Insättningar gjorda av värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1 led 1 i direktiv 2004/39/EG.
- f) Insättningar vars kontohavare aldrig har identifierats enligt artikel 9.1 i direktiv 2005/60/EG, när dessa blir indisponibla.

- g) Insättningar gjorda av sådana försäkringsföretag och återförsäkringsföretag som avses i artikel 13.1–13.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG ⁽¹⁾.
- h) Insättningar gjorda av företag för kollektiva investeringar.
- i) Insättningar gjorda av pensionsfonder.
- j) Insättningar gjorda av offentliga myndigheter.
- k) Skuldebrev som kreditinstitut har ställt ut och skulder enligt egna accepter eller egna växlar.

2. Genom undantag från punkt 1 i denna artikel får medlemsstaterna säkerställa att följande omfattas upp till den garantinivå som fastställs i artikel 6.1:

- a) Innestående insättningar i små eller medelstora företags personliga pensionsförsäkringssystem eller tjänstepensionsplaner.
- b) Innestående insättningar från lokala myndigheter med en årsbudget på högst 500 000 EUR.

3. Medlemsstater får föreskriva att insättningar som i enlighet med nationell rätt endast får frigöras till förmån för kreditinstitutet eller ett annat institut som har insättningen för att betala av ett lån avseende fast egendom är uteslutna från återbetalning från ett insättningsgarantisystem.

4. Medlemsstaterna ska se till att kreditinstitut märker kvalificerade insättningar på ett sådant sätt att de omedelbart kan identifieras.

Artikel 6

Garantinivå

1. Medlemsstaterna ska se till att garantinivån för varje insättares sammanlagda insättningar ska vara 100 000 EUR i den händelse insättningarna blir indisponibla.

2. Utöver vad som sägs i punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att belopp över 100 000 EUR täcks när det gäller följande insättningar under minst tre månader och längst tolv månader efter det att beloppet har krediterats, eller från och med den tidpunkt då det blir rättsligt möjligt att överföra sådana insättningar:

- a) Insättningar som hänför sig till fastighetstransaktioner som avser privatbostäder.
- b) Insättningar som uppfyller de sociala villkor som fastställs i nationell rätt och som är förknippade med vissa livssituationer för insättaren, såsom giftermål, skilsmässa, pension, uppsägning, övertalighet, invaliditet eller bortgång.
- c) Insättningar som uppfyller de villkor som fastställs i den nationella rätten och baseras på utbetalningar av försäkringar eller ersättningar för skador till följd av brott eller felaktiga domar.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 ska inte förhindra medlemsstaterna att behålla eller införa system som skyddar ålderspensions- och pensionsförsäkringsprodukter, förutsatt att sådana system inte enbart omfattar insättningar utan erbjuder full täckning för alla produkter och situationer som är relevanta i detta sammanhang.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1).

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att återbetalningar görs antingen
 - a) i valutan i den medlemsstat där insättningsgarantisystemet har sitt säte,
 - b) i valutan i den medlemsstat där kontohavaren är bosatt,
 - c) i euro,
 - d) i kontots valuta, eller
 - e) i valutan i den medlemsstat där kontot finns.

Insättare ska informeras om återbetalningsvalutan.

Om kontots valuta var en annan valuta än utbetalningsvalutan ska den omräkningskurs tillämpas som gällde det datum då den relevanta administrativa myndigheten gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b.

5. Medlemsstater som räknar om det belopp som avses i punkt 1 till sin nationella valuta ska vid omräkningen initialt tillämpa den omräkningskurs som gällde den 3 juli 2015.

Medlemsstaterna får runda av de belopp som omräkningen resulterar i, förutsatt att denna avrundning uppgår till högst 5 000 EUR.

Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket ska medlemsstaterna vart femte år anpassa de täckningsnivåer som omräknats till andra valutor till det belopp som avses i punkt 1 i denna artikel. Medlemsstaterna ska efter samråd med kommissionen anpassa täckningsnivåerna vid en tidigare tidpunkt i händelse av oförutsedda händelser som valutafluktuationer.

6. Det belopp som avses i punkt 1 ska regelbundet och minst vart femte år omprövas av kommissionen. Om lämpligt ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna ett förslag till ett direktiv om justering av det belopp som avses i punkt 1, med hänsyn tagen särskilt till utvecklingen inom banksektorn samt den ekonomiska och monetära situationen i unionen. Den första omprövningen ska inte ske förrän den 3 juli 2020 såvida oförutsedda händelser inte kräver en tidigare översyn.

7. Kommissionen ska ges befogenhet att åtminstone vart femte år anta delegerade akter enligt artikel 18 för att anpassa beloppet som avses i punkt 6 i enlighet med inflationen i unionen på grundval av förändringar sedan den senaste justeringen i det harmoniserade konsumentprisindex som offentliggörs av kommissionen.

Artikel 7

Fastställande av återbetalningsbart belopp

1. Den gräns som avses i artikel 6.1 ska tillämpas på de sammanlagda insättningarna i samma kreditinstitut oavsett antalet insättningar, valuta och lokalisering inom unionen.
2. Varje insättares andel i ett gemensamt konto ska tas med i beräkningen av den gräns som avses i artikel 6.1.

Om särskilda bestämmelser saknas, ska ett sådant konto delas lika mellan insättarna.

Medlemsstater får besluta att insättningar till ett konto som disponeras av två eller flera personer som är medlemmar i ett bolag, en sammanslutning eller en gruppering av liknande natur som inte är en juridisk person, kan läggas samman och behandlas som om de hade gjorts av en enda insättare vid beräkningen av den gräns som anges i artikel 6.1.

3. Om inte insättaren är faktiskt berättigad till de belopp som finns inestående på ett konto, ska den person som är faktiskt berättigad täckas av garantin, förutsatt att den personen har blivit identifierad eller kan identifieras före det datum då en relevant administrativ myndighet gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b. Om flera personer är faktiskt berättigade ska, då de gränser som anges i artikel 6.1 beräknas, hänsyn tas till vars och ens andel enligt de för förvaltningen av insättningarna gällande arrangemangen.

4. Referensdatumet för beräkning av det återbetalningsbara beloppet ska vara det datum då en relevant administrativ myndighet gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b. Insättares skyldigheter gentemot kreditinstitutet ska inte beaktas vid beräkning av det återbetalningsbara beloppet.

5. Medlemsstaterna får besluta att insättares skyldigheter gentemot kreditinstitutet ska beaktas vid beräkning av det återbetalningsbara beloppet om de har förfallit till betalning senast det datum då en relevant administrativ myndighet gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b i den mån kvittning är möjlig enligt de lag- och avtalsbestämmelser som reglerar avtalet mellan kreditinstitutet och insättaren.

Kreditinstitutet ska före ingåendet av avtalet informera insättarna om de fall där deras skyldigheter gentemot kreditinstitutet beaktas vid beräkning av det återbetalningsbara beloppet.

6. Medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystem när som helst kan begära information från kreditinstitutet om storleken på varje insättares sammanlagda kvalificerade insättningsbelopp.

7. Upplupen ränta på insättningar som inte har krediterats det datum då en relevant administrativ myndighet gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b ska ersättas av insättningsgarantisystemet. Den nivå som fastställs i artikel 6.1 ska inte överskridas.

8. Medlemsstaterna får besluta att vissa kategorier av insättningar som har ett i nationell rätt fastställt socialt syfte och för vilka en tredje part har gett en garanti i enlighet med bestämmelserna om statligt stöd inte ska beaktas vid aggregering av en insättares insättningar hos samma kreditinstitut i enlighet med vad som avses i punkt 1 denna artikel. I sådana fall ska den tredje partens garanti begränsas till den garantinivå som avses i artikel 6.1.

9. Om kreditinstitut i enlighet med nationell rätt får använda sig av olika varumärken i enlighet med vad som fastställs i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG⁽¹⁾ ska medlemsstaten säkerställa att insättare får tydlig information om att kreditinstitutet använder sig av olika varumärken och att den garantinivå som avses i artikel 6.1, 6.2 och 6.3 i det här direktivet är tillämplig på insättares sammanlagda insättningar hos kreditinstitutet. Informationen ska ingå i den information som ges till insättare i enlighet med artikel 16 i, och bilaga I till det här direktivet.

Artikel 8

Återbetalning

1. Insättningsgarantisystem ska säkerställa att det återbetalningsbara beloppet finns tillgängligt inom sju arbetsdagar från det datum då en relevant administrativ myndighet gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (EUT L 299, 8.11.2008, s. 25).

2. Medlemsstaterna får dock under en övergångsperiod fram till den 31 december 2023 fastställa följande återbetalningsperioder upp till:

- a) 20 arbetsdagar till och med den 31 december 2018.
- b) 15 arbetsdagar från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2020.
- c) 10 arbetsdagar från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2023.

3. Medlemsstaterna får besluta att insättningar som avses i artikel 7.3 ska omfattas av en längre återbetalningsperiod, som inte överstiger tre månader från det datum då en relevant administrativ myndighet gör ett konstaterande som avses i artikel 2.1.8 a eller en rättslig myndighet meddelar ett avgörande som avses i artikel 2.1.8 b.

4. Under övergångsperioden till och med den 31 december 2023 ska insättningsgarantisystemen, om de inte kan göra det återbetalningsbara beloppet tillgängligt inom sju arbetsdagar, säkerställa att insättare har tillgång till ett lämpligt belopp av sina garanterade insättningar för att täcka levnadsomkostnader inom fem arbetsdagar efter begäran.

Insättningsgarantisystem får endast ge tillgång till det lämpliga beloppet som avses i första stycket på grundval av de uppgifter som lämnas av insättningsgarantisystemet eller kreditinstitutet.

Det lämpliga beloppet som avses i första stycket ska dras av från det återbetalningsbara belopp som avses i artikel 7.

5. Återbetalning enligt vad som avses i punkterna 1 och 4 får skjutas upp

- a) om det är ovisst om en person har rätt till återbetalningen, eller om insättningen är föremål för en rättstvist,
- b) om insättningen är föremål för restriktiva åtgärder som införts av nationella regeringar eller internationella organ,
- c) genom undantag från punkt 9 i denna artikel om inga transaktioner som avser insättningen har förekommit under de senaste 24 månaderna (kontot är vilande),
- d) om det belopp som ska återbetalas anses utgöra en del av ett tillfälligt högt tillgodohavande i enlighet med vad som fastställs i artikel 6.2, eller
- e) om det belopp som ska återbetalas ska betalas ut av värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 14.2.

6. Det återbetalningsbara beloppet ska göras tillgängligt utan att det krävs en begäran till insättningsgarantisystemet. Kreditinstitutet ska härvidlag översända nödvändig information om insättningar och insättare så snart som insättningsgarantisystemet begär detta.

7. All skriftväxling mellan insättningsgarantisystemet och insättaren ska vara

- a) på det av unionsinstitutionernas officiella språk som det kreditinstitut som innehar den garanterade insättningen använder i skriftväxlingen med insättaren, eller
- b) på det officiella språket eller språken i den medlemsstat där den insättning som garanteras är gjord.

Om ett kreditinstitut bedriver direkt verksamhet i en annan medlemsstat utan att ha upprättat en filial, ska informationen tillhandahållas på det språk som insättaren valt då kontot öppnades.

8. Om en insättare eller en annan person som har anspråk på det belopp som finns inestående på ett konto har anklagats för ett brott som har direkt eller indirekt samband med tvättning av pengar enligt definitionen i artikel 1.2 i direktiv 2005/60/EG, kan insättningsgarantisystemet tillfälligt inhibera alla betalningar till den berörda insättaren i väntan på domstolens dom, oavsett den tidsfrist som fastställs i punkt 1 i den här artikeln.

9. Ingen återbetalning ska ske när det inte förekommit några transaktioner som avser insättningen under de senaste 24 månaderna och insättningsvärdet är lägre än de administrativa kostnader som skulle uppstå för insättningsgarantisystemet genom en sådan återbetalning.

Artikel 9

Krav mot insättningsgarantisystem

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att insättarens rätt till kompensation innebär att insättaren har möjlighet att föra talan mot insättningsgarantisystemet.

2. Utan att det påverkar de rättigheter som insättare har enligt nationell rätt ska det insättningsgarantisystem som inom ramen för en garanti och nationella bestämmelser betalar ut belopp vara berättigade att vid likvidations- eller rekonstruktionsförfaranden träda i insättarnas ställe för ett belopp som motsvarar det systemen har betalat ut till insättare. Om ett insättningsgarantisystem gör utbetalningar inom ramen för ett resolutionsförfarande, inbegripet vid tillämpning av resolutionsverktyg eller vid utövande av resolutionsbefogenheter i enlighet med artikel 11, ska insättningsgarantisystemet ha en fordran mot det berörda kreditinstitutet motsvarande det belopp som det betalat ut. Denna fordran ska i den nationella rätt som styr normala insolvensförfaranden enligt definitionen i direktiv 2014/59/EU ha samma prioritet som garanterade insättningar.

3. Medlemsstater får begränsa den tid inom vilken insättare, vars insättningar inte återbetalts eller erkänts av insättningsgarantisystemet inom de tidsfrister som anges i artikel 8.1 och 8.3, kan kräva återbetalning av sina insättningar.

Artikel 10

Finansiering av insättningsgarantisystem

1. Medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystemen förfogar över lämpliga system för att fastställa sina potentiella skyldigheter. Insättningsgarantisystemens tillgängliga finansiella medel ska stå i proportion till de skyldigheterna.

Insättningsgarantisystemens tillgängliga finansiella medel utgörs av avgifter som ska betalas minst årligen av deltagarna i systemet. Finansiering genom andra källor är dock möjlig.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de tillgängliga finansiella medlen i ett insättningsgarantisystem senast den 3 juli 2024 åtminstone når upp till en målnivå på 0,8 % av beloppet på dess deltagares garanterade insättningar.

Om den finansiella styrkan inte når upp till målnivån ska betalningen av avgifter återupptas minst till dess att målnivån har uppnåtts igen.

Om, efter det att målnivån initialt har uppnåtts, de tillgängliga finansiella medlen har minskat till mindre än två tredjedelar av målnivån ska den regelbundna avgiften uppgå till en nivå som gör det möjligt att uppnå målnivån inom sex år.

Vid fastställandet av den regelbundna avgiften ska vederbörlig hänsyn tas till fasen i konjunkturcykeln och till den påverkan som konjunkturförstärkande avgifter kan ha när årsavgifterna fastställs inom ramen för denna artikel.

Medlemsstaterna får förlänga den inledande tidsperiod som avses i första stycket med högst fyra år om det genom insättningsgarantisystemen har gjorts sammanlagda utbetalningar som är högre än 0,8 % av de garanterade insättningarna.

3. De tillgängliga finansiella medel som ska tas med i beräkningen för att nå målnivån kan innefatta betalningsåtaganden. Den totala andelen av betalningsåtaganden ska inte överstiga 30 % av totalbeloppet för de tillgängliga finansiella medel som anskaffats i enlighet med denna artikel.

I syfte att säkerställa konsekvent tillämpning av detta direktiv ska EBA utfärda riktlinjer om betalningsåtaganden.

4. Trots vad som sägs i punkt 1 i denna artikel får en medlemsstat, i syfte att uppfylla sina skyldigheter enligt den punkten, skaffa fram de tillgängliga finansiella medlen genom de obligatoriska bidragen som betalas in av kreditinstitut till befintliga system för obligatoriska bidrag som inrättats av en medlemsstat på dess territorium för att täcka kostnader som kan kopplas till systemrisk, fallissemang och resolution av institut.

Insättningsgarantisystemen ska ha rätt till ett belopp som är lika stort som beloppet för sådana bidrag upp till målnivån i punkt 2 i den här artikeln, som medlemsstaten på begäran omedelbart kommer att ställa till de insättningsgarantisystemens förfogande för användning uteslutande för de syften som fastställs i artikel 11.

Insättningsgarantisystemen har endast rätt till detta belopp om den behöriga myndigheten anser att de inte kan ta ut extra avgifter från sina deltagare. Insättningsgarantisystemet ska återbetala det beloppet genom avgifter från sina deltagare i enlighet med artikel 10.1 och 10.2.

5. Bidrag till finansieringsarrangemang för resolution enligt avdelning VII i direktiv 2014/59/EU, inbegripet de tillgängliga finansiella medel som ska tas med i beräkningen för att nå den målnivå för finansieringsarrangemangen för resolution som avses i artikel 102.1 i direktiv 2014/59/EU, ska inte räknas in när det gäller målnivån.

6. Genom undantag från punkt 2 får medlemsstaterna i motiverade fall och efter godkännande från kommissionen tillåta en lägre minsta målnivå än den målnivå som anges i punkt 2, under förutsättning att följande villkor uppfylls:

- a) Minskningen grundar sig på ett antagande att det är osannolikt att en betydande del av de tillgängliga finansiella medlen kommer att tas i anspråk för andra åtgärder för att skydda garanterade insättare än sådana som fastställs i artikel 11.2 och 11.6.
- b) Banksektorn i vilken de till insättningsgarantisystemet anslutna kreditinstitut är verksamma är mycket koncentrerad och kännetecknas av att en stor andel tillgångar innehas av ett litet antal kreditinstitut eller bankkoncerner som är föremål för övervakning på koncernnivå och som med tanke på deras storlek sannolikt kommer att bli föremål för ett resolutionsförfarande vid ett eventuellt fallissemang.

Den reviderade målnivån ska inte vara lägre än 0,5 % av garanterade insättningar.

7. Insättningsgarantisystemens finansiella medel ska placeras med låg risk och tillräcklig diversifiering.

8. Om ett insättningsgarantisystems finansiella medel inte är tillräckliga för att ersätta insättare då insättningar blivit indisponibla ska deltagarna i systemet erlagga extra avgifter på högst 0,5 % av deras garanterade insättningar per kalenderår. Insättningsgarantisystem får under exceptionella omständigheter med den behöriga myndighetens samtycke kräva högre avgifter.

Den behöriga myndigheten får helt eller delvis skjuta upp ett kreditinstituts betalning av extraordinärt ex post-bidrag till insättningsgarantisystemen om bidragen skulle äventyra kreditinstitutets likviditet eller solvens. Ett sådant uppskjutande ska beviljas på högst sex månader men får förlängas på begäran av kreditinstitutet. Bidragen som skjuts upp enligt denna punkt ska betalas då sådan betalning inte längre äventyrar kreditinstitutets likviditet eller solvens.

9. Medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystemen förfogar över lämplig alternativ finansiering för att med kort varsel kunna erhålla finansiering för att kunna tillgodose de fordringar som ställs på dessa insättningsgarantisystem.

10. Medlemsstaterna ska senast den 31 mars varje år informera EBA om vilket belopp som garanterade insättningar uppgår till i medlemsstaten och de tillgängliga finansiella medel som deras insättningsgarantisystem den 31 december föregående år förfogade över.

Artikel 11

Användning av medel

1. De finansiella medel som avses i artikel 10 ska i första hand användas för att ersätta insättare i enlighet med detta direktiv.

2. De finansiella medlen i insättningsgarantisystemet ska användas för att finansiera resolution av kreditinstitut i enlighet med artikel 109 i direktiv 2014/59/EU. Resolutionsmyndigheten ska, efter att ha hört insättningsgarantisystemet, fastställa det belopp som insättningsgarantisystemets ansvar omfattas av.

3. Medlemsstaterna får tillåta ett insättningsgarantisystem att använda tillgängliga finansiella medel för alternativa åtgärder i syfte att undvika kreditinstitutfallissemang förutsatt att följande villkor uppfylls:

a) Resolutionsmyndigheten har inte vidtagit någon resolutionsåtgärd i enlighet med artikel 32 i direktiv 2014/59/EU.

b) Insättningsgarantisystemet har lämpliga system och förfaranden på plats för att välja och genomföra alternativa åtgärder och övervaka därmed förbundna risker.

c) Kostnaden för åtgärderna överstiger inte kostnaden för att fullgöra insättningsgarantisystemets i lagstiftning eller avtal fastställda mandat.

d) Insättningsgarantisystemets alternativa åtgärder är kopplade till vissa skyldigheter för det kreditinstitut som mottar stödet, bland annat att underställa sig skärpt riskövervakning och mer omfattande kontroller från insättningsgarantisystemets sida.

e) Insättningsgarantisystemets alternativa åtgärder är kopplade till åtaganden för det kreditinstitut som mottar stödet i syfte att säkra tillgång till garanterade insättningar.

f) Den behöriga myndigheten har bedömt att de anslutna kreditinstituten har tillräcklig betalningsförmåga när det gäller den extra avgiftsinbetalning som nämns i punkt 5 i denna artikel.

Insättningsgarantisystemet ska samråda med resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten om de åtgärder och de villkor som gäller för kreditinstitutet.

4. Alternativa åtgärder som avses i punkt 3 i den här artikeln ska inte tillämpas om den behöriga myndigheten, efter att ha hört resolutionsmyndigheten, anser att de villkor för resolutionsåtgärder som fastställs i artikel 27.1 i direktiv 2014/59/EU uppfylls.

5. Om tillgängliga finansiella medel används i enlighet med punkt 3 i denna artikel ska anslutna kreditinstitut omedelbart tillhandahålla insättningsgarantisystemet de medel som använts för de alternativa åtgärderna, vid behov i form av extraordinära avgifter, i följande fall:

a) Om det blir nödvändigt att betala ut insättningsersättning till kontohavarna och insättningsgarantisystemets finansiella medel understiger två tredjedelar av målnivån.

b) Om de tillgängliga finansiella medlen understiger 25 % av målnivån.

6. Medlemsstaterna får besluta att tillgängliga finansiella medel också får användas för att finansiera åtgärder för att bevara insättares tillgång till garanterade insättningar, inbegripet överföring av tillgångar och skulder samt överföring av insättningskunder i samband med nationella insolvensförfaranden, förutsatt att de kostnader som bärs av insättningsgarantisystemet inte överstiger nettobeloppet för ersättning till de insättare som garanteras i det berörda kreditinstitutet.

Artikel 12

Utlåning mellan insättningsgarantisystem

1. Medlemsstaterna får tillåta insättningsgarantisystem att ge lån till andra insättningsgarantisystem inom unionen på frivillig basis förutsatt att följande villkor uppfylls:

- a) Det låntagande insättningsgarantisystemet kan inte fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 9.1 på grund av avsaknad av tillgängliga finansiella medel enligt artikel 10.
- b) Det låntagande insättningsgarantisystemet har tillämpat de extra bidrag som avses i artikel 10.8.
- c) Det låntagande insättningsgarantisystemet tar på sig det rättsliga ansvaret för att de lånade medlen används för att betala fordringar enligt artikel 9.1.
- d) Det låntagande insättningsgarantisystemet omfattas för närvarande inte av skyldighet att betala tillbaka ett lån till andra insättningsgarantisystem enligt denna artikel.
- e) Det låntagande insättningsgarantisystemet uppger det belopp som krävs.
- f) Det totala belopp som upplånats får uppgå till högst 0,5 % av de garanterade insättningarna i det låntagande insättningsgarantisystemet.
- g) Det låntagande insättningsgarantisystemet underrättar omgående EBA och anger på vilket sätt de villkor som anges i denna punkt uppfylls och det belopp som begärs.

2. Följande villkor ska gälla för lånet:

- a) Det låntagande insättningsgarantisystemet måste betala tillbaka lånet inom fem år. Lånet kan återbetalas genom årliga avbetalningar. Ränta ska utgå först vid återbetalningen.
- b) Räntan måste sättas så att den motsvarar minst den utlåningsfacilitet som tillämpas av Europeiska centralbanken under kredittiden.
- c) Det utlånande insättningsgarantisystemet måste informera EBA om ingående räntesats och lånets löptid.

3. Medlemsstaterna ska se till att de avgifter som tas ut av det låntagande insättningsgarantisystemet är tillräckliga för att återbetala det belopp som lånats och återupprätta målnivån så snart som möjligt.

Artikel 13

Beräkning av avgifter till insättningsgarantisystem

1. De avgifter till insättningsgarantisystem som avses i artikel 10 ska baseras på beloppet på respektive deltagares garanterade insättningar och risknivå.

Medlemsstaterna får föreskriva lägre bidrag för kreditmarknadssektorer med särskilt låg risk som regleras i nationell rätt.

Medlemsstater får besluta att deltagare i ett institutionellt skyddssystem ska betala lägre avgifter till insättningsgarantisystemet.

Medlemsstaterna får tillåta att den centrala företagsenheten och alla kreditinstitut som är permanent underställda denna centrala företagsenhet som avses i artikel 10.1 i förordning (EU) nr 575/2013 som helhet omfattas av den gruppbaseade riskviktning som har fastställts för den centrala företagsenheten och dess underställda kreditinstitut.

Medlemsstaterna får besluta att kreditinstitut ska betala en minimiavgift, oavsett beloppet på deras garanterade insättningar.

2. Insättningsgarantisystemen får använda sina egna riskbaserade metoder för att fastställa och beräkna sina deltagares riskbaserade avgifter. Avgifterna ska stå i proportion till deltagarnas risk och i rimlig utsträckning beakta riskprofilen för de olika affärsmodellerna. De metoderna får även beakta balansräkningens tillgångssida, och riskindikatorer såsom kapitaltäckning, tillgångskvalitet och likviditet.

Varje metod ska godkännas av den behöriga myndigheten i samarbete med den utsedda myndigheten. EBA ska informeras om de godkända metoderna.

3. För att säkerställa konsekvent tillämpning av detta direktiv ska EBA senast den 3 juli 2015 utfärda riktlinjer enligt artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010 om närmare angivande av metoderna för beräkning av avgifterna till insättningsgarantisystem i överensstämmelse med punkterna 1 och 2 i den här artikeln.

Den ska i synnerhet inbegripa en beräkningsformel, specifika indikatorer, riskklasser för deltagare, tröskelvärden för specifika riskklassers riskviktning och andra nödvändiga aspekter.

Senast den 3 juli 2017 och minst vart femte år därefter ska EBA se över riktlinjerna för de riskbaserade eller de alternativa riskbaserade metoder som insättningsgarantisystemen tillämpar.

Artikel 14

Samarbete inom unionen

1. Insättningsgarantisystem ska omfatta insättare hos filialer som upprättats av deras medlemskreditinstitut i andra medlemsstater.

2. Insättare i filialer som upprättats av kreditinstitut i en annan medlemsstat ska ersättas av ett insättningsgarantisystem i värdmedlemsstaten för det i hemmedlemsstaten befintliga insättningsgarantisystemets räkning. Värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska göra återbetalningar i enlighet med instruktioner från hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem. Värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska inte ha någon ansvarsskyldighet vad gäller åtgärder som vidtagits i enlighet med instruktioner från hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem. Hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska tillhandahålla de medel som krävs före utbetalningen och kompensera värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem för alla kostnader som det ådragit sig.

Värdmedlemsstatens insättningsgarantisystem ska även informera berörda insättare för hemmedlemsstatens insättningsgarantisystems räkning och vara berättigad till att erhålla skriftväxling från dessa insättare för hemmedlemsstatens insättningsgarantisystems räkning.

3. Om ett kreditinstitut upphör att delta i ett insättningsgarantisystem och går över till ett annat insättningsgarantisystem ska de avgifter som betalats in under de senaste tolv månaderna före det att kreditinstitutet dragit sig ur systemet, med undantag för de extra avgifterna enligt artikel 10.8, överföras till det andra insättningsgarantisystemet. Detta gäller inte om ett kreditinstitut uteslutits från ett insättningsgarantisystem enligt artikel 4.5.

Om en del av ett kreditinstituts verksamhet överförs till en annan medlemsstat och således börjar omfattas av ett annat insättningsgarantisystem ska de avgifter som det kreditinstitutet betalat in under de senaste tolv månaderna före överföringen, med undantag för de extra avgifterna i enlighet med artikel 10.8, överföras till det andra insättningsgarantisystemet i proportion till beloppet av de överförda garanterade insättningarna.

4. Medlemsstaterna ska se till att hemmedlemsstatens insättningsgarantisystem utbyter information enligt artikel 4.7 eller 4.8 och 4.10 med systemen i värdmedlemsstaten. De begränsningar som fastställs i den artikeln gäller.

Om ett kreditinstitut har för avsikt att övergå från ett insättningsgarantisystem till ett annat i enlighet med detta direktiv ska det anmäla en sådan avsikt minst sex månader i förväg. Under den perioden är kreditinstitutet fortfarande skyldigt att betala avgifter till sitt ursprungliga insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 10 både när det gäller förhands- och efterhandsfinansiering.

5. För att underlätta ett effektivt samarbete mellan insättningsgarantisystem, framför allt vad gäller den här artikeln och artikel 12, ska insättningsgarantisystemen eller, i tillämpliga fall, de utsedda myndigheterna upprätta skriftliga samarbetsavtal. Sådana avtal ska beakta de krav som fastställs i artikel 4.9.

Den utsedda myndigheten ska underrätta EBA om förekomsten av och innehållet i sådana avtal och EBA kan avge yttranden om sådana avtal i enlighet med artikel 34 i förordning (EU) nr 1093/2010. Om utsedda myndigheter eller insättningsgarantisystem inte kan nå en överenskommelse eller det uppstår oenighet i fråga om tolkningen av ett avtal får endera parten hänskjuta frågan till EBA i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010 och EBA ska agera i enlighet med den artikeln.

Avsaknaden av sådana avtal ska inte påverka insättares fordringar enligt artikel 9.1 eller kreditinstituts fordringar enligt punkt 3 i denna artikel.

6. Medlemsstaterna ska se till att lämpliga förfaranden inrättas så att insättningsgarantisystemen kan utbyta information och kommunicera effektivt med andra insättningsgarantisystem, sina anslutna kreditinstitut, de relevanta behöriga och utsedda myndigheterna inom deras egen jurisdiktion och med andra myndigheter, om så krävs på ett gränsöverskridande sätt.

7. EBA, de behöriga och de utsedda myndigheterna ska samarbeta med varandra och utöva sina befogenheter i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv och förordning (EU) nr 1093/2010.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och EBA om vilken myndighet som är deras utsedda myndighet senast den 3 juli 2015.

8. EBA ska samarbeta med Europeiska systemrisknämnden (ESRB) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010⁽¹⁾ när det gäller systemriskanalys för insättningsgarantisystem.

Artikel 15

Kreditinstituts filialer i tredjeland

1. Medlemsstaterna ska kontrollera att filialer som har inrättats på deras territorium av ett kreditinstitut som har sitt huvudkontor utanför unionen har ett skydd som motsvarar det som föreskrivs i detta direktiv.

Om skyddet inte är likvärdigt kan medlemsstaterna, om inte annat följer av artikel 47.1 i direktiv 2013/36/EU, kräva att de filialer som har inrättats av ett kreditinstitut som har sitt huvudkontor utanför unionen ska ansluta sig till ett inom medlemsstatens territorium existerande insättningsgarantisystem.

När medlemsstaterna genomför den kontroll som föreskrivs i första stycket i denna punkt ska de åtminstone kontrollera att insättarna åtnjuter samma garantinivå och räckvidd för skyddet som föreskrivs i detta direktiv.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd (EUT L 331, 15.12.2010, s. 1).

2. Varje filial som har inrättats av ett kreditinstitut som har sitt huvudkontor utanför unionen och som inte är deltagare i en medlemsstats insättningsgarantisystem ska tillhandahålla all relevant information om de åtgärder som har vidtagits för att garantera insättningar från personer som redan har gjort eller avser att göra insättningar i denna filial.
3. Den information som avses i punkt 2 ska på det sätt som anges i nationell rätt göras tillgänglig på det språk som insättaren och kreditinstitutet enades om när kontot öppnades eller på det eller de officiella språken i den medlemsstat där filialen inrättas; informationen ska vara klar och lätt att förstå.

Artikel 16

Information till insättare

1. Medlemsstaterna ska se till att kreditinstitutet ger personer som redan har gjort eller avser att göra insättningar tillgång till den information som behövs för att avgöra vilka insättningsgarantisystem som institutet och dess filialer är anslutna till inom unionen. Medlemsstaterna ska se till att kreditinstitutet underrättar personer som redan har gjort eller avser att göra insättningar om de tillämpliga undantagen från insättningsgarantisystemets skydd.
2. Innan ett avtal om mottagande av insättningar ingås ska insättarna ges den information som avses i punkt 1. De ska bekräfta mottagandet av informationen. Det formulär som återges i bilaga I ska användas i det avseendet.
3. Bekräftelse på att insättningarna är ersättningsberättigande ska tillhandahållas på kontoutdraget till insättarna, inbegripet en hänvisning till informationsbladet i bilaga I. Det relevanta insättningsgarantisystemets webbplats ska också anges på informationsbladet. Informationsbladet i bilaga I ska minst en gång om året tillhandahållas insättaren.

Insättningsgarantisystemets webbplats ska innehålla all nödvändig information för insättarna, särskilt information om reglerna för förfarandet och villkoren för insättningsgarantier i enlighet med detta direktiv.

4. Den information som föreskrivs i punkt 1 ska på det sätt som anges i nationell rätt göras tillgänglig på det språk som insättaren och kreditinstitutet enades om när kontot öppnades eller på det eller de officiella språken i den medlemsstat där en filial inrättas.
5. Medlemsstaterna ska begränsa användningen i reklam av den information som avses i punkterna 1, 2 och 3 till en saklig hänvisning till det insättningsgarantisystem som garanterar den produkt som reklamen hänför sig till och till all ytterligare information som krävs i nationell rätt.

Sådan information kan innebära en faktaredogörelse av hur insättningsgarantisystemet fungerar men får inte innehålla uppgift om obegränsad garanti av insättningar.

6. I händelse av fusion, omvandling av dotterbolag till filialer eller liknande åtgärder ska insättarna underrättas minst en månad före det att åtgärden får laga kraft om den behöriga myndigheten inte tillåter en kortare tidsfrist som motiveras av företagshemligheter eller finansiell stabilitet.

Insättarna ska ges en period på tre månader efter det att sammanslagningen eller omvandlingen eller liknande åtgärder har meddelats så att de ges möjlighet att ta ut eller överföra sina kvalificerade insättningar till ett annat kreditinstitut, inklusive all upplupen ränta och alla förmåner som förvärvats, utan att drabbas av någon sanktion, i den mån de överskrider garantinivån enligt artikel 6 vid tidpunkten för åtgärden.

7. Medlemsstaterna ska se till att om ett kreditinstitut lämnar eller utesluts från ett insättningsgarantisystem ska detta kreditinstitut inom en månad ha underrättat sina insättare om detta.
8. Om en insättare använder sig av nätbaserade banktjänster får den information som ska tillhandahållas enligt detta direktiv förmedlas elektroniskt. Om insättaren kräver det ska denne underrättas om detta i pappersform.

*Artikel 17***Förteckning över auktoriserade kreditinstitut**

1. Medlemsstaterna ska se till att behöriga myndigheter när de anmäler auktorisationer i enlighet med artikel 20.1 i direktiv 2013/36/EU till EBA anger vilket insättningsgarantisystem kreditinstitutet är anslutet till.
2. När EBA offentliggör och uppdaterar förteckningen över auktoriserade kreditinstitut i enlighet med artikel 20.2 i direktiv 2013/36/EU ska myndigheten ange vilket insättningsgarantisystem kreditinstitutet är anslutet till.

*Artikel 18***Utövande av delegeringen**

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Befogenheten att anta delegerade akter som avses i artikel 6.7 ska ges till kommissionen tills vidare.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 6.7 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artikel 6.7 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

*Artikel 19***Övergångsbestämmelser**

1. I de fall då vissa insättningar eller kategorier av insättningar eller andra instrument inte längre omfattas helt eller delvis av insättningsgarantisystem efter det att detta direktiv eller direktiv 2009/14/EG införlivats med nationell rätt får medlemsstaterna tillåta att insättningar och andra instrument som har en ursprunglig förfallodag garanteras fram till och med deras ursprungliga förfallodag om de gjordes eller ställdes ut före den 2 juli 2014.
2. Medlemsstaterna ska se till att insättarna underrättas om vilka insättningar eller kategorier av insättningar eller andra instrument som inte längre kommer att omfattas av ett insättningsgarantisystem från och med den 3 juli 2015.
3. Fram till dess att målnivån initialt har uppnåtts kan medlemsstaterna tillämpa tröskelvärdena i artikel 11.5 i förhållande till de tillgängliga finansiella medlen.
4. Med undantag från artikel 6.1 får medlemsstater vilka den 1 januari 2008 angav en täckningsnivå mellan 100 000 EUR och 300 000 EUR besluta att åter tillämpa den högre täckningsnivån fram till och med den 31 december 2018. I det fallet ska kreditinstitutens målnivå och bidrag anpassas i motsvarande grad.
5. Senast den 3 juli 2019 ska kommissionen lägga fram en rapport och vid behov ett lagstiftningsförslag till Europaparlamentet och rådet om hur insättningsgarantisystem som är verksamma i unionen får samarbeta inom ett europeiskt system för att förhindra att risker uppstår genom gränsöverskridande verksamhet och skydda insättningarna mot sådana risker.

6. Senast den 3 juli 2019 ska kommissionen med hjälp av EBA lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur långt genomförandet av detta direktiv kommit. Den rapporten bör framför allt behandla följande:

- a) Målnivån på grundval av garanterade insättningar, med en utvärdering av huruvida den angivna procentsatsen är lämplig, med beaktande av tidigare fallerade kreditinstitut i unionen.
- b) Effekterna av alternativa åtgärder som används i enlighet med artikel 11.3 på skyddet för insättare och överensstämmelse med de ordnade likvidationsförfarandena inom banksektorn.
- c) Effekterna för mångfalden inom bankväsendet.
- d) Hur lämplig den nuvarande täckningsnivån för insättare är.
- e) En bedömning av huruvida de frågor som avses i detta stycke har behandlats på ett sätt som innebär att insättarskyddet upprätthålls.

Senast den 3 juli 2019 ska EBA rapportera till kommissionen om beräkningsmodeller och deras relevans för deltagarnas affärsrisk. EBA ska vid rapporteringen i rimlig utsträckning beakta riskprofilen för de olika affärsmodellerna.

Artikel 20

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 1–4, 5.1 d–k, 5.2, 5.3 och 5.4 6.2–6.7, 7.4–7.9, 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.6, 8.7 och 8.9, 9.2 och 9.3, 10–16, 18 och 19 och bilaga I senast den 3 juli 2015. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

Medlemsstaterna ska senast den 31 maj 2016 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 8.4.

Om de utsedda myndigheterna, efter en ingående prövning, konstaterar att ett insättningsgarantisystem ännu inte kan följa artikel 13 senast den 3 juli 2015, ska berörda lagar och andra författningar sättas i kraft senast den 31 maj 2016.

När en medlemsstat antar dessa åtgärder ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till de direktiv som upphävs genom detta direktiv ska anses som hänvisningar till detta direktiv. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 21

Upphävande

Direktiv 94/19/EG, ändrat genom de direktiv som anges i bilaga II, ska upphöra att gälla från och med den 4 juli 2019, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter i fråga om tidsgränserna för införlivandet i nationell lagstiftning och datumen för tillämpning av de direktiv som anges i bilaga II.

Hänvisningar till de upphävda direktiven ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 22

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artiklarna 5.1 a, b och c, 6.1, 7.1, 7.2 och 7.3, 8.8 och 9.1 och 17 ska tillämpas från och med den 4 juli 2015.

Artikel 23

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 16 april 2014.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

D. KOURKOULAS

Ordförande

BILAGA I

INFORMATION TILL INSÄTTARE

Grundläggande information om skydd för insättningar

Insättningar i [namn på kreditinstitut] skyddas av:	[namn på insättningsgarantisystem] ⁽¹⁾
Skyddets begränsning:	100 000 EUR per insättare per kreditinstitut ⁽²⁾ [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro] [i tillämpliga fall:] Följande varumärken ingår i kreditinstitutet [ersätt med alla varumärken som bedriver verksamhet inom ramen för samma tillstånd].
Om du har fler insättningar hos samma kreditinstitut:	Alla dina insättningar hos samma kreditinstitut läggs samman och det sammanlagda beloppet omfattas av gränsen på 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro] ⁽²⁾ .
Om du har ett gemensamt konto tillsammans med andra personer:	Gränsen på 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro] gäller för varje insättare separat ⁽³⁾ .
Ersättningsperiod om kreditinstitutet fallerar:	7 arbetsdagar ⁽⁴⁾ [ersätt med annan tidsfrist i tillämpliga fall]
Valuta:	Ersättning ges i euro [byt ut mot annan valuta i tillämpliga fall]
Kontakt:	[kontaktuppgifter för insättningsgarantisystem (adress, telefon, e-post etc.)]
Ytterligare information:	[insättningsgarantisystemets webbplats]
Insättarens bekräftelse av mottagandet:	

Ytterligare information (gäller allt nedan eller delar därav)

⁽¹⁾ System som ansvarar för skyddet av din insättning

[Endast i tillämpliga fall]: Din insättning täcks av ett avtalsreglerat system som är officiellt erkänt som ett insättningsgarantisystem. Om ditt kreditinstitut blir insolvent kommer dina insättningar att återbetalas med upp till 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro].

[Endast i tillämpliga fall]: Ditt kreditinstitut ingår i ett institutionellt skyddssystem som är officiellt erkänt som ett insättningsgarantisystem. Detta innebär att alla institut som deltar i detta system stöder varandra för att undvika insolvens. Om insolvens uppstår kommer dina insättningar att återbetalas med upp till 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro].

[Endast i tillämpliga fall]: Din insättning täcks av ett lagstadgat insättningsgarantisystem och ett avtalsreglerat insättningsgarantisystem. Om ditt kreditinstitut blir insolvent kommer dina insättningar under alla omständigheter att återbetalas med upp till 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro].

[Endast i tillämpliga fall]: Din insättning täcks av ett lagstadgat insättningsgarantisystem. Ditt kreditinstitut ingår dessutom i ett institutionellt skyddssystem där alla deltagare stöder varandra för att undvika insolvens. Om insolvens uppstår kommer dina insättningar att återbetalas med upp till 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro] av insättningsgarantisystemet.

⁽²⁾ Allmän begränsning för skyddet

Om en insättning är indisponibel på grund av att ett kreditinstitut inte kan uppfylla sina finansiella åtaganden ska insättarna få återbetalning via ett insättningsgarantisystem. Denna återbetalning täcker maximalt 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro] per kreditinstitut. Detta innebär att alla insättningar hos ett och samma kreditinstitut läggs samman för att kunna fastställa garantinivån. Om en insättare till exempel har ett sparkonto med 90 000 EUR och ett lönekonto med 20 000 euro kommer insättaren enbart att ersättas med 100 000 EUR.

[Endast i tillämpliga fall]: Denna metod används även om ett kreditinstitut arbetar under andra varumärken. [Namnet på det kontoförande kreditinstitutet] bedriver verksamhet även under följande namn [alla andra varumärken för samma kreditinstitut]. Detta innebär att alla insättningar hos ett eller flera av dessa varumärken garanteras med sammanlagt upp till 100 000 EUR.

(³) Begränsning för gemensamma konton

Om det rör sig om gemensamma konton gäller gränsvärdet på 100 000 EUR för varje insättare.

[Endast i tillämpliga fall]: Insättningar till ett konto som disponeras av två eller flera personer som är medlemmar i ett bolag, en sammanslutning eller en gruppering av liknande natur som inte är en juridisk person, kan läggas samman och behandlas som om de hade gjorts av en enda insättare vid beräkningen av gränsen på 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro].

I vissa fall [ersätt med fall som fastställs i nationell lagstiftning] skyddas insättningar utöver 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro]. Ytterligare information finns på [insättningsgarantisystemets webbplats].

(⁴) Återbetalning

Ansvarigt insättningsgarantisystem är [namn, adress, telefon, e-post och webbplats]. Insättningsgarantisystemet kommer att återbetala dina insättningar (med upp till 100 000 EUR [ersätt med rätt belopp om valutan inte är euro]) senast inom [återbetalningsperiod enligt nationell lagstiftning] och från och med [den 31 december 2023] inom [7 arbetsdagar].

[Information om nödutbetalning/interimsutbetalning om de återbetalningsbara beloppen inte finns tillgängliga inom sju arbetsdagar.]

Om du inte erhållit någon återbetalning inom dessa tidsfrister bör du kontakta insättningsgarantisystemet eftersom möjligheten att kräva återbetalning kan upphöra efter en viss tid. Ytterligare information fås på [ansvariga insättningsgarantisystems webbplats].

Annan viktig information

Insättningar av privatkunder och företag omfattas i regel av insättningsgarantisystem. Undantag för vissa insättningar anges på det ansvariga insättningsgarantisystemets webbplats. På begäran informerar ditt kreditinstitut om huruvida vissa produkter är garanterade. Om insättningar är garanterade ska kreditinstitutet även bekräfta det på kontoutdraget.

BILAGA II

DEL A

Upphävda direktiv med deras efterföljande ändringar (enligt artikel 21)

Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG.

DEL B

Tidsfrister för införlivandet (enligt artikel 21)

Direktiv	Tidsfrist för införlivande
94/19/EG	1.7.1995
2009/14/EG	30.6.2009
2009/14/EG (artikel 1 punkt 3 i andra stycket, artiklarna 7.1a och 7.3 och 10.1 i direktiv 94/19/EG ändrat genom direktiv 2009/14/EG)	31.12.2010

BILAGA III

JÄMFÖRELSETABELL

Direktiv 94/19/EG	Direktiv 2009/14/EG	Detta direktiv
—	—	Artikel 1
		Artikel 2.1.1
Artikel 1.1		Artikel 2.1.3
		Artikel 2.1.4
Artikel 1.2		Artikel 2.1.7
Artikel 1.3	Artikel 1.1	Artikel 2.1.8
Artikel 1.4		Artikel 2.1.9
Artikel 1.5		Artikel 2.1.10
		Artikel 2.1.11–2.1.18
		Artikel 2.2
Artikel 1.1		Artikel 2.3
		Artikel 3
Artikel 3.1		Artikel 4.1
		Artikel 4.2
Artikel 3.1		Artikel 4.3
Artikel 3.2		Artikel 4.4
Artikel 3.3		Artikel 4.5 och 4.6
		Artikel 4.9
Artikel 2		Artikel 4.10 och 4.11
Artikel 7.2, Bilaga I.1		Artikel 5.1 a, b och c
		Artikel 5.1 d
		Artikel 5.1 e
Artikel 7.2, Bilaga I.10		Artikel 5.1 f
Artikel 7.2, Bilaga I.2		Artikel 5.1 g
Artikel 7.2, Bilaga I.5		Artikel 5.1 h
Artikel 7.2, Bilaga I.6		Artikel 5.1 i
Artikel 7.2, Bilaga I.3, I.4		Artikel 5.1 j
Artikel 7.2, Bilaga I.12		Artikel 5.1 k

Direktiv 94/19/EG	Direktiv 2009/14/EG	Detta direktiv
Artikel 7.1	Artikel 1.3 a	Artikel 6.1 Artikel 6.2 och 6.3 Artikel 6.4
Artikel 7.5	Artikel 1.3 a	Artikel 6.5 Artikel 6.6
Artikel 8	Artikel 1.3 d	Artikel 6.7 Artikel 7.1, 7.2 och 7.3 Artikel 7.4–7.9
Artikel 10.1	Artikel 1.6 a	Artikel 8.1 Artikel 8.2–8.6
Artikel 10.4		Artikel 8.7
Artikel 10.5		Artikel 8.8 Artikel 8.9
Artikel 7.6		Artikel 9.1
Artikel 11		Artikel 9.2 Artikel 9.3 Artiklarna 10–13
Artikel 4.1		Artikel 14.1 Artikel 14.2–14.8
Artikel 6		Artikel 15
Artikel 9.1	Artikel 1.5	Artikel 16.1, 16.2 och 16.3
Artikel 9.2		Artikel 16.4 Artikel 16.5
Artikel 13	Artikel 1.4	Artikel 17 Artikel 18